

Насоки на ACER

за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия

6-то издание

22 юли 2021 г.

Намерете ни на:

ACER

press@acer.europa.eu

„Трг републике“ № 3 1000
Любляна 1000, Словения

www.acer.europa.eu

© Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия.
Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (Агенцията или ACER) е орган на Европейския съюз, създаден с Третия енергиен пакет за реализиране на вътрешния енергиен пазар.

Съгласно REMIT (Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия) Агенцията отговаря за наблюдението на пазарите за търговия на едро с енергия с цел установяване на пазарни злоупотреби. Националните регулаторни органи (НРО) отговарят за разследването на подозрителни случаи на пазарна злоупотреба и прилагането на REMIT в рамките на тяхната национална правна рамка.

В член 16, параграф 1, алинея втора от REMIT се предвижда, че Агенцията публикува необвързващи насоки относно прилагането на определенията, посочени в член 2 от REMIT, според случая. Освен това съгласно член 16, параграф 1, алинея първа от REMIT Агенцията има за цел да гарантира, че НРО изпълняват своите задачи съгласно REMIT по координиран и последователен начин. За тази цел Агенцията може да издава насоки както относно прилагането на определенията, посочени в член 2 от REMIT, така и по други въпроси, свързани с прилагането на REMIT.

Следователно необвързващите насоки за прилагането на REMIT, предоставени в настоящия документ, са насочени към националните регулаторни органи (НРО) с цел да осигурят необходимата координация и последователност на надзорните им дейности по силата на REMIT. Документът е съзнателно изготвен с неюридически термини и е публикуван само за целите на прозрачността. Насоките понякога се актуализират при необходимост, за да отразят променящите се пазарни условия и натрупания опит от Агенцията и НРО в прилагането на REMIT, включително с помощта на обратна връзка от участниците на пазара и други заинтересовани страни.

Настоящите насоки не засягат Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба - MAR), Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID II) и Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR), приложими по отношение на енергийните продукти на едро, които представляват финансови инструменти, нито засягат прилагането на европейското конкурентно право по отношение на обхванатите от REMIT практики.

Повече информация за Агенцията:

www.acer.europa.eu

Допълнителна информация за дейностите на Агенцията по REMIT:

<https://www.acer.europa.eu/en/remit/Pages/default.aspx>

Порталът REMIT на Агенцията:

<https://www.acer-remit.eu/portal/home>

Свързани документи

- 1-во издание на насоките на ACER относно прилагането на определенията, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/1st_edition_ACER_guidance.pdf
- 2-ро издание на насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/2nd_edition_of_ACER_Guidance_on_the_application_of_REMIT.pdf
- Актуализирано 2-ро издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
[https://www.acer.europa.eu/en/remit/Documents/Updated%202nd%20Edition%20of%20ACER%20Guidance%20\(REMIT\)_22042013.pdf](https://www.acer.europa.eu/en/remit/Documents/Updated%202nd%20Edition%20of%20ACER%20Guidance%20(REMIT)_22042013.pdf)
- 3-то издание на насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
https://www.acer.europa.eu/en/remit/Documents/REMIT%20ACER%20Guidance%203rd%20Edition_FINAL.pdf
- Актуализирано 3-то издание на насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
[https://www.acer.europa.eu/Media/Pages/3rd%20Edition%20ACER%20Guidance%20REMIT%20\(2\).pdf](https://www.acer.europa.eu/Media/Pages/3rd%20Edition%20ACER%20Guidance%20REMIT%20(2).pdf)
- 4-то издание на насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
<https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/4th-Edition-ACER-Guidance-updated.pdf>
- 5-то издание на насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
<https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/5th-Edition-ACER-Guidance-updated.pdf>
- Актуализирано 5-то издание на насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/202105_5th-Edition-ACER-Guidance-Update2.pdf
- Обяснителна бележка № 1/2017 на ACER относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на сделките за пране – 19 юни 2017 г.
<https://documents.acer-remit.eu/category/all-documents/>
- Обяснителна бележка № 1/2018 на ACER относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на презапасаването с капацитет за пренос – 22 март 2018 г.
<https://documents.acer-remit.eu/category/all-documents/>

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

- Обяснителна бележка № 1/2019 на ACER относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на разслояването на поръчки и лъжливите поръчки – 22 март 2019 г. <https://documents.acer-remit.eu/category/all-documents/>
- ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/522 на КОМИСИЯТА от 17 декември 2015 година за допълване на Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаването на определени публични органи и централни банки на трети държави, показателите за манипулиране на пазара, праговете за разкриване, компетентния орган, който да бъде уведомяван при забавяне, разрешението за търговия по време на забранителния срок и видовете подлежащи на уведомяване сделки на лицата, които изпълняват ръководни функции <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0522&from=EN>
- ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/565 НА КОМИСИЯТА от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0565&from=EN>
- РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 1348/2014 НА КОМИСИЯТА за прилагане на член 8, параграфи 2 и 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия по отношение на докладването на данни <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1348&rid=1>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 543/2013 на КОМИСИЯТА от 14 юни 2013 година за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия и за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:163:0001:0012:EN:PDF>
- ДИРЕКТИВА 2003/124/ЕО НА КОМИСИЯТА от 22 декември 2003 година за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно определението и публичното оповестяване на вътрешна информация и относно определението за манипулиране на пазара <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0124&from=EN>
- ДИРЕКТИВА 2003/6/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 28 януари 2003 година относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:096:0016:0016:EN:PDF>
- ДИРЕКТИВА 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 година относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0109&from=EN>
- ДИРЕКТИВА 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0039&from=EN>
- ДИРЕКТИВА НА КОМИСИЯТА 2004/72/ЕО от 29 април 2004 година относно прилагането на Директива 2003/6/ЕО по отношение на възприетите пазарни практики, определянето на вътрешна информация по отношение на дериватните продукти, изготвянето на списъци на вътрешни лица, уведомяването за транзакции на управителите и уведомяването относно подозрителни транзакции <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:162:0070:0075:EN:PDF>
- ДИРЕКТИВА 2013/50/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за изменение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, Директива 2003/71/ЕО на

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и Директива 2007/14/ЕО на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на определени разпоредби от Директива 2004/109/ЕО

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0050&from=DE>

- ДИРЕКТИВА 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (MiFID II) (преработен текст)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0065&from=EN>
- Насоки по MAR - Информация, свързана с пазарите на стокови деривати или свързаните спот пазари за целите на определянето за вътрешна информация за стокови деривати
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma-2016-1480_mar_guidelines_on_commodity_derivatives.pdf
- Директива относно пазарните злоупотреби – ниво 3 – първи набор с насоки на Европейския комитет на регулаторите на ценни книжа (ЕКПЦК) и информация за общото действие на Директивата по отношение на пазара (Реф. CESR/04-505b)
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/04_505b.pdf
- Директива относно пазарните злоупотреби – ниво 3 – втори набор с насоки на ЕКПЦК и информация за общото действие на Директивата по отношение на пазара (Реф. CESR/06-562b)
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/06_562b.pdf
- Директива относно пазарните злоупотреби – ниво 3 – трети набор с насоки на ЕКПЦК и информация за общото действие на Директивата по отношение на пазара (Реф. CESR/09-219)
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/09_219.pdf
- Преглед на решенията за пазарна злоупотреба (нарушения на членове 3 и 5 от REMIT), с които националните регулаторни органи налагат санкции на участниците на пазара:
<http://www.acer.europa.eu/nl/remit/Paginas/Overview-of-the-sanction-decisions.aspx>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/942 за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (преработен текст)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0942&from=EN>
- Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0943&from=EN>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:326:0001:0016:en:PDF>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба - MAR) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0596&from=EN>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (MiFIR) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0600&from=EN>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009R0714&from=EN>
- РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

(ЕО) № 1775/2005

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:211:0036:0054:EN:PDF>

Предговор от директора към 6-то издание

Европейският зелен пакт налага декарбонизация на енергийната система на ЕС, като се разчита на увеличено използване на възобновяеми енергийни източници и на напълно интегриран, взаимосвързан и цифровизиран енергиен пазар на ЕС, който същевременно има за цел да гарантира сигурни и достъпни енергийни доставки за гражданите на ЕС.

Тази цел може да бъде постигната единствено въз основа на прозрачно и ефективно ценообразуване на равнище цени на едро. В този контекст важна роля играе REMIT (Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара на търговия на едро с енергия). REMIT е гаранцията за добре функциониращи, прозрачни и надеждни пазари на едро на електроенергия и газ в ЕС, които могат да материализират ползите от устройството на пазара и усилията за пазарна интеграция.

В този контекст прилагането на REMIT по последователен и координиран начин в цяла Европа представлява голямо предизвикателство за Агенцията. Издаването на насоки относно прилагането на REMIT съгласно член 16, параграф 1 от REMIT на националните регулаторни органи (НРО) представлява ключов инструмент, използван от Агенцията за неговото преодоляване.

През последните 10 години бяха публикувани пет издания на насоките (както и няколко актуализации и три други насоки по актуални въпроси):

Първото издание на насоките на ACER относно прилагането на REMIT е публикувано на 21 декември 2011 г. и е насочено към тези области, които Агенцията смята за приоритет след влизането в сила на REMIT, включително прилагането на определението за вътрешна информация и възможните сигнали за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара.

Второто издание е публикувано на 28 септември 2012 г. и е актуализирано на 22 април 2013 г. То подобрява знанията за прилагането на определенията относно пазара за търговия на едро с енергия, енергийните продукти на едро и участниците на пазара, прилагането на задължението, свързано с разкриването на вътрешна информация, и забраните срещу пазарна злоупотреба.

Третото издание, публикувано на 29 октомври 2013 г. и актуализирано на 3 юни 2015 г., предоставя насоки на НРО във връзка с ролята им при регистрирането на участниците на пазара. В него се дават и допълнителни разяснения относно определенията за енергийни продукти на едро и вътрешна информация, както и относно задължението за оповестяване на вътрешна информация.

В четвъртото издание, публикувано на 17 юни 2016 г. и последно актуализирано на 15 октомври 2019 г., Агенцията предостави на НРО по-подробни насоки относно надзора на задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие, вменени по силата на член 15 от REMIT.

В петото издание, публикувано на 8 април 2020 г. и актуализирано за последен път на 11 май 2021 г., Агенцията предостави по-подробни насоки относно определенията за информация и вътрешна информация съгласно REMIT.

На 10-та годишнина от първата публикация и като се вземат предвид очакваните пазарни тенденции в резултат на осъществяването на Европейския зелен пакт, както и натрупаният досега опит, включително обратната връзка, получена от НРО, участници на пазара и други заинтересовани страни, Агенцията счита за необходимо да преработи структурно своите Насоки на ACER с публикуването на 6-то издание. В това ново издание Агенцията направи значителни промени в документа: структурата му беше изцяло преразгледана, за да стане по-интуитивна, и беше

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

представено допълнително съдържание относно обхвата на REMIT и основните забрани за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара.

Агенцията ще продължи да работи за предоставяне на съдействие на НРО да извършват дейностите си в съответствие с REMIT по последователен и координиран начин. Освен това, за да осигури възможно най-безпроблемно прилагане на REMIT за участниците на пазара и заинтересованите страни, Агенцията ще продължи да публикува и актуализира важна документация на портала REMIT на Агенцията (<https://www.acer-remit.eu/portal/home>).

Кристиан Цинглерсен

Директор

Агенция на ЕС за сътрудничество между регулаторите на енергия

Съдържание

Предговор от директора към 6-то издание	1
1. Въведение	11
2. Обхват на REMIT	13
2.1. Въведение	13
2.2. Продукти и пазари в обхвата	13
2.3. Географски обхват	18
2.4. Юридически и физически лица в обхвата	21
2.5. Взаимодействие между REMIT и финансовото законодателство	26
3. Прилагане на определението за „вътрешна информация“	31
3.1. Въведение	31
3.2. Понятието „информация“ съгласно REMIT	31
3.3. Определение за „вътрешна информация“	33
4. Спазване на задължението за оповестяване на вътрешна информация	43
4.1. Въведение	43
4.2. Оповестяване на вътрешна информация по ефективен начин	44
4.3. Навременно оповестяване на вътрешна информация	47
4.4. Отложено оповестяване на вътрешна информация	47
4.5. Изключение в член 4, параграф 7	48
5. Забрана за търгуване с вътрешна информация	50
5.1. Въведение	50
5.2. Определение за търговия с вътрешна информация	50
5.3. Индикатори за вътрешна търговия	60
5.4. Обхват на разпоредбата	62
5.5. Изключения	65
6. Забрана за манипулиране на пазара и опит за манипулиране на пазара	69
6.1. Въведение	69
6.2. Определения за манипулиране на пазара и опит за манипулиране на пазара	69
6.3. Индикатори за манипулиране на пазара	85
6.4. Обхват на разпоредбата	91
6.5. Изключения	93
7. Регистрация на участниците на пазара	96
7.1. Въведение	96
7.2. Кои участници на пазара са задължени да се регистрират?	96
7.3. Каква информация са длъжни да представят участниците на пазара?	96
7.4. Създаване на национални регистри	97
7.5. При кой национален регулаторен орган трябва да се регистрират участниците на пазара?	97
7.6. Какъв е крайният срок за подаване на формуляра за регистрация?	98
7.7. Издаване на код на ACER	99
7.8. Изискване за актуализиране на информацията за регистрация	100
7.9. Ролята на НРО в процеса на регистрация	100
8. Спазване на задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие (PPATs)	102
3.1. Въведение	102
8.2. Определяне на границите на понятието за PPAT	102
8.3. Задължението за уведомяване за възможни нарушения на член 3 или 5 от	104
REMIT	105
3.4. Задължението да се установяват и поддържат ефективни	109
правила и процедури	109
8.5. Насърчаване на спазването на разпоредбите	116
9. Режими на спазване на разпоредбите и санкции по REMIT	117
9.1. Въведение	117
9.2. Режим на спазване на разпоредбите	117
9.3. Режим на санкции	117

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Приложение 1: Списък на съкращенията.....	119
---	-----

1. Въведение

Настоящият документ съдържа шестото издание на правно необвързващите Насоки относно прилагането на REMIT, насочени към националните регулаторни органи (НРО), в съответствие с член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия¹ (REMIT).

Документът представя актуални насоки по отношение на следните теми: обхват на REMIT, включително определенията за „енергийни продукти на едро“, „пазар за търговия на едро с енергия“ и „участник на пазара“ (глава 2); понятието „вътрешна информация“ (глава 3); задължението за разкриване на вътрешна информация (глава 4), забраната за търговия с вътрешна информация (глава 5); забраната за манипулиране на пазара (глава 6); регистрацията на участниците на пазара (глава 7); задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие (глава 8); и най-добрите практики относно режимите на спазване и санкции (глава 9).

За допълнителни насоки относно общите определения, посочени в член 2 от REMIT (например краен клиент, потребление и т.н.), са посочени за справка съответните определения в законодателството от Третия енергиен пакет².

По-специално настоящото 6-то издание на Насоките допълнително навлиза в подробности и представя примери за обхвата на REMIT и основните забрани за търгуване с вътрешна информация и манипулиране на пазара съгласно член 2 и член 5 от REMIT. Разглежда всички елементи на техните определения, сигналите и индикаторите за нарушения на тези забрани и изключенията от тях. Документът предоставя насоки за това как тези пазарни злоупотреби следва да бъдат разбирани в рамките на REMIT и какъв вид поведение може да бъде разглеждано като нарушение на REMIT. Насоките не засягат санкционирането на тези нарушения, чиито условия се определят на национално ниво от държавите членки на ЕС.

В настоящото издание структурата и съдържанието на Насоките бяха преразгледани, както следва:

- Предишни глави 2 и 3 от петото издание на Насоките бяха изменени и обединени в нова глава 2 относно обхвата на REMIT;
- Добавена е нова глава 5 относно забраната за търговия с вътрешна информация, която се основава на съдържанието на предишната глава 8 от петото издание и я заменя;
- Добавена е нова глава 6 относно забраните за манипулиране на пазара и опитите за манипулиране на пазара, която обединява съдържанието от предходните глави 6, 8 и 10 на петото издание и ги заменя;
- Предишната глава 4 от петото издание на Насоките не беше изменена и стана глава 7 от шестото издание;
- Предишна глава 5 от петото издание на Насоките не беше изменена и стана глава 3 от шестото издание;
- Предишната глава 7 от петото издание на Насоките не беше изменена и стана глава 4 от шестото издание;
- Глава 9 от петото издание на Насоките не беше изменена и стана глава 8 от шестото издание; и
- Предишната глава 10 от 5-то издание на Насоките беше частично интегрирана в новата глава 6, а останалото съдържание стана глава 9 от 6-то издание

¹ ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 1.

² Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, които ще бъдат напълно отменени с Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г., считано от 21 декември 2020 г.; Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ; Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, който беше отменен с Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия; и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносните мрежи за природен газ.

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

2. Обхват на REMIT

2.1. Въведение

С Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT) се установява специфична за сектора рамка за мониторинг на пазарите за търговия на едро с енергия с цел откриване и възпиране на търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара. Първоначално REMIT беше разглеждан от законодателите като „*основна рамка в сферата на пазарните злоупотреби в законодателството в енергийния сектор за всички електроенергийни и газови продукти, които не са обхванати от Директивата относно пазарната злоупотреба*“ (предшественик на MAR и MAD).³⁴

Следователно обхватът на REMIT беше специално разработен спрямо оперативната сложност на физическите енергийни пазари и спецификите на енергийния сектор (електроенергия и природен газ) и имаше за цел да допълни по целесъобразен начин законодателството за пазарни злоупотреби, обхващащо финансовия сектор.

Настоящата глава има за цел да предостави насоки на НРО относно обхвата на REMIT, като представи разбирането на Агенцията за понятията „енергийни продукти на едро“ („ЕПЕ“) и „пазари за търговия на едро с енергия“ („ПТЕЕ“), определени в член 2 от REMIT.⁵ Подглава 2.2 определя продуктите и пазарите, които попадат в общия обхват на REMIT; подглава 2.3 дава насоки относно географския обхват на приложение на REMIT; подглава 2.4 определя вида физически или юридически лица, които могат да попаднат в обхвата на REMIT; и накрая, подглава 2.5 обяснява взаимодействията между REMIT и финансовото законодателство, както е посочено в член 1, параграф 2 от REMIT.

2.2. Продукти и пазари в обхвата

2.2.1. Енергийни продукти на едро („ЕПЕ“)

В член 1, параграф 2 от REMIT се посочва, че REMIT се прилага по отношение на енергийни продукти на едро.⁶ Понятието ЕПЕ е допълнително дефинирано в член 2, параграф 4 от REMIT, както следва:

„Енергийни продукти на едро“ означава следните договори и деривати, независимо от мястото и начина, по който се търгува с тях:

- (a) *договори за доставка на електроенергия или природен газ, при които доставката е в рамките на Съюза;*
- (b) *деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произвеждани, търгувани или доставяни в рамките на Съюза;*
- (c) *договори, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в рамките на Съюза;*
- (d) *деривати, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в рамките на Съюза.“*

В допълнение към енергийните продукти на едро член 2, параграф 4, втора алинея добавя, че:

„Договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ за използване от крайни клиенти не се считат за енергийни продукти на едро. Договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ на крайни клиенти с капацитет на потребление над (...) [600 GWh] (...) обаче се считат за енергийни продукти на едро.“

³ Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно наказателноправните санкции за пазарна злоупотреба (Директива за пазарната злоупотреба)

⁴ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар (COM (2010) 726 окончателен).

⁵ Обяснението кои ЕПЕ подлежат на докладване пред Агенцията и в кои формати е извън обхвата на настоящата глава. За повече информация, моля, консултирайте се с потребителския пакет на Агенцията за докладване на REMIT, достъпен тук: <https://documents.acer-remit.eu/category/remit-reporting-user-package/>.

⁶ За изключенията от общия обхват на приложното поле на REMIT относно специфични разпоредби вж. подглава 2.5.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

С оглед на определението за енергийни продукти на едро в съответствие с член 2, параграф 4 от REMIT, Агенцията смята, че договорите за доставка или пренос на електроенергия и природен газ, търгувани в рамките на деня, ден напред, два дни напред, уикенд, седмично, месечно, тримесечно, годишно, дългосрочно или в друг период, по същество се приемат на пазара като договори за доставка или пренос на електроенергия или природен газ. Енергийните продукти на едро, които са деривати, могат да бъдат и финансови инструменти, ако попадат в обхвата на точки 5, 6, 7 или 10 от приложение I, раздел B от MiFID II. По-подробна информация за взаимодействията между REMIT и Регламента относно пазарите на финансови инструменти може да бъде намерена в подглава 2.5.

Тъй като определението за енергиен продукт на едро се прилага за договори и деривати „*независимо от това как и къде се търгуват*“, Агенцията счита, че това определение обхваща договори и деривати, по които посредници са лица, които лично извършват сделки (понятието PPAT е подробно описано в глава 8 от Насоките), но също така и тези, които се търгуват двустранно и/или извънборсово (OTC). Агенцията също така счита, че вътрешногруповите сделки, т.е. договорите, сключени с друг контрагент, който е част от същата група, се считат за енергийни продукти на едро в обхвата на REMIT. Въз основа на същите съображения договорите за доставка на електроенергия и всички деривати, свързани с електроенергията в резултат на пазари на производствена мощност, механизми за възнаграждение на капацитета и пазари на гъвкавост, когато е7 приложимо, се считат за пазари за търговия на едро с енергия в съответствие с REMIT.

По отношение на договорите за доставка на природен газ, съгласно член 2, параграф 7 от Директива 2009/73/ЕО, „доставка“ означава продажба, включително препродажба на природен газ, включително втечен природен газ („ВПГ“), на клиенти. Следователно без съмнение договорите за доставка на втечен природен газ с доставка в Европейския съюз (наричан по-нататък „ЕС“) са договори за търговия на едро с енергия съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT.

Освен това съгласно член 1, параграф 2 от Директива 2009/73/ЕО, правилата, установени за природния газ, включително ВПГ, се прилагат също по недискриминационен начин за биогаз и газ от биомаса или други видове газ, доколкото такива видове газ могат технически и безопасно да бъдат инжектирани в и транспортирани през системата за природен газ. Следователно, ако биогазът може технически и безопасно да бъде инжектиран в и транспортиран през системата за природен газ, i) той ще отговаря на всички критерии, за да бъде третиран като природен газ и ii) REMIT ще се прилага за доставките на биогаз и газ от възобновяеми източници/договори за пренос.

Що се отнася до договорите за зелени сертификати и квоти за емисии, Агенцията приема, че те не са енергийни продукти на едро, тъй като не отговарят на изискванията, посочени в член 2, параграф 4 от REMIT.⁸

Както изрично е посочено в REMIT, договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ за използване от крайните клиенти също не са енергийни продукти на едро. Ако обаче тези договори включват крайни клиенти с капацитет на потребление⁹ над 600 GWh, тези договори ще попадат в обхвата на REMIT за енергийни продукти на едро.

Понятието за крайни клиенти с капацитет на потребление над 600 GWh

За целите на REMIT определението за „краен клиент“ се основава на съответното определение в Директива (ЕС) 2019/944¹⁰ на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ. В тези директиви „краен клиент“ означава „*клиент, купувач електроенергия или природен газ за собствено ползване*“.¹¹

7 Когато се сключват договори между операторите на разпределителни системи („ОПС“) и доставчиците на гъвкавост.

8 Агенцията разбира, че тези договори могат да имат значителен ценови ефект върху пазарите за търговия на едро с енергия. Според член 10 от REMIT, регистрите на сделки или компетентните органи, които отговарят за надзора и събирането на информация за търговия с квоти за емисии или деривати, осигуряват на Агенцията достъп до записите на сделки с подобни квоти и деривати.

9 Агенцията предоставя няколко примера за изчисляване на „капацитета за потребление“ в Q&A относно REMIT (на разположение тук: <https://documents.acer-remit.eu/category/gas-and-faq-on-remit/>).

10 Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125 -199) отмени Директива 2009/72/ЕО.

11 Вж. също Директива (ЕС) 2019/944, пак там, член 2.3, където определението за краен клиент остава същото („краен клиент“ означава

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

В член 2, параграф 5 от REMIT се пояснява понятието „капацитет за потребление“, което е от значение за разбирането на обхвата на REMIT:

„Капацитет на потребление“ означава потреблението на електроенергия или природен газ на даден краен клиент при пълно използване на производствения капацитет на този клиент. То включва цялото потребление на този клиент като отделна стопанска единица, доколкото потреблението се извършва на пазари с взаимосвързани цени за търговия на едро.

При прилагането на настоящото определение не се взема предвид потреблението на отделни съоръжения под контрола на отделна стопанска единица, които са с капацитет на потребление под 600 GWh годишно, доколкото тези съоръжения не оказват сумарно влияние върху цените на пазара за търговия на едро с енергия, поради това че са разположени на съответни пазари с различно географско местоположение.“

По отношение на член 2, параграф 5 от REMIT, под „потребление [...] при пълно използване на производствения капацитет на този клиент“ Агенцията разбира максималното количество енергия (електроенергия или природен газ), което даден краен клиент може да потреби в рамките на една година, т.е. ако съоръженията на клиента за потребление функционират максимално по всяко време през цялата година (техническа възможност за потребление). Именно този капацитет на потребление трябва да имат предвид крайните клиенти, когато преценяват дали прагът на капацитета на потребление от 600 GWh е превишен. Капацитетът на потребление включва цялото потребление на електроенергия или природен газ, като отделна стопанска единица, доколкото потреблението се извършва на пазари с взаимосвързани цени за търговия на едро.

Според разбирането на Агенцията, крайните клиенти следва да изчисляват своя капацитет на потребление на електроенергия и природен газ отделно един от друг, а не да ги натрупват заедно, когато преценяват дали превишават прага от 600 GWh.

В рамките на отделната стопанска единица, потреблението на отделните съоръжения под прага от 600 GWh не се взема предвид, доколкото тези съоръжения не оказват сумарно влияние върху цените на пазара за търговия на едро с енергия поради това, че са разположени на съответни пазари с различно географско местоположение. Обаче отделни съоръжения, всяко от което е с капацитет на потребление под прага от 600 GWh, но се намират на пазар с еднакво географско местоположение, следва да се вземат предвид при оценката на това дали прагът от 600 GWh е превишен.

Що се отнася до понятието „отделна стопанска единица“, насоки могат да се получат от международните практики на конкурентното право и по-специално от прецедентите на Съда на Европейските общности. Съгласно правилата на конкуренцията, единното поведение на пазара на две или повече компании има предимство пред формалната правна структура на тези компании. Следователно важният въпрос е не дали две определени компании са отделни юридически лица, а по-скоро дали заедно не се държат като една-единствена единица на пазара. Когато се преценява дали две или повече компании формират една стопанска единица, могат да се вземат под внимание следните елементи:

- правомощия и процедури за вземане на решения, поделяне на отговорността между въпросните компании;

- собственост (например мажоритарно дялово участие);
- структура на собствеността на въпросните компании; и
- дялови участия или влияние върху въпросните компании.

Що се отнася до разбирането за „пазари с взаимосвързани цени за търговия на едро“, Агенцията смята, че при пазарите за търговия на едро с енергия се наблюдава все по-голяма взаимосвързаност в целия Съюз. Вече има висока степен на взаимосвързаност на цените за търговия на едро с електроенергия и природен газ в Съюза и има очаквания за увеличаване на тази взаимосвързаност с напредване на развитието на единния европейски енергиен пазар.¹² С оглед на това Агенцията смята,

клиент, който купува електроенергия за собствено потребление).

¹² За повече информация относно състоянието на интеграция на пазарите за търговия на едро с електроенергия и газ в ЕС, включително увеличаващото се изравняване на цените между националните и регионалните пазари, вж. годишните доклади на ACER/CEEP за резултатите от наблюдението на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ, публикувани тук:

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

че е препоръчително участниците на пазара да вземат предвид капацитета на потребление на всичките си съоръжения в целия Съюз, при преценката дали превишават прага от 600 GWh на капацитета на потребление.

Таблицата по-долу представя някои примери за разбирането на Агенцията за различни видове продукти и показва дали те попадат в обхвата на REMIT:

	В обхвата на REMIT	
	Да	Не
Договори за доставка на електроенергия или природен газ¹³ с доставка в ЕС: балансиране, в рамките на деня, ден напред, два дни напред, уикенд, седмично, месечно, тримесечно, годишно, дългосрочно или в друг период, по същество се приемат на пазара като договори за доставка или пренос на електроенергия или природен газ	X	
Договори за пренос в Съюза на електроенергия или природен газ, търгувани: балансиране, в рамките на деня, ден напред, два дни напред, уикенд, седмично, месечно, тримесечно, годишно, дългосрочно или в друг период, по същество се приемат на пазара като договори за доставка или пренос на електроенергия или природен газ	X	
Договори за капацитет за пренос на газ в Съюза, свързани с мрежи от добивни газопроводи	X	
Договори, свързани с пренос на електроенергия или природен газ, включително най-малко едно местоположение или тръжна зона в Съюза, сключени в резултат на първично изрично разпределение на капацитет от или от името на ОПС, уточняващи права или задължения за физически или финансов капацитет (PTR/ FTR)	X	
Договори, свързани с пренос на електроенергия или природен газ, включително най-малко едно местоположение или тръжна зона в Съюза, сключени между участници на вторични пазари, уточняващи права или задължения за физически или финансов капацитет (PTR/FTR), включително препродажба и прехвърляне на такива договори	X	

	В обхвата на REMIT	
	Да	Не
Деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произвеждани, търгувани или доставяни в рамките на Съюза	x ¹⁴	
Деривати от договорите за пренос на електроенергия или природен газ в Съюза	x ¹⁵	
Вътрешногрупови сделки с електроенергия и природен газ за доставка в Съюза ¹⁶	X	
Договори за предоставяне на услуги за оптимизация на потреблението или гъвкавост в Съюза	X	
Договори за доставка на електроенергия и всякакви деривати, свързани с електроенергия, търгувани на пазари за производствена мощност ¹⁷ и чрез механизми за заплащане за капацитет в Съюза	X	
Договори за доставка на електроенергия или природен газ за крайни клиенти с капацитет на потребление над 600 GWh/година ¹⁸ в Съюза	X	
Договори за зелени сертификати и квоти за емисии		X
Производство на електроенергия или газ от производствена единица, която се консумира в рамките на едно и също производствено съоръжение		X

2.2.2. Пазари за търговия на едро с енергия (ПТЕЕ)

Енергийните продукти на едро, които като цяло съставляват обхвата на REMIT, се търгуват на така наречените пазари за търговия на едро с енергия („ПТЕЕ“). Член 2, параграф 6 от REMIT определя тези пазари, както следва:

„Пазар за търговия на едро с енергия“ означава пазар в рамките на Съюза, на който се търгува на едро с енергийни продукти.

Съгласно съображение 5 от REMIT, пазарите за търговия на едро с енергия обхващат както пазари на продукти, така и пазари на деривати, които са жизненоважни за енергийните и финансовите пазари, като ценообразуването в двата сектора е взаимосвързано. Те включват, наред с другото, регулирани пазари, многостранни търговски системи, организирани системи за търговия и извънборсови (ОТС) сделки и двустранни договори, преки или с посредници.

Поради това Агенцията счита, че определението за пазари за търговия на едро с енергия включва, но не се ограничава до:

- балансиращи пазари за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза;
- механизми за повторно диспечирание и насрещна търговия¹⁹, доколкото там се търгуват

¹⁴ Дериватите по договори за доставка могат да бъдат финансови инструменти, ако попадат в обхвата на точки 5, 6, 7 или 10 от приложение I, раздел В от MiFID II.

¹⁵ Пак там.

¹⁶ Вътрешногрупови сделки означава извънборсови („ОТС“) договори, сключени с друг контрагент, който е част от същата група.

¹⁷ В повечето държави членки на ЕС (не във всички) договорите на пазарите на производствени мощности включват задължения да останат на разположение по време на периода на доставка, но също така да предлагат доставката на енергия и следователно да се квалифицират като енергийни продукти на едро.

¹⁸ Подробености относно изчисляването на прага от 600 GWh/година са изяснени в подглава 2.2.1, описваща концепцията за крайни клиенти с капацитет на потребление над 600 GWh.

¹⁹ Това включва сделките, които ОПС сключват, за да изпълняват своите задължения за повторно диспечирание и насрещна търговия. Правилата за повторно диспечирание и обратна търговия са определени в член 35 от Регламента САСМ: „[...] Всеки ОПС може да диспечира повторно всички налични генериращи единици и товари в съответствие с подходящите механизми и споразумения, приложими за неговата контролна зона, включително междусистемните електропроводи. [...] Съответните генериращите блокове и

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

енергийни продукти на едро;

- пазари в рамките на деня (intraday или within-day) за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза;
- пазари „ден напред“ или „два дни напред“ за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза, включително уикенд продукти;
- физически пазари за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза, включително пазари за физически форуърдни договори и нестандартизирани дългосрочни договори;
- пазари за капацитет за пренос на електроенергия или природен газ в ЕС;
- пазари на деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произвеждани, търгувани или доставени в Съюза, включително финансови извънборсови пазари;
- пазари на деривати, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в ЕС.
- пазари на производствена мощност и механизми за заплащане за капацитет, доколкото там се търгуват енергийни продукти на едро;
- местни пазари на гъвкавост за електроенергията²⁰, доколкото там се търгуват енергийни продукти на едро.

2.3. Географски обхват

В настоящата подглава се определя географският обхват на REMIT. Този обхват се определя единствено от географското разграничаване на понятието за енергийни продукти на едро, заложено в член 2, параграф 4 от REMIT (и продукти, третирани по равностоеен начин), а не от географското местоположение на юридическото или физическото лице, което търгува с тези продукти, или от мястото на търговия.

Следователно, въпреки че географският обхват на енергийните продукти на едро е заложен в понятията за доставени, произведени, търгувани, транспортирани и/или съоръжения, разположени в ЕС²¹, лицата извън ЕС също попадат в обхвата на REMIT, при условие че сключват сделки с енергийни продукти на едро.

Член 9, параграф 1 от REMIT потвърждава това разбиране, тъй като изисква лицата, които не са установени или пребивават в ЕС и сключват сделки, за които се изисква да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT, да се регистрират в държавата членка на ЕС, в която извършват дейност. Съответно задълженията за регистриране към компетентния НРО съгласно член 9, параграф 1 и за докладване на данни на Агенцията съгласно член 8, параграфи 1 и 5 от REMIT се прилагат и за такива лица извън ЕС. Същото важи за забраните срещу пазарна злоупотреба в съответствие с член 3 и 5 от REMIT. Поради това забраните за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара се прилагат независимо от местонахождението на лицето, замесено в потенциална пазарна злоупотреба.

По отношение на мястото на търговия, в REMIT не са заложили никакви географски ограничения. При условие че енергийният продукт на едро отговаря на определението за енергийни продукти на едро съгласно член 2, параграф 4 от REMIT, той е без значение, когато се търгува такъв продукт. Дори да

товари предоставят на ОПС цените за повторно диспечирание и насрещна търговия преди поемането на задължение за повторно диспечирание и насрещна търговия с ресурси“.

²⁰ Местните пазари на гъвкавост включват сделки между ОПС/други участници на пазара и ОПС. Операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи действат като единични купувачи на енергийни обеми и следователно са контрагенти във всяка сделка. Следователно изпълнението на всяка сделка остава предмет на ОПС/ОПС. ОПС/ОПС отговарят и за финансовото възнаграждение на доставчиците на гъвкавост.

²¹ Съгласно член 9 от Протокола относно Ирландия/Северна Ирландия към Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия някои разпоредби от правото на Съюза, уреждащи пазарите на едро на електроенергия, изброени в приложение 4 към настоящия протокол, включително REMIT, се прилагат, при условията, определени в посоченото приложение, по отношение на Северна Ирландия и Обединеното кралство.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

се търгува извън ЕС, пак ще

се приеме като енергиен продукт на едро и следователно попадат в обхвата на REMIT.

Съгласно член 2, параграф 4 от REMIT, в зависимост от типологията на договора, са приложими четири критерия за географското разграничаване на обхвата на REMIT:

- „Доставяни в ЕС“, за енергийни продукти на едро, определени в член 2, параграф 4, буква а);
- „Произведени, търгувани или доставяни в ЕС“ за енергийни продукти на едро, определени в член 2, параграф 4, буква б);
- „Във връзка с преноса в ЕС“ - за енергийни продукти на едро, определени в член 2, параграф 4, буква в) и член 2, параграф 4, буква г); и
- потребление в ЕС, за договори за доставка и разпределение до крайни клиенти с потребление над 600 GWh/година.

2.3.1 . Доставяни в Съюза - за договори за доставки съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT

Що се отнася до договорите за доставка на електроенергия или природен газ съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT, ключовият елемент от географския обхват е точката на доставка на такава електроенергия или природен газ да бъде в ЕС.

Вследствие на това договорите за доставка на електроенергия или природен газ, произведени/генерирани в ЕС, но доставени извън неговите граници, няма да попадат в обхвата на REMIT, тъй като те не отговарят на критериите, включени в определението за енергийни продукти на едро съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT. Същото важи и за договори за доставка на електроенергия или природен газ, произведени/генерирани и доставени извън ЕС. Напротив, договорите за доставка на електроенергия или природен газ, произведени/генерирани извън ЕС, но доставени в границите на ЕС, ще попаднат в обхвата на REMIT.

Пример: Договор за доставка на ВПГ, когато договорната доставка е в ЕС

Ситуация: Двустранен извънборсов договор за доставка на втечен природен газ на офшорния терминал за втечен природен газ OLT в Тоскана (Италия).

Оценка: Този договор е енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT, тъй като отговаря на всички приложими критерии:

- Това е *договор за доставка на природен газ* - както е обяснено в подглава 2.2.1, „доставка“ означава продажбата, включително препродажбата на природен газ, включително втечен природен газ (ВПГ), на клиенти. Формата на договора (в този случай двустранна, извънборсова) е без значение за квалификацията му като енергиен продукт на едро.

- *Продуктът се доставя в ЕС* - ВПГ се доставя в териториалните води на ЕС (италиански териториални води - държава членка на ЕС). За определянето на доставката като извършена в ЕС не е релевантно дали е на офшорно или на сушата съоръжение. Що се отнася до договорите за доставка на ВПГ, Агенцията счита всяка доставка или разтоварване на ВПГ на всяко съоръжение за ВПГ (включително фланци, които свързват плавателния съд за ВПГ с терминала за ВПГ) като „доставка в ЕС“, стига доставката на продукта да се извършва в ЕС.

Съображения: Договори за презареждане на терминал за регазификация или на плавателен съд, където доставката на продукта втечен природен газ не е в ЕС, няма да бъдат разглеждани като „доставка в ЕС“ и следователно няма да бъдат разглеждани като енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT.

2.3.2. Произведени, търгувани или доставяни в ЕС - за деривати съгласно член 2, параграф 4, буква б) от REMIT

Що се отнася до договорите за деривати, свързани с електроенергията или природния газ, член 2,

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

параграф 4, буква б) от REMIT предвижда, че те трябва да се отнасят до електроенергията или природния газ, произведени, търгувани или доставяни в ЕС.

Следователно географският обхват на REMIT за тези видове договори надхвърля този, предвиден в член 2, параграф 4, буква а) от REMIT (т.е. доставени в ЕС). Включва и договори за деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произведени или търгувани в ЕС. Такива договори са енергийни продукти на едро, независимо дали свързаната с тях електроенергия или природен газ се доставят в ЕС.²²

Съгласно член 2, параграф 4, буква б) от REMIT също така е ясно, че ако базовата електроенергия или газ не се произвеждат, търгуват или доставят в ЕС, такъв договор за деривати няма да се разглежда като енергиен продукт на едро и следователно ще попадне извън обхвата на REMIT.

Пример: Договор за деривати, търгуван в ЕС, свързан с електроенергия за доставка извън ЕС, но чиято база също се търгува в ЕС

Ситуация: Участник на пазара търгува на платформа, базирана в Германия, договор за деривати, който има базов спот договор за доставка на електроенергия в Обединеното кралство. Този спот договор също се търгува на тази платформа на ЕС.

Оценка: Този договор е енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква б) от REMIT, тъй като отговаря на всички приложими критерии:

- Това е „*дериват*“ - договорът се определя като дериват на спот договора за електроенергия.
- Свързан е с „*електроенергията, търгувана в Съюза*“ - договорът за деривати е свързан със спот договора за електроенергия, който се търгува на организиран пазар, намиращ се в ЕС (Германия).

Съображения: Този договор не подлежи на докладване пред Агенцията съгласно член 3, параграф 1, буква а), първа алинея от Регламента за изпълнение.²³

2.3.3. Пренос в ЕС - за договори за пренос съгласно член 2, параграф 4, буква в) и договори за деривати съгласно член 2, параграф 4, буква г) от REMIT

По отношение на договорите за пренос съгласно член 2, параграф 4, буква в) от REMIT се изисква те да се отнасят до преноса на електроенергия или природен газ в ЕС. Същият географски обхват се прилага и за договорите за деривати съгласно член 2, параграф 4, буква г) от REMIT, тъй като трябва да се отнасят до преноса на електроенергия или природен газ в ЕС.

Понятието „пренос на електроенергия или природен газ“ в ЕС се тълкува от НПО като включващо поне една тръжна зона/точка на доставка, разположена в рамките на ЕС:

- всякакъв пренос на електроенергия или природен газ (включително втечен природен газ) между тръжни зони или специфични точки за доставка, които са (изцяло или частично) географски разположени на територията на ЕС;
- целия пренос на електроенергия или природен газ (включително ВПГ) от тръжна зона или точка,

²² Обхватът на REMIT и неговите забрани (напр. забрана за търговия с вътрешна информация или манипулиране на пазара) и задължения (напр. задължение за публикуване на вътрешна информация) е по-широк от обхвата на задължението за докладване съгласно член 8, параграф 1 от REMIT във връзка с Регламента за прилагане. В член 3, параграф 1, буква а), първа алинея от Регламента за изпълнение обхватът на отчитането се ограничава до договорите, които са енергийни продукти на едро във връзка с доставката на електроенергия или природен газ „с доставка в ЕС“. Следователно само дериватите на договори, свързани с произведена електроенергия/природен газ, б) търгувани или в) доставяни в ЕС, които също се отнасят до доставката на електроенергия/природен газ с доставка в ЕС, се отчитат на Агенцията съгласно член 3, параграф 1, буква а), точка viii) от Регламента за изпълнение.

²³ Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията от 17 декември 2014 година относно докладването на данни за прилагане на член 8, параграф 2 и член 8, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

която е географски разположена извън ЕС, до тръжна зона или точка на доставка, разположена (изцяло или частично) в ЕС; и

- всеки пренос на електроенергия или природен газ (включително втечен природен газ) от тръжна зона или точка на доставка, която е географски разположена в рамките на ЕС (изцяло или частично) до тръжна зона или точка на доставка, разположена извън ЕС.

Договорите или дериватите, свързани с преноса на електроенергия или природен газ (включително ВПГ, биогаз и възобновяеми газове), включващи преноса на електроенергия или природен газ между тръжни зони или точки, разположени изцяло извън ЕС, са извън географския обхват на REMIT.

Пример: Договор за пренос на газ за доставка на природен газ на границата на ЕС

Ситуация: Участник на пазара купува годишен фиксиран преносен капацитет на природен газ, така че да може да внася природен газ от Русия в ЕС (договорът предвижда входната точка да е на руска територия, а точката на доставка да е на границата между Украйна и Словакия).

Оценка: Този договор е енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква в) от REMIT, тъй като отговаря на всички приложими критерии:

- Това е *договор за пренос на природен газ* - този договор включва преноса на природен газ от Русия до Словакия.
- *Свързан е с този пренос в ЕС* - точката на доставка на природния газ, който ще се транспортира, е границата между Словакия и Украйна, която е частично разположена в ЕС (тъй като Словакия е държава членка на ЕС, докато Украйна не е).

2.3.4. Потребление в ЕС - за договори за доставка и разпределение до крайни клиенти с потребление над 600 GWh/година

В съответствие с член 2, параграф 5 от REMIT договорите за доставка и разпределение на крайни клиенти с потребление над 600 GWh/година се третират като енергийни продукти на едро.

Следователно географският обхват на договорите за доставка съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT, т.е. доставка в ЕС, се прилага и за договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ на крайни клиенти с потребление над 600 GWh/година.

Тъй като електроенергията или природният газ, доставени по договора за доставка и разпределение на крайните клиенти, трябва да бъдат доставени в ЕС, потреблението на крайния клиент също трябва да бъде локализирано в ЕС. Договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ на крайни клиенти, чието потребление се намира извън ЕС, не попадат в географския обхват на REMIT.

2.4. Юридически и физически лица в обхвата

В настоящата подглава се определят видовете физически или юридически лица, които могат да попаднат в обхвата на REMIT, по-специално в обхвата на разпоредбите, при които НРО отговарят за разследването и/или прилагането.

Най-общо може да се каже, че всяко лице (юридическо или физическо) може да попадне в обхвата на REMIT, а не само участниците на пазара (понятието „участник на пазара“ е обяснено в карето в края на настоящата подглава). Като се има предвид това, важно е да се отбележи, че не всички забрани или задължения по REMIT се прилагат за един и същ набор от лица. Някои разпоредби имат по-широк обхват, докато други са по-ограничени.

Тази подглава определя конкретния обхват на всяка от шестте забрани и задължения, определени в REMIT, спрямо юридически и физически лица, за които НРО отговарят за разследване и/или прилагане на мерки относно: i) забрана за търговия с вътрешна информация съгласно член 3, параграф 1 от REMIT; ii) задължение за публикуване на вътрешна информация съгласно член 4,

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

параграф 1 от REMIT; iii) забрана за манипулиране на пазара съгласно член 5 от REMIT; (iv) задължение за докладване на данни за REMIT съгласно член 8 от REMIT, v) задължение за регистрация съгласно член 9, параграф 1 от REMIT и vi) задължения за уведомяване и за въвеждане на правила за установяване на пазарна злоупотреба от страна на лицата, които извършват сделки по занятие, съгласно член 15 от REMIT.

В списъка по-долу са посочени лицата, обхванати от шестте забрани и задължения по REMIT:

(i) **Забрана за търгуване с вътрешна информация**

Забраната за търговия с вътрешна информация съгласно член 3, параграф 1 от REMIT се прилага само за ограничения брой лица, изброени в член 3, параграф 2 от REMIT:

- членове на административните, управителните или надзорните органи на предприятие;
- физически или юридически лица с участие в капитала на предприятие;
- физически или юридически лица с достъп до информацията при упражняването на своята работа, професия или задължения;
- физически или юридически лица, които са придобили такава информация чрез престъпна дейност;
- физически или юридически лица, които знаят или би трябвало да знаят, че това е вътрешна информация.

По-подробна информация относно конкретния обхват на забраната за търговия с вътрешна информация може да бъде намерена в подглава 5.4.

(ii) **Задължение за оповестяване на вътрешна информация**

Задължението за публикуване на вътрешна информация съгласно член 4, параграф 1 от REMIT се прилага за участниците на пазара, които притежават вътрешна информация по отношение на стопанска дейност или съоръжения, които съответният участник на пазара или неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира или за чиито оперативни въпроси този участник на пазара или това предприятие носи отговорност, изцяло или частично.

Участниците на пазара²⁴, които притежават вътрешна информация по отношение на стопанската дейност или съоръженията на други участници на пазара, не попадат в обхвата на персоналното задължение за публикуване на вътрешна информация по член 4, параграф 1 от REMIT. Във връзка с такава вътрешна информация обаче те все още трябва да спазват забраната за търговия с вътрешна информация.

По-подробна информация относно обхвата на задължението за публикуване на вътрешна информация можете да намерите в подглава 4.1.

(iii) **Манипулиране на пазара**

Забраната за манипулиране на пазара или опит за манипулиране на пазара се прилага за всяко лице или лица, които действат в сътрудничество. Член 2, параграф 8 определя, че това лице означава всяко физическо или юридическо лице.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Следователно забраната за манипулиране на пазара (и опит за манипулиране на пазара) съгласно член 5 от REMIT се прилага за всяко физическо или юридическо лице и представлява най-широкият обхват на прилагане на REMIT. Повече информация относно конкретния обхват на забраната за манипулиране на пазара е представена в подглава 6.4.1.

(iv) Задължение за докладване на данни

Задължението за докладване на данни, посочено в член 8 от REMIT, се прилага за двете групи субекти, посочени съответно в член 8, параграф 4 и член 8, параграф 5 от REMIT, които отчитат сделки и/или основни данни.

Регламентът за изпълнение представя повече подробности относно докладването на сделки и основните данни в обхвата на REMIT. По-подробна информация относно задължението за докладване на данни може да бъде намерена в Наръчника за процедурите за докладване на данни²⁵ и в Наръчника за потребителя относно докладване на сделки.²⁶

(v) Регистрация на участниците на пазара

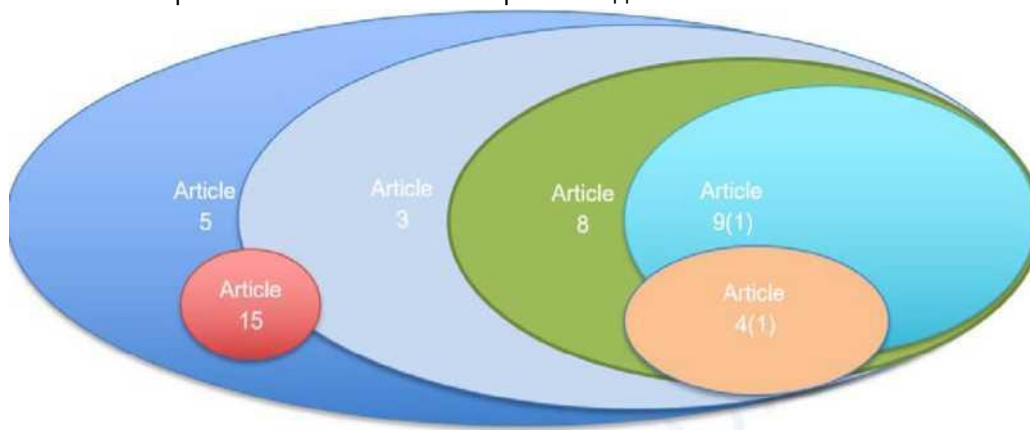
Задължението за регистрация, определено в член 9, параграф 1 от REMIT, се прилага за участници на пазара, които сключват сделки, за които има изискване за докладване на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1. Повече подробности относно задължението за регистрация са предоставени в глава 7.

(vi) Задължения на лицата, които извършват сделки по занятие

Задълженията за уведомяване и за въвеждане на правила за установяване на пазарна злоупотреба съгласно член 15 от REMIT се прилагат по отношение на лицата, които извършват сделки по занятие. Ограниченията на понятието за лица, които извършват сделки по занятие (PPAT), са дадени в подглава 8.2.

Илюстрацията по-долу показва различните конкретни обхвати на шестте забрани и задължения по REMIT към юридически и физически лица. Най-широк конкретен обхват е дефиниран за забраната за манипулиране на пазара по член 5 от REMIT, която е приложима за всички юридически и физически лица. От друга страна, задължението за публикуване на вътрешна информация съгласно член 4, параграф 1 от REMIT се прилага само за предварително определената група участници на пазара, а задължението за уведомяване и за въвеждане на правила за установяване на пазарна злоупотреба съгласно член 15 се ограничава до лицата, които извършват сделки по занятие.

Фиг. 1: Различен конкретен обхват на шестте забрани и задължения по REMIT

²⁵ <https://documents.acer-remit.eu/category/remit-reporting-user-package/manual-of-procedures-mop-on-data-reporting/>.

²⁶ <https://documents.acer-remit.eu/category/remit-reporting-user-package/transaction-reporting-user-manual-trum/>

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Понятието „участник на пазара“

Определението за участник на пазара в съответствие с член 2, параграф 7 от REMIT е:

„Участник на пазара“ означава всяко лице, включително оператори на преносни системи, което извършва сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия.“

Разбирането на понятието за участник на пазара е от съществено значение поради няколко причини. Първо, участникът на пазара има задължение да оповестява вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT. Второ, в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT, да си участник на пазара предполага задължение за представяне на Агенцията на: i) отчет за сделките на пазарите за търговия на едро с енергия, включително нарежданията за търгуване, от самия участник на пазара или чрез лице или орган, изброени в член 8, параграф 4, букви б)–е) от REMIT, и ii) информацията, описана в член 8, параграф 5 от REMIT (основни данни). И накрая, в съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT, участниците на пазара трябва да се регистрират при компетентния НРО, ако извършват сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT.

В светлината на разбирането на Агенцията за понятията за пазар за търговия на едро с енергия и за енергийни продукти на едро, понастоящем Агенцията смята, че следните лица като минимум представляват участници на пазара съгласно REMIT, ако извършват сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия:

- **Дружества за търговия с енергия** по смисъла на „електроенергийно предприятие“ съгласно определението в член 2, параграф 35 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия,²⁷ изпълняващи най-малко една от следните функции: пренос, доставка или покупка на електроенергия, и по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, изпълняващи най-малко една от следните функции: пренос, доставка или покупка на природен газ, включително втечен природен газ („ВПГ“);
- **Производители на електроенергия или природен газ** по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2009/72/ЕО²⁸ и член 2, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО, **включително производители**, които доставят продукцията си на своя търговска единица или дружество за търговия с енергия;
- **Превозвачи на природен газ;**
- **Субекти с отговорности за балансиране;**
- **Клиенти на едро** по смисъла на член 2, параграф 8 от Директива 2009/72/ЕО²⁹ и член 2, параграф 29 от Директива 2009/73/ЕО;
- **Крайни клиенти** по смисъла на член 2, параграф 9 от Директива 2009/72/ЕО³⁰ и член 2, параграф 27 от Директива 2009/73/ЕО, действащи като отделен икономически субект с капацитет на потребление от 600 GWh или повече годишно за газ или електроенергия. Ако потреблението на крайния клиент се осъществява на пазари с взаимосвързани цени, неговият общ капацитет на потребление е сумата от неговия капацитет за потребление на всички пазари (вж. раздел 2.2.1. за допълнително обяснение на тези понятия);
- **Оператори на преносни системи („ОПС“)** по смисъла на член 2, параграф 4 от Директива

²⁷Cf. член 2, параграф 57 от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (наричана по-долу „Директива 2019/944“), за преработване на Директива 2009/72/ЕО, където „електроенергийното предприятие“ се определя като физическо или юридическо лице, което изпълнява поне една от следните функции: производство, пренос, разпределение, агрегиране, оптимизация на потреблението, съхранение на енергия, доставка или закупуване на електроенергия и кой отговаря за търговските, техническите задачи или задачите по поддръжката, свързани с тези функции, но не включва крайните клиенти.

²⁸Cf. член 2, параграф 38, пак там.

²⁹Cf. член 2, параграф 2, пак там.

³⁰Cf. член 2, параграф 3, пак там.

2009/72/ЕО³¹ и Директива 2009/73/ЕО;

- **Оператори на разпределителни системи („ОРС“)** по смисъла на член 2, параграф 6 от Директива 2009/72/ЕО³² и Директива 2009/73/ЕО;
- **Оператори на системи за съхранение („ОСС“)** по смисъла на член 2, параграф 10 от Директива 2009/73/ЕО;
- **Оператори на системи за втечен природен газ** по смисъла на член 2, параграф 12 от Директива 2009/73/ЕО;
- **Инвестиционни посредници** по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от MiFID II.

Основният критерий за оценката на това дали дадена компания е участник на пазара е извършването на сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на пазари за търговия на едро с енергия.

Така например, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ са ясно упоменати като участници на пазара в член 3, параграф 4, буква б) от REMIT и следователно се смятат за такива, ако извършват сделки на един или повече пазари за търговия на едро с енергия. Операторите на системи за ВПГ могат да продават договори, които в крайна сметка водят до добив или подаване на газ в/от газовата мрежа. На няколко пазара, някои оператори на системи за съхранение сключват договори за доставка на газ в случаи, при които съоръженията за съхранение имат проблеми с експлоатацията, но въпреки неизправностите искат да доставят газ на клиентите и следователно придобиват количества над спот пазара. В резултат на това тези оператори на системи за ВПГ и ОСС са участници на пазара за целите на REMIT и от тях се изисква да публикуват вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT. Освен това имат задължението да докладват на Агенцията информация, свързана с капацитета и използването на съоръженията за съхранение, и използването на съоръжения за ВПГ, в съответствие с член 8, параграф 5 от REMIT.³³

2.5. Взаимодействие между REMIT и финансовото законодателство

Съгласно член 1, параграф 2 от REMIT, REMIT се прилага за търговия на едро с енергийни продукти. Съгласно същия член обаче членове 3 и 5 от REMIT не се прилагат за енергийни продукти на едро, които са финансови инструменти и за които се прилага член 9 от Директива 2003/6/ЕО (а от 3 юли 2016 г. - член 2 от MAR).³⁴³⁵³⁶

³¹ Cf. член 2, параграф 35, пак там.

³² Cf. член 2, параграф 29, пак там.

³³ Изглежда, че операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ са в най-добра позиция да изпълняват това задължение за оповестяване и изискване за докладване на данни съгласно REMIT. Агенцията съответно счита, че е добра практика, ако операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ – дори да не извършват сделки с енергийни продукти на едро – улесняват оповестяването на информация във връзка с член 4, параграф 1 от REMIT от името на потенциално многобройните участници на пазара. Обикновено операторите на системи са в най-добра позиция да оповестяват важна информация, свързана с REMIT, и чрез това си действие да избегнат дублиращи се и потенциално подвеждащи оповестявания от отделни участници на пазара, които имат отношение. Участниците на пазара обаче продължават да носят отговорност за оповестяването и следва да имат подходящи (резервни) процедури в случай, че операторът на системата не е в състояние да оповести информация (например по технически причини) или в случай на преценка, че оповестяването на информацията от оператора на системата не отговаря на изискванията за оповестяване на информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT.

³⁴ Член 1, параграф 2 от REMIT се позовава на член 9 от Директива 2003/6/ЕО (MAD). MAD е отменен от MAR (*op. cit.*, п. 3). Съгласно член 37 от MAR, позоваванията на Директива 2003/6/ЕО се считат за позовавания на MAR и се тълкуват в съответствие с таблицата на съответствието, посочена в приложение II към MAR. Според таблицата на съответствието, посочена в приложение II към MAR, член 9, първи параграф от MAD корелира с член 2, параграф 1, буква а) и параграф 2 от MAR, член 9, втори параграф от MAD корелира с член 2, параграф 1, буква г) от MAR и член 9, трети параграф от MAD корелира с член 17, параграф 1 и член 18, параграф 7 от MAR.

³⁵ Съгласно член 2, параграф 1 от МРП регламентът се прилага за финансови инструменти:

(а) допуснати до търговия на регулиран пазар или за които е подадено искане за допускане до търговия на регулиран пазар;
(б) търгувани на „многостранна система за търговия“ („МСТ“), допуснати до търговия на МСТ или за които е подадено искане за допускане до търгуване на МСТ;

(с) търгувани на „организирана система за търговия“ („ОСТ“); и

(д) необхванати от букви а), б) или в), чиято цена или стойност зависи от или има ефект върху цената или стойността на финансов инструмент, посочен в тези точки, включително, но не само, суапове за кредитно изпълнение и договори за разлика.

Освен това в член 2, параграф 3 от MAR се посочва, че MAR се прилага за всяка сделка, нареждане или поведение по отношение на всеки финансов инструмент [...], независимо дали такава сделка, нареждане или поведение се извършва на място на търговия.

³⁶ Финансовите инструменти, предмет на разпоредбите на MAR, са, както е посочено в член 3, параграф 1, точка 1 от MAR, инструментите, определени в член 4, параграф 1, точка 15 от MiFID II и допълнително посочени в раздел В от приложение I към него.

Съгласно приложение I, раздел В от MiFID II енергийните продукти на едро, които попадат в следните категории, ще се считат за финансови инструменти:

(5) Опции, фючъри, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други договори за деривати, свързани с доставката на електроенергия/газ с доставка в ЕС или за пренос на електроенергия/газ в ЕС, за които може да бъде извършван сетълмент с парични средства или може да се извърши сетълмент с парични средства по желание на една от страните по причини, различни от неизпълнение

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Следователно член 1, параграф 2 от REMIT определя разграничаването между приложното поле на забраните за пазарна злоупотреба по членове 3 и 5 от REMIT, от една страна, и забраните за пазарна злоупотреба по MAR, от друга страна.

Във всеки случай следва да се отбележи, че член 1, параграф 2 от REMIT не изключва прилагането на други членове от REMIT за всеки вид енергиен продукт на едро (включително тези, които също са финансови инструменти). Например задължението за разкриване на вътрешна информация, предвидено в член 4, параграф 1 от REMIT, се прилага независимо от това дали енергийният продукт на едро също отговаря на условията за финансов инструмент. Също продължава да се прилага задължението на участниците на пазара да предоставят данни на Агенцията (съгласно член 8 от REMIT)³⁷ и да се регистрират към съответния НРО (съгласно член 9 от REMIT).

Освен това член 1, параграф 2 от REMIT предвижда, че REMIT не засяга MAR, MiFID II и MiFIR,³⁸ както и прилагането на конкурентното право към практиките, обхванати от REMIT. По-подробна информация за взаимодействието между REMIT и конкурентното право в областта на манипулирането на пазара може да бъде намерена в подглава 6.4.2.

Пример: ЕПЕ, който не е финансов инструмент (дериват извън обхвата на MiFID II) и за който се прилагат членове 3 и 5 от REMIT

Ситуация: Потенциално манипулиране на пазара е установено в пазарна зона А. То включва нареждания за търгуване и сделки, търгувани на пазарния сегмент на организираната система за търговия (ОСТ), за продукт „Пазарна зона А, електроенергийна база Q1, ОСТ фючър“ за 2022 г.

НРО, отговарящ за прилагането на REMIT в пазарната зона А, преценява дали това потенциално нарушение на забраната за манипулиране на пазара попада в обхвата на REMIT или MAR.

Продуктови характеристики: Продуктът „Пазарна зона А, електроенергийна база Q1 ОТФ фючър“ има следните характеристики:

- *Базов продукт:* Цената на електроенергията за ден напред в пазарна зона А.
- *Окончателна цена на сетълмент:* Определянето на окончателната цена на сетълмент се основава на индекс, съответстващ на средната стойност на всички аукционни цени на почасовите договори за ден напред, търгувани за Пазарна зона А и за времето за доставка Базово натоварване, за съответния период на доставка (всеки ден за доставка от първото тримесечие на 2022 г.).
- *Изпълнение:* Зад този договор стои доставката или приемането на доставката на електроенергия с постоянна мощност от 1 MW в максималното ниво на напрежение на пазарна зона А по време на време за доставка (от 00:00 до 24:00 часа) на всеки ден за доставка по време на периода за доставка (всеки календарен ден от първото тримесечие на 2022 г.). Спецификациите на договора показват, че този фючър трябва да бъде с физически сетълмент чрез поемане/извършване на доставка на електроенергията и че няма възможност за сетълмент с парични средства.
- *Риск от контрагента:* Организираният пазар отговаря за управлението на риска по това

на задължение или друго събитие за прекратяване;

(6) Опции, фючърси, суапи и всякакви други договори за деривати, свързани с доставката на електроенергия/газ с доставка в ЕС или за преноса на електроенергия/газ в ЕС, които могат да бъдат уредени физически, при условие че се търгуват на регулиран пазар, МСТ или ОСТ, с изключение на енергийните продукти на едро, търгувани на ОСТ, за които трябва да се извърши физически сетълмент;

(7) Опции, фючърси, суапи, форуърдни и всякакви други договори за деривати, свързани с доставка на електроенергия/газ в ЕС или за пренос на електроенергия/газ в ЕС, за които може да се извърши физически сетълмент, не са споменати по друг начин по-горе и не са за търговски цели, които имат характеристиките на други дериватни финансови инструменти;

(10) Опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други договори за деривати, свързани с климатични променливи, лихвени проценти за навло или инфлационни проценти или друга официална икономическа статистика, при които трябва да се извърши сетълмент с парични средства или може да се извърши сетълмент с парични средства по желание на една от страните по причини, различни от неизпълнение на задължение или друго събитие за прекратяване, както и всякакви други договори за деривати, свързани с активи, права, задължения, индекси и мерки, които имат характеристиките на други дериватни финансови инструменти, като се има предвид дали, *inter alia*, те се търгуват на регулиран пазар, ОСТ или МСТ.

³⁷ Съгласно член 8, параграф 3 от REMIT, това задължение не се прилага, ако участниците на пазара са изпълнили задължението си да предоставят данни в съответствие с приложимия финансов регламент. Важно е обаче да се отбележи, че обхватът на задълженията за докладване на данни по REMIT се различава съществено от включената във финансовия регламент (повече информация относно задълженията за докладване на данни по REMIT можете да намерите тук: <https://documents.acer-remit.eu/category/remit-reporting-user-package/>).

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

правило (като се гарантира, че се спазват първоначалните маржове и маржовете на поддържане).

Оценка: Този фючърсен продукт е дериват, тъй като крайната му цена на сетълмент се основава на стойността на друг продукт (базовия продукт): цената на електроенергията за ден напред за пазарна зона А.

Като дериват, свързан с електроенергията, която се търгува и доставя в Съюза, настоящият договор е енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква б) от REMIT.

Съгласно приложение I, раздел В, точка 6 от MiFID II финансови инструменти са „Опции, фючърси, суапи и всякакъв друг договор за деривати, свързан със стоки, за които може да бъде извършван сетълмент с физическа доставка, при условие че са търгувани на регулиран пазар, MCT или OCT, с **изключение на енергийни продукти на едро, търгувани на OCT, за които може да бъде извършван сетълмент с физическа доставка**“ (добавено подчертаване за акцент върху случаите, свързани с REMIT).

Тъй като за този фючърсен продукт трябва да се извърши сетълмент с физическа доставка и е търгуван на OCT, той е изваден от определението за финансов инструмент в MiFID II.

В заключение, този тримесечен фючърсен продукт не е финансов инструмент и забраните за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара съгласно членове 3 и 5 от REMIT са напълно приложими за сделките с този продукт.

Пример: ЕПЕ, който не е финансов инструмент (не е дериват) и за който се прилагат членове 3 и 5 от REMIT

Ситуация: Брокер X е изпратил на НРО А доклад за съмнителна сделка по член 15 от REMIT, като е посочил потенциална манипулативна сделка за пране А-Б-А от двама от своите клиенти. Подозрителната сделка включва продукт, наречен „2022 годишно форуърдно споразумение за газ“ за физическа доставка в пазарна зона А.

НРО, отговарящ за прилагането на REMIT в пазарна зона А, преценява дали това потенциално нарушение на разпоредбата за манипулиране на пазара попада в обхвата на REMIT или MAR.

Характеристики на продукта: Продуктът „2022 годишно форуърдно споразумение за газ“ има следните характеристики:

- Базов продукт: Няма базов продукт за този договор.
- *Окончателна цена за сетълмент:* Определянето на окончателната цена за сетълмент се основава на договорената цена към момента на сделката.
- *Изпълнение:* За този форуърден продукт трябва да се извърши сетълмент с физическа доставка, като се поеме/направи доставка на газа. Няма възможност за сетълмент с парични средства. Зад този форуърден договор стои задължение за продавача физически да извърши доставка на 5 MW газ в пазарна зона А на всеки ден за доставка през 2022 г. и за купувача да приеме доставката на този газ.
- *Риск от контрагента:* Страните носят отговорност за управлението на риска по това правило (брокерът не носи отговорност за управлението на риска от контрагента - няма въведена услуга за маржиране).

Оценка: Този форуърден договор със сетълмент с физическа доставка е еквивалентен на спот продукт, като доставката се различава от периода (годината), общоприет на този стоков пазар като стандартен период за доставка. Неговата окончателна цена на сетълмент не се основава на стойността на друг продукт (базов продукт), а само на цената, определена от участниците на пазара при сключване на сделката. Следователно този договор не е електроенергиен дериват или дериват на природен газ и не е включен в определенията за финансови инструменти, дадени в раздел В от приложение I към Директива 2014/65/ЕС.

Всъщност съгласно член 3, параграф 15 от MAR „spot договор за стоки“ означава всеки договор за

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

доставка на стока, търгувана на спот пазара, която се доставя бързо след сетълмента на сделката, и всеки договор за доставка на стока, който не е финансов инструмент, включително форуърден договор със сетълмент с физическа доставка. В член 3, параграф 16 от MAR допълнително се уточнява, че спот пазарите обхващат други нефинансови пазари, като форуърдните пазари за стоки.

Като договор за доставка на природен газ в Съюза настоящият договор е енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква а) от REMIT.

Следователно, независимо от мястото, където се търгува (МСТ или ОСТ), този годишен форуърден продукт не е финансов инструмент и забраните за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара съгласно членове 3 и 5 от REMIT са напълно приложими за сделките с този продукт.

Пример: ЕПЕ, който е финансов инструмент и за който не се прилагат членове 3 и 5 от REMIT

Ситуация: Потенциална търговия с вътрешна информация е идентифицирана на регулирания пазарен сегмент на организиран пазар. Това по-специално се отнася до сделки в продукта „Пазарна зона А електроенергийна база годишен фючър“ за 2022 г.

НРО, отговорен за прилагането на REMIT в пазарна зона А, оценява дали това потенциално нарушение на забраната за търговия с вътрешна информация попада в обхвата на REMIT или MAR.

Продуктови характеристики: Продуктът „Пазарна зона А, електроенергийна база годишен фючър“ има следните характеристики:

- **Базов продукт:** Цената на електроенергията за ден напред на пазарна зона А.
- **Окончателна цена за сетълмент:** Определянето на окончателната цена за сетълмент се основава на индекс, съответстващ на средната стойност на всички тръжни цени на почасовите договори за ден напред, търгувани за пазарна зона А и за времето за доставка Базово натоварване за съответния период на доставка (всеки ден на доставка през 2022 г.).
- **Изпълнение:** Зад този договор стои доставката или приемането на доставка на електроенергия с постоянна мощност от 1 MW в максималното напрежение на Пазарна зона А за времето за доставка (от 00:00 до 24:00 часа) на всеки ден за доставка по време на периода за доставка (всеки календарен ден от 2022 г.). Но не се извършва физическа доставка; вместо това се извършва паричен сетълмент. Продавачът (купувачът) е длъжен да извърши сетълмент с парични средства и в деня на изпълнението разликата между договорената цена и по-високата (по-ниската) окончателна цена за сетълмент.
- **Риск от контрагента:** Организираният пазар отговаря за управлението на риска по това правило (като се гарантира, че първоначалните маржове и маржовете на поддръжка се спазват).

Оценка: Този продукт (фючърс) е дериват, тъй като крайната му цена на сетълмент се основава на стойността на друг продукт (базовия продукт): цената на електроенергията за ден напред за пазарна зона А.

Не се извършва физическа доставка на електроенергия; вместо това страните по договора се задължават да извършат паричен сетълмент и в деня на изпълнение на договора, разликата между договорената цена и окончателната цена за сетълмент.

Като дериват, свързан с електроенергията, която се търгува и доставя в Съюза, настоящият договор е енергиен продукт на едро съгласно член 2, параграф 4, буква б) от REMIT.

Освен това, като дериват за паричен сетълмент, търгуван на регулиран пазар, този фючърсен продукт също е финансов инструмент съгласно списъка в приложение I, раздел B от MiFID II.

Като финансов инструмент, допуснат до търговия на регулиран пазар, този фючърс попада в обхвата на MAR, както е описано в член 2 от него.

Съгласно член 1, параграф 2 от REMIT, членове 3 и 5 от REMIT не се прилагат за тази подозрителна сделка, която вместо това попада в обхвата на MAR и подлежи на проверка от компетентните

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

финансови органи.

Съображения:

В горепосочената ситуация НРО, който оценява случая, следва да го отнесе до компетентния финансов орган и да уведоми Агенцията съгласно член 16, параграф 3, буква а) от REMIT. Независимо от това НРО все още носи отговорност за оценката на това дали поведението представлява потенциално нарушение на член 4 от REMIT, в случай че потенциалната търговия с вътрешна информация е свързана с неефективно или ненавременно разкриване на вътрешна информация.

3. Прилагане на определението за „вътрешна информация“

3.1. Въведение

Настоящата глава обхваща това, което Агенцията към момента разглежда като „вътрешна информация“ съгласно REMIT.

Квалифицирането на конкретен факт³⁹ като „вътрешна информация“ по REMIT изисква подход от две стъпки. Първо, трябва да се определи дали е налице елемент на информация (съгласно поне един от критериите от букви а) до г), дефинирани в член 2, параграф 1, втора алинея от REMIT. На второ място, трябва да се установи дали отговаря на четирите кумулативни условия, заложиени в член 2, параграф 1, първа алинея от REMIT (т.е. е точна, непублична, свързана е с един или повече енергийни продукти на едро и има вероятност да повлияе значително върху цените).

Останалата част от настоящата глава е структурирана около двуетапния подход чрез предоставяне на насоки относно това, което Агенцията счита за „информация“ съгласно REMIT (глава 3.2) и относно определението за „вътрешна информация“, включително прилагането на четирите кумулативни условия, които квалифицират дадена информация като „вътрешна информация“ (глава 3.3)⁴⁰.

3.2. Понятието „информация“ съгласно REMIT

В член 2, параграф 1, втора алинея от REMIT се обяснява какво се има предвид с термина „информация“ по следния начин:

- (a) *„информацията, която трябва да бъде направена публично достояние в съответствие с регламенти (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009, включително насоките и мрежовите кодекси, приети в съответствие с тези регламенти;*
- (b) *информация, свързана с капацитета и използването на съоръжения за производство, съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ, или свързана с капацитета и използването на съоръжения за втечнен природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;*
- (c) *информация, която трябва да се разкрие в съответствие с правни или регулаторни разпоредби на равнището на Съюза или на национално равнище, пазарни правила и договори или обичайни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия, доколкото тази информация вероятно би повлияла съществено на цените на тези енергийни продукти на едро; както и*
- (d) *друга информация, която разумен професионален участник на пазара вероятно би използвал като част от основанието за своето решение да извърши сделка, свързана с енергиен продукт на едро, или за издаване на нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро.“*

Член 2, параграф 1, буква а) от REMIT гласи, че цялата информация, която трябва да се разкрие съгласно регламенти (ЕС) № 2019/943⁴¹ и (ЕО) № 715/2009⁴² за установяване на условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и достъп до мрежи за газопреносни мрежи за природен газ (включително приложимите насоки и мрежови кодекси, приети съгласно тези регламенти) също се счита за „информация“ по REMIT.

Понятието „информация“ съгласно REMIT включва също информация, свързана с всички планирани

39 Фактите могат да бъдат обстоятелства, събития, инциденти, данни, елементи или друг вид информация.

40 По отношение на енергийните продукти на едро, които са финансови инструменти и за които се прилага член 2 от MAR. Вж. съответните насоки и информация на ЕОЦКП относно MAR

https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma-2016-1480_mar_guidelines_on_commodity_derivatives.pdf

41 Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (Текст от значението за ЕИП). Този регламент отмени Регламент (ЕС) 714/2009.

42 Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ.

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

или непланирани промени⁴³ в капацитета или производството от всякакъв размер в съоръжение за производство, съхранение, потребление или пренос на природен газ или електроенергия (член 2, параграф 1, буква б) от REMIT). Това важи конкретно за всеки факт, свързан с:

- капацитета и използването на съоръжения за производство на електроенергия или природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;
- капацитета и използването на съоръжения за съхранение на електроенергия или природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;
- капацитета и използването на съоръжения за потребление на електроенергия или природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;
- капацитета и използването на съоръжения за пренос, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения; и
- капацитета и използването на съоръжения за втечен природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения.

В член 2, параграф 1, буква в) от REMIT се обяснява, че понятието „информация“ съгласно REMIT обхваща и факти⁴⁴, които трябва да бъдат разкрити в съответствие с:

- правни или регулаторни разпоредби на национално равнище;
- правни или регулаторни разпоредби на равнище ЕС;
- пазарни правила;
- договори; и
- митата на пазара.

В това отношение е важно да се подчертаят регулаторните разпоредби на ниво Европейски съюз, включени в Регламент (ЕС) 543/2013 за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия (обикновено наричани „информация за прозрачност“). С него се установяват множество различни задължения за публикуване на факти, които също биха представлявали „информация“ съгласно член 2, параграф 1, буква в) от REMIT.

И накрая, в член 2, параграф 1, буква г) от REMIT е заложено, че всяка друга информация, която разумен участник на пазара вероятно би използвал като част от основанието за своето решение да извърши сделка, свързана с енергиен продукт на едро, или за издаване на нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро, следва да се разглежда като „информация“ съгласно REMIT.

Понятието „разумен участник на пазара“

Агенцията препоръчва на НРО да използват „теста за разумен участник на пазара“, за да помогнат да се определи дали даден факт се квалифицира като „информация“ съгласно REMIT, но само когато такива факти не са попаднали вече в обхвата на член 2, параграф 1, букви а), б) и в) от REMIT.

Разбирането на Агенцията е, че понятието „разумен участник на пазара“ може да обхваща различни профили на участниците на пазара (напр. начинаещи, средностатистически, информирани, професионални участници на пазара) с различни стратегии за търгуване (например оптимизиране на портфейл, арбитраж, спекулативни), обхващащи краткосрочните срочни и/или дългосрочни продукти.

Понятието „разумност“ е по-скоро свързано с използването на когнитивни елементи от участника на пазара в решенията му за търгуване (поне частично). За разлика от това, участник на пазара, който взема решения за търгуване въз основа на некогнитивни елементи, като инстинкт или настроение, не следва да се счита за разумен.

За да квалифицирате даден факт като информация по REMIT, е достатъчно поне един от тези профили да използва факта като част от основанието си за вземане на решение за сключване на сделка, свързана с енергиен продукт на едро, или решението им за издаване на нареждане за търгуване с енергиен продукт на едро.

Когато използват „теста за разумен участник на пазара“, НРО могат да вземат предвид под формата

43 Това включва промени в наличността, но също така и в недостъпността им.

44 Доволкото е вероятно те да окажат значително въздействие върху цените на едро на енергийните продукти.

на индикатори, че:

- понятието „вероятно би използвал“ трябва да се разграничава от понятието „би искал да използва“ – тестът не е за това дали е налице желание от страна на разумния участник на пазара да използва някакъв вид информация. По-скоро тестът се използва, за да се оцени дали е разумно участникът на пазара да има основателно очакване, че такава информация е налична.
- следователно понятието „вероятно би използвал“ трябва да се тълкува въз основа на разумни очаквания за публикуване (например факта, че участник на пазара би искал да използва планове за търгуване на своите конкуренти за собствена стратегия за търгуване не означава, че тези планове са „информация“ по REMIT, тъй като те не са информация, за която „може да има разумни очаквания за публикуване“ и която вероятно ще бъде използвана от разумен участник на пазара).
- фактът, че участник на пазара е използвал сравними факти (например в различен момент от време) като основание за вземане на свои решения за търгуване, може да се счита за показател за допълнителна оценка с *ad hoc анализ*, ако фактът е информация, която вероятно би била използвана от „разумен участник на пазара“.

Карето по-долу представя някои факти и ги оценява спрямо критериите на REMIT за информация:

Примери за информация по REMIT

1. Информация за наличния капацитет за пренос на оператора на преносни системи

- Оценките на операторите на преносни мрежи А и Б на наличния капацитет за пренос за всеки ден и на наличния преносен капацитет, който вече е резервиран в междусистемния електропровод между зоните В и Г

Оценка: Тези факти са информация по REMIT, тъй като се отнасят до информация, която трябва да бъде разкрита в съответствие с Регламент (ЕС) № 2019/943. Съгласно член 50, параграф 3 от него, операторите на преносни системи публикуват прогнози за наличния преносен капацитет за всеки ден, като посочват дали определен наличен преносен капацитет вече е запазен.

2. Информация за годишната профилактика на генериращи блокове

- Участник на пазара А планира да извърши годишна профилактика на своя блок за производство на електроенергия ХРТО, с общ капацитет 50 MW от 01.02.2025 г. до 01.04.2025 г.

Оценка: Този факт е информация по REMIT, тъй като представлява информация, свързана с капацитета и използването на съоръжения за производство на електроенергия, както е посочено в член 2, параграф 1, буква б) от REMIT. Фактът, че недостъпният капацитет е под прага от 100 MW, включен в Регламент (ЕС) № 543/2013, е от значение за оценката за това дали представлява информация по член 2, параграф 1, буква в) от REMIT, но не и по член 2, параграф 1, букви а), б) и в) от REMIT.

3.3. Определение за „вътрешна информация“

Съгласно член 2, параграф 1, от REMIT, информацията се квалифицира като „вътрешна информация“, ако отговаря на четирите кумулативни условия, включени в член 2, параграф 1, първа алинея от REMIT, т.е.

„Вътрешна информация“ означава

- информация, точна по своето естество
- която не е била направена публично достояние,
- отнасяща се пряко или косвено до един или повече енергийни продукти на едро и
- която, ако бъде направена публично достояние, вероятно би повлияла съществено на цените на тези енергийни продукти на едро.“

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Прилагането на всяко от тези четири условия ще бъде допълнително обяснено в подглави 3.3.1, 3.3.2, и 3.3.4.

Участниците на пазара са отговорни да установят дали информацията, с която разполагат а) потенциално представлява „вътрешна информация“ съгласно гореспоменатите четири кумулативни условия и б) следователно трябва да бъде публично оповестена съгласно член 4, параграф 1 от REMIT. За да има подходяща рамка за оценка на информацията, се препоръчва на участниците на пазара да имат ясни вътрешни правила за съответствие, които са адаптирани към техните дейности и към спецификите на информацията, която използват и до която имат достъп.

Най-добрите практики за вътрешни правила за съответствие могат да включват:

- рамка за оценка на това дали разглежданите факти могат да бъдат квалифицирани като вътрешна информация. Тя може да включва например мерки за това как да се идентифицира вътрешната информация, подходящо тествани прагове⁴⁵ и др.;
- адекватен работен поток от информация, съобразен с наличието на вътрешна информация. Това може да включва, например, картографиране на потока от информация, мерки за това как да се борави с вътрешна информация и др.; и
- списъци с вътрешни лица и/или действащи механизми за идентифициране на вътрешни лица⁴⁶.

Вътрешните правила за съответствие трябва да бъдат в съответствие с организационната структура и стратегията за търговия на участник на пазара.

3.3.1. Информация, точна по своето естество

Член 2, параграф 1 от REMIT описва какво се разбира под термина информация, „точна по своето естество“, както следва:

"Информацията се счита за точна по своето естество, ако посочва набор от обстоятелства, които съществуват или може с основание да се очаква да възникнат, или събитие, което е възникнало или може с основание да се очаква да възникне, и ако е достатъчно конкретна, за да дава възможност да се направи извод за вероятното въздействие на този набор от обстоятелства или това събитие върху енергийните продукти на едро."

Точният характер на информацията се оценява от притежателя на информацията за всеки отделен случай и зависи от това каква е информацията, както и от обкръжаващия контекст. При тази оценка притежателят на информацията може, наред с други неща, да вземе предвид, че:

- (i) има реалистична перспектива да възникне даден факт;
- (ii) оценката на потенциалния ценови ефект от разкриването на информация е без значение за оценката на точния характер; и
- (iii) междинните стъпки в един продължителен процес могат да бъдат точна информация.

Всяко от тези съображения ще бъде допълнително обяснено по-долу, наред с неизчерпателни примери.

(i) Достатъчно е, че има реалистична перспектива за възникване на факта, за да бъде точна информацията, свързана с това събитие

Информацията е точна, доколкото е налице реалистична перспектива обстоятелствата или събитията, за които се отнася, да възникнат/настъпят, като се вземат предвид всички фактори, съществуващи към момента на оценката⁴⁷.

45 Например качествен и количествен (иконометричен) анализ за проверка на вероятността от значителен ценови ефект.

46 Под „вътрешно лице“ Агенцията има предвид лице, което има достъп до вътрешна информация, свързана пряко или непряко с участника на пазара, независимо дали редовно или от време на време.

47 Това е в съответствие с разбирането на Съда на Европейския съюз в решението за финансовия сектор в *Gelli*, СЕС, дело С-19/11 (2012), по отношение на критерия „точна информация“.

Примери за прилагане на понятието за реалистична перспектива

1. Информация за стачки, предоставена на участника на пазара, засягащи работниците, имащи отношение към нормалното функциониране на генериращ блок

- Подобна информация за стачки може да се разглежда като имаща реалистична перспектива да се случи поради, например, съществуването на исторически данни за тази информация, сочещи за ефективни стачки, засягащи производството на този блок. Следователно може да се счита, че има реалистична перспектива да се проведе стачка, като се вземат предвид всички фактори, съществуващи към момента на оценката.
- Тази информация за стачките следователно би могла да се квалифицира като точна информация. Това е независимо от факта, че стачката все пак може да бъде отменена и/или че може да има известна несигурност относно общата продължителност на стачката или други елементи.
- Всяко по-нататъшно развитие на ситуацията (отмяна на стачката, актуализиране на датите на стачката, обхват на засегнатите работници и др.) може да направи перспективата за стачката по-малко реалистична. Въпреки това, доколкото те възникват, след като участникът на пазара прецени дали информацията е точна, те не следва да бъдат взети предвид от НРО при оценка дали информацията е била точна към момента, в който участникът на пазара е получил информацията. Във всеки случай участникът на пазара трябва да предоставя на обществеността актуализации за развитието на информацията.

2. Информация/искане от органа по ядрена безопасност до участника на пазара за провеждане на възможни тестове за сигурност в блок за производство на електроенергия през първата половина на годината

- Подобна информация може да се разглежда като имаща реалистична перспектива да се случи, например поради съществуването на предишна информация от същия тип, която е довела до ефективни тестове за сигурност, засягащи производството и/или достъпността на блока, епизоди, отразяващи планирането на органа по ядрена безопасност или предишни декларации на загриженост относно работата на блока.
- Следователно може да се счита, че има реалистична перспектива тестовете за сигурност, засягащи производството и/или наличността, да се проведат, като се вземат предвид всички фактори, съществуващи към момента на оценката.
- Трябва да се отбележи, че в някои държави членки има задължение, произтичащо от националното законодателство, органът по ядрена безопасност да публикува тази информация за евентуални тестове за сигурност.

(ii) Оценката на потенциалния ценови ефект от разкриването на информация е без значение за преценката на точния характер

Изчисляването на потенциалния ефект на информацията върху цените на енергийните продукти на едро не е елемент, който да се вземе предвид при оценката на точния характер на информацията⁴⁸. Въпреки това вероятността от значителен ценови ефект трябва да бъде оценена, за да се определи дали информацията е вътрешна информация по REMIT (повече информация за тази оценка в раздел 3.3.4).

По-конкретно, за да може информацията да е точна по своето естество, не е необходимо да се вади заключение от тази информация, с достатъчна степен на вероятност, че след като бъде оповестена публично, ще има потенциален ефект върху цените на съответните енергийни продукти на едро в определена посока.

⁴⁸Това е в съответствие с разбирането на Съда на Европейския съюз в решението за финансовия сектор в *Lafonta*, Съд на Европейския съюз, дело C-628/13 (2015).

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

(iii) Междинните стъпки в един продължителен процес могат да бъдат точна информация

Междинните стъпки в продължителен процес, свързани с възникването на бъдещи обстоятелства или събития, могат да се считат за точна информация. Познаването на такива стъпки би могло да представлява предимство, което би могло да подкопае духа и целта, защитени от REMIT, а именно да постави участниците на пазара при равни условия и да подобри интегритета на пазара по отношение на информационната симетрия.

Междинните стъпки, свързани с възникването на бъдещи обстоятелства или събития, трябва да бъдат достатъчно конкретни, за да могат да се правят заключения относно вероятния ефект от този набор от обстоятелства или събития върху цените на енергийните продукти на едро.

Примери за прилагане на понятието за междинни стъпки

1. Въвеждане в експлоатация на нови централи/Повторно въвеждане в експлоатация на спрени електроцентрали

- Процесът, водещ до пускане в експлоатация на нови централи или повторно пускане в експлоатация на спрени електроцентрали, е дълъг и сложен. Неговите основни етапи (например: одобрения от управителния съвет, регулаторни одобрения, издаване на лицензи и др.) представляват междинни стъпки в този процес.

Оценка: Някои факти, произтичащи от междинните стъпки, водещи до въвеждане в експлоатация или повторно пускане в експлоатация на електроцентрала, биха се квалифицирали като точна информация по REMIT, тъй като представляват съвкупност от обстоятелства, които съществуват или може основателно да се очаква да възникнат и да повлияят на реалистична перспектива енергията да се произвежда от определен момент във времето.

За да се вземе решение дали тези факти се квалифицират като вътрешна информация, също трябва да бъдат изпълнени трите други критерия, обхванати в раздели 3.3.2 до 3.3.4.

2. Планирана недостъпност на съществуващ междусистемен електропровод поради разширяване на инфраструктурата на съществуващата междусистемна мрежа

- Процесът, водещ до разширяване на капацитета на съществуващ междусистемен електропровод, е дълъг и сложен процес. Неговите основни етапи (например: решения на управителния съвет на участника на пазара, одобрения от регулаторни органи, издаване на лицензи, решения от оперативния център на междусистемния електропровод, което да доведе до недостъпността,...) представляват междинни стъпки.

Оценка: В този контекст решение на управителния съвет (например за недостъпност на съществуващите междусистемни връзки, за да се позволи разширяване на съществуващата инфраструктура през определен период), въпреки че е междинна стъпка (която все още може да бъде предмет на други одобрения - например от регулаторен или оперативен център), отговаря на критериите за точност по своето естество съгласно REMIT. Всъщност решението на управителния съвет да одобри или да не одобри планирана профилактика през определен период е достатъчно конкретно, за да позволи да се направи заключение относно възможния ефект от този набор от обстоятелства или събития върху цените на енергийните продукти на едро.

За да се вземе решение дали решението на управителния съвет може да се квалифицира като вътрешна информация, също трябва да бъдат изпълнени трите други критерия, обхванати в подглави 3.3.2 до 3.3.4.

3.3.2. Информация, която не е направена публично достояние

Вътрешната информация е информация, която не е била споделена с обществеността и в резултат на това създава информационни асиметрии между участниците на пазара. Ефективното разкриване пред обществеността от участници на пазара е критерият, който превръща непубличната информация в публична информация. След като информацията стане публична, тя повишава интегритета и прозрачността на пазара, както е предвидено в съображение 2 от REMIT.

По принцип информацията се счита за обществено достояние, ако такава информация е предоставена от която и да е страна на разположение на обществеността, т.е. на неопределен брой участници на пазара. В тази връзка е без значение кой е направил информацията публично достояние. Не се прави разлика дали информацията е оповестена публично от участник на пазара⁴⁹ или от която и да е друга страна.

Достатъчно е, но също така е необходимо информацията да се предоставя едновременно на цялата общественост от участници на пазара, като се гарантира равен достъп до информацията, тъй като всеки заинтересован участник на пазара може да оцени информацията. Такъв може да бъде случаят, например, ако се използва общодостъпна електронна система за разпространение на информация, която се квалифицира като платформа за вътрешна информация (вж. глава 4 за повече подробности). Следователно публикуването на информация само за избрани участници на пазара, например чрез имейл канал или информационен бюлетин, достъпен изключително за членове на борсата, не отговаря на изискването за информиране на обществеността.

Разбирането на Агенцията за ефективно и своевременно публично разкриване на вътрешна информация е представено в глава 4 от настоящите насоки.

3.3.3. Информация, свързана с енергийни продукти на едро

Съгласно определението за „вътрешна информация“ в член 2, параграф 1 от REMIT съответната информация следва да се отнася пряко или косвено към един или повече енергийни продукти на едро.

„Енергийни продукти на едро“ са дефинирани съгласно член 2, параграф 4 от REMIT като⁵⁰:

- (a) договори за доставка на електроенергия или природен газ, при които доставката е в рамките на Съюза;
- (b) деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произведени, търгувани или доставяни в рамките на Съюза;
- (c) договори, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в рамките на Съюза; и
- (d) деривати, свързани с преноса на електроенергия или природен газ в Съюза.

Информацията, която има евентуален ефект върху търсенето, предлагането и/или цените на енергиен продукт на едро, или върху очакванията за търсенето, предлагането и/или цените на енергиен продукт на едро, ще се счита за пряко или косвено свързана с търговията на едро с енергиен продукт.

В този контекст, ако има вероятност информацията да има значителен ефект върху цените на енергийните продукти на едро, тя непременно е свързана с тези продукти. Следователно е достатъчно НРО да преценят вероятността от значителен ефект върху цените, за да установят дали информацията е свързана с енергийни продукти на едро. Тази оценка е обяснена в подглава 3.3.4.

3.3.4. Вероятност да повлияе съществено върху цените на енергийни продукти на едро

Счита се, че информацията представлява вътрешна информация, само ако, ако при публикуване има

⁴⁹ Трябва да се отбележи, че публикуването от която и да е страна, различна от участника на пазара, е фактор, който трябва да се вземе предвид само за квалификацията на вътрешната информация. Когато информацията все още е квалифицирана като вътрешна информация, задължението за публикуване е на участника на пазара съгласно член 4, параграф 1 от REMIT.

⁵⁰ Допълнителни насоки относно настоящото разбиране на Агенцията за понятието „енергийни продукти на едро“ също са предоставени в подглава 3.2 от настоящите Насоки.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

вероятност да повлияе съществено върху цените на свързания енергиен продукт на едро.

Въз основа на условието за съществен ценови ефект Агенцията стесни широкото понятие за информация до информацията, която е достатъчно важна, за да има потенциал да повлияе съществено върху цените на енергийни продукти на едро, и следователно до информация, която е от значение за търговията.

Важно е обаче да се отбележи, че самата „вероятност“ да повлияе съществено върху цените е достатъчна, за да се изпълни това условие и че не се изисква действителен ценови ефект.

Оценката на вероятността от ценови ефект трябва да се извършва от участник на пазара за всеки отделен случай. Участникът на пазара следва да вземе предвид очаквания ефект от информацията в светлината на естеството на информацията, както и спецификите на пазара и пазарната ситуация към момента на оценката. По-долу е представен неизчерпателен списък на факторите, които обикновено са от значение за тази оценка:

- характеристиките на пазара (размер, времеви срокове, пазарна структура, ликвидност, вид участници и др.);
- размер на събитието;
- вече публикуваната информация за ситуацията на търсене или предлагане;
- достъпност и недостъпност на преносни съоръжения, съхранение или мрежови ограничения;
- време от деня (например делничен ден/уикенд, работно време/извън работно време);
- наличие на съобщения за нередовни събития (например пускане в експлоатация на нова електроцентрала, повторно пускане в експлоатация на спряна електроцентрала и др.);
- обявления на ОПС, свързани със системата (дисбаланси, сигурност на снабдяването, технически ограничения и др.); и
- всякакви други пазарни променливи, които могат да повлияят на цената на свързания енергиен продукт на едро при дадените обстоятелства (например метеорологични условия, CO₂, цени на горивата, новини за политически и геополитически събития и др.).

Както е посочено в глава 3.3, в този контекст на участниците на пазара се препоръчва да имат систематична рамка за оценка на вероятността дадена информация да има значителен ценови ефект, т.е.

i. ясни вътрешни правила за съответствие, които отразяват този неизчерпателен списък от фактори и са адаптирани както към техните дейности, така и към спецификите на информацията, която използват.

Тъй като оценката на вероятността от ценовия ефект трябва да бъде извършена от участника на пазара предварително, т.е. преди информацията да бъде публикувана и използвана от участника на пазара, НРО могат да използват информация *ex post*, за да проверят презумпцията, но не трябва да предприемат действия срещу лица, които са направили разумни заключения от предварителна информация, с която разполагат.

За целите на оценката дали оценката на участника на пазара относно вероятността дадена информация да има съществен ценови ефект е в съответствие с това, което би се очаквало от разумен участник на пазара, НРО биха могли да проверят дали:

- видът на информацията е същият като информацията, която в миналото е повлияла съществено върху цените;
- предходни доклади от изследвания на анализатори, ценови публикации и становища показват, че въпросният тип информация оказва влияние върху цените;
- самият участник на пазара вече е третиран подобни събития като вътрешна информация;
- друг разумен участник на пазара вече е разглеждал подобни събития като вътрешна информация; или
- разумен участник на пазара би могъл да я използва като част от своите решения за търгуване⁵¹.

51 Използването на това понятие в този контекст е в съответствие с използването му във финансовото законодателство. Вж. член 7, параграф 4 от MAR.

Пример за оценка на това дали информацията може съществено да повлияе на цените

1 Актуализация на състоянието на непланирано прекъсване (предварително обявено) в генериращ блок

Участникът на пазара А (УП А), който има електроцентраля, осъзнава, че непланираната му профилактика (предварително обявена) на генериращ блок (недостъпност за 100 MW) ще трябва да бъде удължена с 2 часа. Ликвидността на пазара е ограничена за съответните електроенергийни продукти на едро. УП А трябва да реши дали тази информация би повлияла съществено върху цените. За да вземе решение, УП А трябва да прецени дали разумен участник на пазара би могъл да използва тази информация като част от основание за вземане на свое решение за търгуване. По-специално, той може да вземе предвид следните фактори за своята предварителна оценка:

Възможни фактори	Пример за предварителна оценка на УП А
Характеристики на пазара	Пазарът в рамките на деня е отворен. Двучасови продукти и осем 15-минутни продукти са пряко засегнати от удължаването на прекъсването. Дълбочината на заявката през последния час е ограничена и следователно малки промени във фундаментите могат да окажат влияние.
Размер на събитието	Размерът на събитието е ограничен. Засегнати са само два допълнителни часа за 100 MWh.
Вече публикувана информация за ситуацията на предлагане или търсене	Това непланирано прекъсване е текущо и няма други обявени прекъсвания.
Други ограничения	Към този момент трансграничният капацитет е ограничен в единствената съществуваща граница с друга тръжна зона.
Време на деня	Обичайно работно време.
Наличие на съобщения за нередовни събития или събития на ОПС	Няма допълнителни съобщения.
Всички други пазарни променливи	Липсват съответни промени в прогнозите за вятъра. Цената "ден напред" от предходния ден като подходяща отправна точка за решения за търговия в рамките на деня. Тази цена отразява всички налични фундаментални фактори на пазара от предния ден, което означава цялата информация за търсенето и предлагането.

Оценка: Въз основа на горните фактори (а именно, ограничената дълбочина на дневника за нареждания, липсата на съответния трансграничен преносен капацитет и факта, че това удължаване ще промени информацията, която преди е била предоставена на пазара), УП А може да заключи че разумен участник на пазара вероятно ще използва информацията за това удължаване на непланирано прекъсване като част от основанието за вземане на свое решение за търгуване и че такава информация вероятно ще повлияе съществено върху цените. Това важи особено за почасовите продукти и 15-минутните продукти, пряко свързани с удължаването. Това решение също е в съответствие с предишното решение на УП А за публикуване на непланираното прекъсване в първоначалния момент.

Пример за оценка на това дали информацията може съществено да повлияе на цените

2. Искане на оператор на преносни системи (ОПС) за активиране на резерви

В някои държави членки на ЕС, без специфични национални изисквания към ОПС да публикува

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

информация за дисбаланси в реално време (или близо до реално време), поради потенциален системен дисбаланс, 25 минути преди времето за доставка, ОПС иска от балансираща отговорна страна да активира генератор за 200 MWh за определен период от време. Към този момент пазарът в рамките на деня все още е отворен. ОПС трябва да реши дали такава информация би повлияла съществено върху цените.

За да вземе решението, ОПС трябва да прецени дали разумен участник на пазара би могъл да използва тази информация като част от основание за вземане на свое решение за търгуване. По-специално, той може да вземе предвид следните фактори за своята предварителна оценка:

Възможни фактори	Пример за предварителна оценка на УП А
Характеристики на пазара	Пазарът в рамките на деня е отворен. Спредът "купува-продава" е нисък, а дълбочината на пазара е относително висока.
Размер на събитието	Размерът на събитието е от значение, като се има предвид близостта до периода на доставка и това е причината за ранното обявяване на активирането от страна на ОПС.
Вече публикувана информация за ситуацията на предлагане или търсене	Няма други обявени прекъсвания.
Други ограничения	Към този момент не съществува трансграничен преносен капацитет.
Време на деня	Тази информация се публикува много близо до периода на доставка.
Наличие на съобщения за нередовни събития или събития на ОПС	Няма допълнителни съобщения
Всички други пазарни променливи	Липсват значими промени.

Оценка: Активирането на балансиращи оферти „купува“ дава на УП ценна информация относно посоката на дисбаланса на системата. Въз основа на горните елементи, операторът на преносни системи може да заключи, че разумен участник на пазара вероятно ще използва информацията за това искане за активиране на резервите като част от основание за вземане на свое решение за търгуване и че като такава, информацията вероятно ще повлияе съществено върху цените на продукти „в рамките на деня“.

3.3.5. Информация за планове и стратегии за търгуване

В своите оценки НРО трябва да вземат предвид съображение 12 от REMIT, което изрично посочва, че информацията относно плановете и стратегиите за търговия на участника на пазара⁵² не трябва да се разглеждат като вътрешна информация.

Агенцията разглежда „планове за търгуване“ като планове, включващи систематичен метод за оценка на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро, определяне на

⁵²В това отношение НРО следва да вземат предвид конкретния случай на планове и/или стратегии за търгуване, представени на лица, упълномощени да изпълняват нареждания от тяхно име (например брокери). В момента Агенцията счита, че нареждането на клиента за търгуване, изпратено до брокер, е част от собствената стратегия на клиента за търгуване и не представлява информация по REMIT, що се отнася до клиента. Напротив, брокер, който получава нареждане от клиент, получава информация за плановете за търгуване на своя клиент. Ако се счита, че е вътрешна информация, от брокера ще се очаква да не търгува за своя сметка въз основа на тази информация, за да бъде в съответствие с член 3, параграф 1 от REMIT. Брокерът може законно да изпълни нареждането на своя клиент, но да не използва знанията за нареждането на клиента, за да търгува за своя сметка (което би означавало поведение, по-известно като „изпреварващи действия“).

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

размера на риска, който е или трябва да бъде поет, и/или формулиране на краткосрочни и/или дългосрочни инвестиционни цели, които могат да ръководят ежедневната търговска дейност. Последниците от тези краткосрочни и/или дългосрочни инвестиционни цели, по отношение на енергийните нужди и произтичащите от това нареждания за търгуване, следва да се считат за част от плановете за търгуване на участника на пазара и следователно не представляват информация по REMIT.

Агенцията разглежда „стратегии за търгуване“ като набор от обективни правила, определящи условията, които трябва да бъдат изпълнени за едно или повече придобивания и продажби чрез търгуване. Стратегията за търгуване включва спецификации за един или повече записи за нареждания, които могат да включват един или повече филтри и/или механизми, както и правила за продажба на участия, видове нареждания и др.

Във всеки случай дори ако подробностите на стратегията за търгуване (напр. конкретно нареждане, подадено от участник на пазара) не се квалифицират като вътрешна информация по REMIT, фактите, използвани за негово определяне или промяна, могат да бъдат вътрешна информация.

Примери за факти, които не трябва да представляват вътрешна информация по REMIT

1. Подробности за нарежданията, които участникът на пазара възнамерява да подаде по време на деня за търговия

Участник на пазара „А“ изпраща нареждане със следните подробности:

Индикатор за покупка/продажба	Нареждане за покупка
Инициатор/извършител	Инициатор
Вид нареждане	Гъвкав час: конкретно нареждане, което може да се търгува по всяко време при условие обвързване на цената и обема.
Условия на нареждането	Изпълни и търгувай свободно: нареждането, което ще бъде прекратено веднага след съвпадение с всеки наличен обем в дневника за нареждания; ако изобщо не се изпълни, остава на пазара.
Статут на нареждането	Активен: нареждането е активирано от системата или участника и е видимо в дневника на активните нареждания.
Минимален обем на изпълнение	1500 MW
Ценово ограничение	40,5 евро
Продължителност на нареждането	Валидно до отмяна: нареждане, което остава в сила, докато потребителят не го отмени или достигне максималната продължителност за системата

Оценка: Този факт е част от стратегията за търгуване на участника на пазара и следователно не отговаря на изискванията за вътрешна информация по REMIT.

2. Решения за промени в стратегията за оптимизиране на риска на участник на пазара

Участник на пазара А взема решение да промени стратегията си за оптимизиране на портфолиото, т.е. как да задоволи нуждите си от доставки. Такова решение ще промени стратегията му за това колко електроенергия е:

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Закупена чрез стандартизирани електроенергийни продукти на борсата за електроенергия по двустранни договори;

Закупена в различните срокове (например % от седмични, месечни, годишни продукти).

Оценка: Решението за промени в стратегията за оптимизиране на риска на даден участник на пазара обикновено е част от неговия план за търгуване и следователно не се квалифицира като вътрешна информация в обхвата на REMIT.

4. Спазване на задължението за оповестяване на вътрешна информация

4.1. Въведение

В настоящия раздел е посочено актуалното разбиране на Агенцията за изпълнението на задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4 от REMIT. Съгласно последното си изменение тази глава следва да се спазва изцяло след преходен период, който ще бъде съобщен от Агенцията.

В съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT,

„Участниците на пазара публично, ефективно и навременно разкриват вътрешна информация, с която разполагат по отношение на търговска дейност или съоръжения, които съответният участник на пазара или неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира, или по отношение на въпроси, свързани с тяхната експлоатация, за които въпросният участник на пазара или въпросното предприятие носи отговорност, независимо дали изцяло или отчасти. Такова разкриване включва информация, свързана с капацитета и използването на съоръжения за производство, съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ, или свързана с капацитета и използването на съоръжения за втечен природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения.“

Задължението за оповестяване на вътрешна информация е на участника на пазара съгласно член 4, параграф 1 от REMIT. Това задължение е свързано не само с вътрешна информация по отношение на собствената търговска дейност или съоръжения на участника на пазара, но и с вътрешна информация за неговото предприятие майка или свързано предприятие. Освен това, задължението е свързано не само с вътрешна информация по отношение на търговската дейност или съоръженията, които участникът на пазара или въпросните предприятия притежава(т) или контролира(т), но също така по отношение на търговска дейност или съоръжения, за чиято експлоатация участникът на пазара или въпросното предприятие носи отговорност, независимо дали изцяло или отчасти. Задължението за оповестяване на вътрешна информация не се прилага за лице или участник на пазара, което притежава вътрешна информация по отношение на търговската дейност или съоръженията на друг участник на пазара, стига този собственик на въпросната вътрешна информация да не е предприятие майка или свързано предприятие. Независимо от това, лицата, разполагащи с информация при такива обстоятелства, ще трябва да разгледат своето съответствие с член 3 и по-конкретно дали разполагат с подобна информация в качеството си на някое от лицата, изброени в член 3, параграф 2. Във връзка с това Агенцията насърчава лицата, притежаващи такава информация, незабавно да информират съответния(те) участник(ци) на пазара, за да осигурят ефективно и своевременно спазване на член 4, параграф 1 от REMIT.

Член 4, параграф 3 от REMIT разпростира задължението за оповестяване съгласно член 4, параграф 1 от REMIT към лице, наето от или действащо от името на участник на пазара, когато това лице разкрива вътрешна информация на друго лице в рамките на нормалното изпълнение на своята работа, професия или задължения, както са посочени в член 3, параграф 1, буква б) от REMIT. В такъв случай този участник на пазара или лице осигурява едновременното, пълно и ефективно публично разкриване на тази информация. Задължението за оповестяване по член 4, параграф 3 от REMIT обаче не се прилага, когато лицето, което получава информацията, е обвързано със задължение за поверителност, независимо дали това задължение произтича от закон, подзаконов акт, устройствен акт или договор.

4.2. Оповестяване на вътрешна информация по ефективен начин

4.2.1. Механизми за оповестяване

Прозрачността на енергийните пазари на едро изисква разкриването на вътрешна информация по начин, който позволява разпространението на информацията сред възможно най-широка общественост, като предоставя лесен и равен достъп на всички потребители на тази информация. Агенцията вярва, че за да се постигне ефективно оповестяване съгласно член 4 от REMIT, информацията се разкрива с помощта на платформа за разкриване на вътрешна информация (Платформа за вътрешна информация или IIP)⁵³, т.е. електронна система за предоставяне на информация, която позволява на множество участници на пазара да споделят информация с широката общественост и отговаря на минималните изисквания за качество, изброени в глава 4.2.2.

Използването на платформи за вътрешна информация като механизъм за оповестяване по подразбиране се подкрепя от факта, че:

- (a) Този механизъм за оповестяване е посочен чрез съвместен прочит на член 4, параграф 1 и член 4, параграф 4 от REMIT. Съгласно член 4, параграф 4 от REMIT оповестяването на вътрешна информация, включително в обобщен вид, в съответствие с Регламент (ЕО) № 714/2009 или Регламент (ЕС) № 2019/943⁵⁴ или Регламент (ЕО) 715/2009, или на насоки и мрежови кодекси, приети в съответствие с тези регламенти, представлява едновременно, пълно и ефективно публично разкриване. Правилата за прозрачност съгласно тези регламенти предвиждат оповестяване на информация за прозрачност на централни платформи за прозрачност на информацията. Следователно разкриването от платформи за вътрешна информация би благоприятствало за съгласуваното разбиране на ефективното разкриване съгласно член 4, параграф 1 от REMIT и член 4, параграф 4 от REMIT.
- (b) Този механизъм за оповестяване насърчава сближаването с техническите стандарти, установени съгласно законодателството на финансовите пазари в това отношение, по-специално тези, установени съгласно член 17 от MAR, както е посочено допълнително в Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1055 на Комисията за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на техническите средства за подходящо публично разкриване на вътрешна информация.
- (c) Намаляването на броя на каналите за оповестяване води до значително намаляване на сложността и усилията на участниците на пазара за достъп и използване на информация, която се публикува съгласно член 4 от REMIT.

За да се улесни спазването на задължението за оповестяване, е публикуван списък с налични платформи за вътрешна информация в Европа за разкриване на вътрешна информация относно пазарите за търговия на едро с енергия на портала REMIT на Агенцията⁵⁵, изготвен след оценка на съобразността на IIP с изискванията за качество, изброени в подглава 4.2.2, изискванията за докладване на вътрешна информация на Агенцията, описани в Процедурното ръководство по REMIT относно данните за сделки, пазарните основи и вътрешната информация (ПР REMIT) и Насоките за използване на уеб канали. Платформите за вътрешна информация трябва да подадат заявление, за да бъдат включени в списъка на Агенция и ще бъдат включени, ако отговарят на изискванията.

По отношение на оповестяването на вътрешна информация, включително в обобщен вид, в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/943⁵⁶ или Регламент (ЕО) № 715/2009, включително насоки и мрежови кодекси, приети съгласно тези регламенти, и Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията, това също се счита, съгласно член 4, параграф 4 от REMIT, за едновременно, пълно и ефективно публично

53 Платформата отговаря на правилата за защита на личните данни в съответствие с Общ регламент № 2016/679 относно защитата на данните.

54 Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

55 <https://www.acer-remit.eu/portal/list-inside-platforms>

56 Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

разкриване, при условие че оповестената информация се отнася за едно и също събитие(я) и има същото съдържание и формат и отговаря на минималните изисквания за качество (вж. подглава 4.2.2) като информацията, която трябва да бъде разкрита съгласно член 4, параграф 1 от REMIT.

Едновременното публикуване на уебсайта на участника на пазара или чрез социалните медии може да се използва като допълнителен източник за оповестяване. Това обаче не може да замени оповестяването на платформи за вътрешна информация. В случай че се използват допълнителни средства за оповестяване, например уебсайт на участник на пазара, участникът на пазара трябва да гарантира, че оповестената информация е идентична с тази, оповестена на платформата за вътрешна информация.

Оповестяването на вътрешна информация на платформите улеснява достъпа до информация за всички участници на пазара и насърчава цялостната прозрачност на пазара. Освен това, това решение намалява като цяло техническата и организационната тежест за участниците на пазара. В тази връзка, в процеса на регистрация съгласно член 9, параграф 5 от REMIT, участниците на пазара, притежаващи вътрешна информация, са длъжни своевременно да предоставят и редовно да актуализират информацията за мястото на оповестяване на вътрешната информация. Агенцията осигурява публичен достъп до тази информация като част от Европейския регистър на участниците на пазара (CEREMP).

Съгласно член 2, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1055 на Комисията, участниците на пазара на квоти за емисии, от които се изисква да разкриват вътрешна информация в съответствие с член 4 от REMIT, могат да използват техническите средства, които служат за разкриване на вътрешна информация по посочения регламент, за разкриването на вътрешна информация съгласно член 17, параграф 2 от MAR, при условие че вътрешната информация, която се изисква да бъде разкрита, по същество е с еднакво съдържание, а техническите средства, използвани за разкриването ѝ, гарантират, че тя се съобщава на съответните медии. Агенцията вярва, че разкриването на вътрешна информация по REMIT чрез платформи ще позволи на участниците на пазара да изпълнят тези изисквания, при условие че платформата за вътрешна информация отговаря на изискванията на MAR, както и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1055 на Комисията.

4.2.2. Минимални изисквания за качество за ефективно разкриване на вътрешна информация

Следните минимални изисквания трябва да бъдат изпълнени от платформата за вътрешна информация, за да се осигури ефективно разкриване на вътрешна информация:

- вътрешната информация се разкрива на възможно най-широка общественост на недискриминационна основа и е достъпна безплатно, едновременно на целия засегнат енергиен пазар;
- следва да се използват електронни средства, за да се гарантира, че пълнотата, целостта и поверителността на информацията, предоставена от участниците на пазара, се запазва по време на нейното предаване, получаване, съхранение и обработка на платформата;
- вътрешната информация се прави публично достъпна по начин, който трябва да има функционалността да я разпространява активно с цел да достигне до широката общественост и специфично за разкриването на вътрешна информация, като позволява лесен и бърз достъп на обществеността;
- платформата улеснява активното разпространение на вътрешна информация посредством уеб канали по начин, който позволява на Агенцията да събира⁵⁷ - и участниците на пазара да обработват - тези данни ефективно, в съответствие с Насоките за използване на уеб канали и ПР

57 Вътрешната информация, оповестена от ЕМОПС-Е и ЕМОПС-Г чрез техните платформи за прозрачност, няма да бъде събирана чрез уеб канали от Агенцията, а като част от събирането на основни данни - чрез xml формата, описан в глава 6 от ПР по REMIT. Следователно, за да се избегне двойното докладване, това минимално изискване не се прилага за тези платформи. Това не възпрепятства възможността ЕМОПС-Е и ЕМОПС-Г да предоставят уеб емисии в своите платформи, за да улеснят ефикасната обработка на тези данни от участниците на пазара.

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

по REMIT, публикувани на портала REMIT;

- филтрирането на информация, включително историческа информация, по съответните категории данни трябва да бъде възможно, за да се насърчи ефективното ѝ използване, включително във формат за изтегляне;
- историческата вътрешна информация, включително всяка редактирана информация, се съхранява на разположение на обществеността за период от най-малко 5 години след края на съответното събитие;
- историята на предходни публикации относно едно и също събитие трябва да бъде лесно достъпна и трябва да се осигури функционалност, свързваща предишните публикации с новата(ите) публикация(и) по разбираем и лесен за използване начин;
- трябва да се осигурят ефективни решения за оптимизиране, архивиране и/или резервни копия, както и минимално забавяне на публикуването и недостъпност на услугата, предоставяна от платформата;
- информацията трябва да бъде публикувана на официалния(ите) език(ци) на съответната държава членка и на английски език или само на английски език;
- доставчикът на платформата осигурява ефективни административни условия за предотвратяване на конфликт на интереси с участниците на пазара.

Макар участниците на пазара да отговарят за оповестяването на вътрешна информация, Агенцията разбира, че те нямат влияние върху функционирането на платформите. Затова Агенцията приема, че участниците на пазара не носят отговорност за временните технически проблеми с подобни платформи, които отговарят на горните минимални изисквания за качество. Ако информацията е подадена в платформата навреме и се появят временни технически проблеми, то тогава не трябва да се счита, че участниците на пазара са нарушили задължението за оповестяване на вътрешна информация. При такива обстоятелства участниците на пазара също могат да обмислят решение за архивиране, при условие че то отговаря на същите минимални изисквания за качество, изброени по-горе⁵⁸. В този случай те трябва да предоставят информация за решението за архивиране в процеса на регистрация съгласно член 9, параграф 5 от REMIT. Но ако техническите проблеми продължат, участниците на пазара трябва да обмислят използването на други платформи, за да изпълнят задължението за разкриване. В случай на забавено оповестяване при такова обстоятелство, участниците на пазара следва да разгледат спазването на забраната в член 3 още преди информацията реално да се оповести на пазара.

Освен това, без да се засяга член 1, параграф 2 от REMIT, оповестяването на вътрешна информация трябва да бъде колкото е възможно по-кратко и конкретно, както и достатъчно точно и пълно, за да позволи правилно разбиране на основното събитие(я), което би могло потенциално да влияе върху цените на енергийните продукти на едро. Освен това вътрешната информация следва да се разкрива във формат, който подобрява цялостната прозрачност и осигурява равни условия на конкуренция за участниците на пазара в целия Съюз. Всяка публикация, направена в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT, под формата на спешно пазарно съобщение - УММ, трябва да включва набора от информация, както е описано в таблиците (съответно тази за електроенергия, за природен газ и за друг тип събитие/информация), включени в приложение VII към ПР по REMIT, според случая. Информацията трябва да бъде предоставена в съответствие с обяснителните правила, документирани в същото приложение VII към ПР по REMIT. Всички полета и допустими стойности, изброени в приложение VII към ПР по REMIT, трябва да се поддържат от платформата.

Всяко оповестяване не трябва да включва изявления от ръководството на компанията, никаква форма на реклама или друга информация, която не е от значение. По същата причина Агенцията не насърчава използването на откази от отговорност. Ако се използват такива откази, те трябва да бъдат ясно разграничени от основния текст.

58 Съответните минимални изисквания за качество, които трябва да бъдат изпълнени от уебсайтовете на участниците на пазара като резервни решения, ще бъдат изяснени в документа за въпроси и отговори по REMIT.

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Ако оповестяването налага някаква прогноза, например по отношение на продължителността на прекъсването, Агенцията разбира, че подобна прогноза съдържа елемент на несигурност. Следователно тя ще смята, че участниците на пазара спазват изискванията за оповестяване само ако прогнозата им е основана на цялата налична информация и е била подготвена с надлежните усилия. Ако с времето прогнозата се промени, съответно и оповестяването трябва да се актуализира, веднага щом е налична новата информация.

Задължението за разкриване на вътрешна информация не засяга прилагането на законодателството на Европейския съюз в областта на конкуренцията.

Агенцията смята, че оповестяването на вътрешна информация по непълен или некоректен начин би следвало да се счита за неефективно оповестяване и следователно е в нарушение на член 4, параграф 1 от REMIT.

4.3. Навременно оповестяване на вътрешна информация

Що се отнася до понятието за *навременно* оповестяване на вътрешна информация, понастоящем Агенцията счита, че:

- ако вътрешната информация трябва да бъде оповестена в съответствие с регламенти (ЕС) № 2019/943⁵⁹ и (ЕО) № 715/2009, включително насоки и мрежови кодекси, приети в съответствие с тези регламенти, и Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията, то оповестяването съгласно тези правила и регламенти, включително в обобщен вид, се счита за едновременно, пълно и ефективно публично разкриване (член 4, параграф 4 от REMIT). Трябва обаче да се подчертае, че дори в член 4, параграф 4 от REMIT да се казва, че оповестяването на вътрешна информация, включително в обобщен вид, в съответствие с гореспоменатите регламенти, представлява едновременно, пълно и ефективно публично разкриване, то не представлява непременно навременно разкриване, а вътрешната информация трябва при всички случаи да се оповести преди търгуването с енергийни продукти на едро, за които се отнася въпросната информация, или преди да се препоръча на друго лице да търгува с енергийни продукти на едро, за които се отнася информацията.
- ако вътрешната информация не трябва да бъде публично оповестена в съответствие с регламенти (ЕС) № 2019/943⁶⁰ и (ЕО) № 715/2009, и Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията, Агенцията понастоящем смята, че няма причина да се прилага различна разумна времева рамка за оповестяване на информацията от тази, посочена в гореспоменатите регламенти. Следователно подобна информация трябва да се оповести възможно най-скоро, но в рамките на максимум един час, освен ако не е посочено друго в приложимите правила и регламенти. При всички случаи обаче вътрешната информация трябва да се оповести преди търгуването с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация, или преди да се препоръча на друго лице да търгува с енергийни продукти на едро, за които се отнася информацията.

Агенцията смята, че участниците на пазара трябва да разработят ясен план за изпълнение в посока оповестяване на вътрешна информация в (почти) реално време, извън спазването на съществуващите задължения за прозрачност по Третия пакет.

4.4. Отложено оповестяване на вътрешна информация

В съответствие с член 4, параграф 2 от REMIT, даден участник на пазара може по изключение да отложи публичното разкриване на вътрешна информация. В съответствие с член 4, параграф 2 от REMIT:

„Даден участник на пазара може, на своя собствена отговорност, по изключение да отложи публичното разкриване на вътрешна информация, за да не увреди своите законни интереси, при положение че няма опасност този пропуск да въведе в заблуждение обществеността и че участникът на пазара е в състояние да гарантира поверителността на тази информация, както

59 Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.
60 Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

и че не взема решения, свързани с търговия с енергийни продукти на едро въз основа на въпросната информация. При това положение участникът на пазара предоставя незабавно тази информация, заедно с обосновка за забавянето на нейното публично разкриване, на Агенцията и съответния национален регулаторен орган, в съответствие с член 8, параграф 5.“

Решението за отлагане на публичното разкриване на вътрешна информация по изключение в съответствие с член 4, параграф 2 се взема от участниците на пазара. Агенцията или НРО нямат задача да одобряват предварително прилагането на член 4, параграф 2 по отношение на конкретен набор от обстоятелства. Всеки път когато даден участник на пазара реши да отложи разкриването, той трябва да гарантира, че подобно отлагане не въвежда в заблуждение обществеността, че не взема решения за търговия въз основа на тази информация и че информацията остава поверителна. Тъй като в член 4, параграф 2 има изискване участникът на пазара да не взема решения, свързани с търговия, въз основа на въпросната вътрешна информация, Агенцията подчертава, че прилагането на член 4, параграф 2 не може да съвпада с прилагането на член 3, параграф 4, буква б) от REMIT. Това дали даден участник на пазара е приложил член 4, параграф 2 правилно или грешно може да се определи чак впоследствие. В момента, в който законните интереси престанат да съществуват, участникът на пазара е длъжен да разкрие вътрешната информация в съответствие с член 4, параграф 1.

За да е в помощ на тези участници на пазара, които са предмет на задължението да докладват информация относно отложено публично разкриване на вътрешна информация пред Агенцията и НРО в съответствие с член 4, параграф 2 от REMIT, Агенцията е разработила стандартен формат за уведомяване, въз основа на опита на финансовите пазари, и препоръчва той да бъде приет от всички НРО. Въпросният електронен формат е публикуван на сайта на Агенцията.

4.5. Изключение в член 4, параграф 7

В съответствие с член 4, параграф 7 от REMIT,

„Параграфи 1 и 2 [на член 4] не засягат правото на участниците на пазара да забавят разкриването на чувствителна информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури, както е предвидено в член 2, буква в) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита, ако тя е класифицирана в тяхната държава.“

Член 4, параграф 7 се отнася само до „критична инфраструктура“ съгласно определението в член 2, буква а) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета, т.е. елемент, система или части от нея, намиращи се в държавите членки, които са от основно значение за поддържането на жизненоважни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението, и чието нарушаване или унищожаване би имало значителни последици в дадената държава членка в резултат на невъзможността да се запазят тези функции.

Ако даден участник на пазара разполага с вътрешна информация за подобна критична инфраструктура, която той или негово предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира, или по отношение на експлоатационни въпроси, за които въпросният участник на пазара или въпросното предприятие носи отговорност, и ако тази информация също така представлява „чувствителна информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури“ съгласно определението в член 2, буква г) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета, т.е. факти относно дадена критична инфраструктура, които, ако бъдат оповестени, могат да бъдат използвани за планиране и извършване на действия с цел нарушаване или унищожаване на инсталации на критичната инфраструктура, то тогава участникът на пазара може да отложи оповестяването на вътрешната информация.

Въпреки това трябва да се подчертае, че на участниците на пазара не им е позволено да използват това изключение за цялата вътрешна информация, свързана с критичната инфраструктура. Ако даден участник на пазара притежава вътрешна информация, която не представлява „чувствителна информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури“, задължението да оповести тази информация си остава.

5. Забрана за търгуване с вътрешна информация

5.1. Въведение

Член 3, параграф 1 от REMIT забранява на лицата, които притежават вътрешна информация⁶¹: i) да я използват за търгуване (или се опитват да търгуват), ii) да я разкриват на друго лице или iii) да препоръчват търговия (или да склоняват към търговия) въз основа на нея. Настоящата глава има за цел да предостави насоки на НРО относно прилагането на тези забрани.

В подглава 5.2 е представено обяснение на понятието за търговия с вътрешна информация, както е заложено в член 3, параграф 1 от REMIT, като се описват различните му форми и се проучват съответните елементи, включени в определението му. Подглавата също така включва примери от значение за енергийните пазари на едро.

В подглава 5.3 Агенцията представя списък с показатели, които могат да помогнат на НРО да идентифицират потенциалната търговия с вътрешна информация. Те включват както обикновени сигнали, така и сложни видове практики, които обикновено комбинират различни сигнали.

Подглава 5.4 се основава на анализа, включен в подглава 2.4 от Насоките, като определя вида на юридическите или физическите лица, които попадат в приложното поле на член 3 от REMIT и които са изрично посочени в член 3, параграф 2 и член 3, параграф 5 от REMIT. Предоставени са някои практически примери за различни видове субекти, обхванати от тези разпоредби.

Накрая, в подглава 5.5 Агенцията обяснява изключенията от прилагането на забраната за търговия с вътрешна информация, предвидена в член 3, параграф 3 и член 3, параграф 4 от REMIT.

При прилагането на принципите, изложени в настоящата глава, НРО следва да вземат предвид конкретните факти и обстоятелства за всеки отделен случай.

5.2. Определение за търговия с вътрешна информация

Член 3, параграф 1 от REMIT определя забраната за търговия с вътрешна информация и разграничава три различни форми на тази забрана:

„На лицата, които разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, се забранява да:

- (a) използват тази информация, когато придобиват или се разпореждат или когато се опитват да придобият или да се разпоредят за своя собствена сметка или за сметка на трето лице, пряко или косвено, с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация;*
- (b) разкриват тази информация на друго лице, освен ако това не е в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните задължения;*
- (c) препоръчват на друго лице или го склоняват въз основа на вътрешна информация да придобие или да се разпорежи с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация.“*

Първата форма на тази забрана (включена в член 3, параграф 1, буква а) от REMIT) включва два нюанса: единият е използването на вътрешна информация чрез придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, а другият е използването на тази информация чрез опит за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро (опит за използване на вътрешна информация за търгуване). Това допълнително се потвърждава от съображение 12 от REMIT, в което се посочва, че *„използването или опитът за използване на вътрешна информация за търговия за собствена сметка или за сметка на трето лице следва да бъде изрично забранено“*.

Само първата форма на тази забрана (в член 3, параграф 1, буква а) от REMIT) включва използването

61 Понятието за вътрешна информация е дефинирано в глава 4.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

на вътрешна информация за търговия или за опит за търговия и следователно представлява практика „на пазара“.⁶² Другите две форми (включени в член 3, параграф 1, буква б) и член 3, параграф 1, буква в) от REMIT) включват предаването на тази вътрешна информация или препоръки въз основа на тази вътрешна информация и по своята същност са „извънпазарни“ практики (за разлика от поведението, основано на нареждания/сделки).

Таблицата по-долу обобщава различните форми, които ще бъдат подробно описани в следващите подглави.

		Форми на търговия с вътрешна информация	
		Опит за търговия	Форма на ефект
На пазара	Използване на вътрешна информация чрез опит за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро	Използване на вътрешна информация чрез придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро	
Извън пазара		Разкриване на вътрешна информация ⁶³ Препоръчване или склоняване към придобиване/разпореждане с енергийни продукти на едро	

Въпросът дали дадено лице е нарушило забраната за търговия с вътрешна информация или е направило опит за търговия с вътрешна информация следва да бъде анализиран с оглед на целта на REMIT, а именно да се защитят прозрачността и интегритета на пазара за търговия на едро с енергия и да се гарантират еднакви конкурентни условия за участниците на пазара. Притежаването на вътрешна информация води до несправедливо информационно предимство спрямо други страни, които не са запознати с такава информация, и създава информационна асиметрия между участниците на пазара. Следователно това подкопава прозрачността и интегритета на пазарите за търговия на едро с енергия, както и доверието на участниците на пазара в тях.

Съгласно определението за търговия с вътрешна информация в обхвата на REMIT не е необходимо несправедливото предимство, получено от асиметричното познаване на информацията, което може да донесе полза на лицето, участващо в тази практика, да се превърне във финансова полза за лицето, участващо в търговията с вътрешна информация, за да се квалифицира като нарушение на REMIT. За да се квалифицира дадена практика като търгуване с вътрешна информация и следователно като нарушение на REMIT, не е необходимо НРО да определят дали съответните сделки, разкритата информация или дадените препоръки са осигурили печалба за някоя от страните.

Забраната за използване на вътрешна информация се прилага от момента, в който юридическо или физическо лице придобие такава информация. Следователно отговорността за търгуване с вътрешна информация се установява веднага след като дадено лице започне търговия, включително подаване на нареждане въз основа на вътрешна информация, опит за търговия въз основа на вътрешна информация, разкриване на вътрешна информация или препоръчване/подстрекаване на търговия въз основа на вътрешна информация.

Всеки път, когато оценяват потенциално нарушение на член 3, параграф 1 от REMIT, НРО трябва също така да оценят до каква степен лицето, което притежава вътрешна информация, отговаря на задълженията за публикуване на вътрешна информация, установени в член 4, параграф 1 от REMIT.

Освен това REMIT обхваща специфични правила за разпространението на информация за целите на

⁶²„На пазара“ означава издаването на нареждания или сключването на сделки на пазарите за търговия на едро с енергия (включително извънборсовите пазари). Понятието „енергиен пазар на едро“ е определено в член 2, параграф 6 от REMIT и е обяснено по-подробно в подглава 2.2.2 от настоящите Насоки.

⁶³Забраната за търговия с вътрешна информация под формата на разкриване на вътрешна информация на друго лице съгласно член 3, параграф 1, буква б) от REMIT е правна разпоредба, различна от задължението за публикуване на вътрешна информация съгласно член 4 от REMIT.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

журналистиката или художественото изразяване. Като общ принцип член 3, параграф 6 признава свободата на печатните медии и свободата на изразяване в други медии във връзка с разпространението на информация за целите на журналистиката или художественото изразяване. Агенцията обаче посочва, че злоупотребата със свободата на печата и изразяването в медиите е забранена съгласно член 3, параграф 6 от REMIT. Такава злоупотреба представлява ситуации, при които i) лицето извлича неоправдано предимство или печалба от разпространението на информацията, или ii) разкриването или разпространението се извършва с цел подвеждане на пазара по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийните продукти на едро.

Правилното използване на свободата на печата и изразяването изисква въпросното лице да действа добросъвестно, професионално и в съответствие с медийните кодекси, включително процесите, необходими за проверка на точността и достоверността на информацията, която ще се разпространява.

В резултат на това медиите или по-общо юридическите или физическите лица, които предоставят и/или разпространяват информация за развитието на пазара на едро на енергия и анализи или прогнози за предлагането, търсенето или цените на енергийни продукти на едро, може да нарушават член 3, параграф 6 от REMIT, ако злоупотребяват със свободата на печата и изразяването в медиите.

5.2.1. Търговия с вътрешна информация чрез използване на вътрешна информация

Първата форма на търговия с вътрешна информация (по смисъла на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT) е следната: *„използват [вътрешна] информация, когато придобиват или се разпореждат или когато се опитват да придобият или да се разпоредят за своя собствена сметка или за сметка на трето лице, пряко или косвено, с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация“*.

Тази форма обхваща четири приложими понятия, които ще бъдат обяснени по-долу:

- придобиването или разпореждането с енергиен продукт(и) на едро (или опит за такова);
- за своя собствена сметка или за сметка на трето лице;
- пряко или косвено; и
- информацията е свързана с енергийни продукти на едро.

Придобиване или разпореждането с енергиен продукт на едро (или опит за това)

Понятието *„придобиване или разпореждане“* се тълкува като обхващащо всички видове действия, които са свързани с нареждания и сделки или са част от процесите на издаване на нареждания или сключване на сделки на един или повече пазари за търговия на едро с енергия. Това включва например издаването на нови нареждания, изменението/промяната на съществуващи нареждания, отмяната на нареждания, установяването на връзки или зависимости между нарежданията или всяко друго действие, свързано със сключването на сделки или издаването на нареждания на един или повече пазари за търговия на едро с енергия.⁶⁴

С оглед на гореизложеното, както и на обхвата и целите на REMIT, за да се спази забраната за търговия с вътрешна информация, физическите или юридическите лица се въздържат от всякакви изменения или избиращо оттегляне на нареждания („подход на дистанциране“), подадени преди да имат достъп до вътрешна информация.⁶⁵

Нарушаването на забраната за търговия с вътрешна информация под формата на използване на вътрешна информация чрез *„придобиване или разпореждане“* с енергийни продукти на едро не е предмет на субективни условия по отношение на намерението, което е вдъхновило материалните действия на съответното(ите) лице(а). С други думи, не е от значение дали засегнатото лице(а) е извършило търговия с вътрешна информация умишлено или по непредпазливост. Забраната за търговия с вътрешна информация се състои от чисто материалните действия или липсата на очаквани действия, водещи до използването на вътрешна информация *„чрез придобиване или разпореждане“* с енергийни продукти на едро.

⁶⁴ При определени обстоятелства, които изискват оценка за всеки отделен случай, това може да включва и неиздаване на нареждания въз основа на вътрешна информация.

⁶⁵ Нареддания, издадени преди дадено лице да разполага с вътрешна информация, не следва да се считат за търговия с вътрешна информация. Въпреки това, когато дадено лице придобие вътрешна информация, трябва да има презумпция, че всяка последваща промяна, свързваща тази информация с нареждания, направени преди притежаването на такава информация, включително анулиране или изменение на нареждане, или опит за анулиране или изменение на нареждане, представлява търговия с вътрешна информация. Тази презумпция обаче може да бъде оборена, ако лицето установи, че не е използвало вътрешна информация при извършването на сделката.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

В своите оценки НРО следва да докажат използването на вътрешна информация *чрез придобиване или разпореждането с енергийни продукти* на едро, посредством i) веществени доказателства за притежаването на вътрешна информация, хронологично предхождаща търговията със съответния енергиен продукт на едро от съответното(ите) лице(а) или, при липса на такива веществени доказателства, чрез ii) набор от точни и последователни доказателства (например доказателства за предприети действия; липса на очаквани действия; липса на стабилен и добре документиран контрол на процесите на информационния поток; липса на подходящи "китайски стени" между зоната, разполагаща с вътрешна информация, и зоната за търговия; и т.н.), установяващи, че само използването на такава информация, притежавана от лицето(ата) може да обясни тяхната търговия със съответния енергиен продукт на едро.

Понятието „опит за придобиване или разпореждане“ се тълкува като обхващащо, под формата на опит, всички видове горепосочени действия за „*придобиване или разпореждане и свързани със сключване на сделки или издаване на нареждания на един или повече пазари за търговия на едро с енергия*“. В резултат на това може да бъде установено нарушение на забраната за търговия с вътрешна информация съгласно член 3, параграф 1, буква а), независимо от сделката.

В член 3, параграф 1, буква а) изрично се посочва използването на вътрешна информация „*чрез придобиване или разпореждане с енергиен продукт на едро или чрез „опит“ за това*“. В резултат на това всеки път, когато дадено лице, разполагащо с вътрешна информация, придобие или се опита да придобие или да се разпорежи за своя сметка или за сметка на трета страна, пряко или косвено, с енергийния продукт на едро, за който се отнася тази информация, следва да се заключи, че това лице, освен ако не е доказано друго, е използвало вътрешна информация.⁶⁶ Следователно такава лице носи отговорност за нарушение на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT. Тази презумпция не засяга правото на защита.⁶⁷

За своя собствена сметка или за сметка на трето лице

Член 3, параграф 1, буква а) от REMIT постановява, че придобиването или разпореждането с енергийни продукти на едро може да бъде i) за собствена сметка на лицето или ii) за сметка на трети лица.

Това разширява обхвата на разпоредбата относно търговия с вътрешна информация до ситуации, при които лицето, притежаващо вътрешна информация, използва сметки на трети страни (т.е. сметката на друго физическо или юридическо лице) и до ситуации, при които крайният получател на дейността по търговия с вътрешна информация не е непременно лицето, което притежава вътрешната информация и я използва с търговска цел.

В контекста на търговията на енергийните пазари на едро, физическото лице, използващо информацията за придобиване/разпореждане с енергийни продукти на едро, често не прави това за собствена сметка, а по-скоро за сметка на юридическото лице (обикновено правната сметка на техен работодател или на свързано предприятие), от чието име действат (тази ситуация е изрично обхваната от член 3, параграф 5 от REMIT). Някои юридически лица (предимно участници на пазара) могат също да управляват портфейли на други юридически лица. В този случай обхватът на последиците от техните действия като търговци на вътрешна информация включва не само сделките, които те извършват за собствена сметка, но и тези, които извършват от името на други участници на пазара.

Придобиването или разпореждането с енергиен продукт на едро за сметка на трета страна може да се състои и от „вмешателство“ в сделката, когато участникът на пазара придобива енергийния продукт на едро от името на своето предприятие майка (или акционер) или за изпълнение на задълженията, произтичащи от споразумението за управление.

⁶⁶ Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз (ЕС). Този принцип на презумпция е изричен, например в Решение от 23 декември 2009 г. по дело C45/08, CJUE, точка 54: „Следователно обстоятелството, че лице, което първоначално разполага с вътрешна информация, осъществява транзакция на пазара с финансовите инструменти, за които се отнася тази информация, означава, че това лице е „използвало тази информация“ по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива 2003/6, при условие че е спазено правото на защита, и по-конкретно правото да може да се обори тази презумпция“.

⁶⁷ Следва да се отбележи, че даден вътрешен човек винаги може да представи доказателства, че в конкретен случай съществуването и притежаването на вътрешна информация не са били свързани с решение по съответната сделка. В такъв контекст е изключително важно вътрешният човек да документира съответно причините за своите действия на пазара.

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Пряко или косвено

Използването на вътрешна информация чрез придобиване или разпореждане с енергиен(ни) продукт(и) на едро може да се извърши пряко или косвено.

Пряко придобиване/разпореждане с енергиен продукт на едро (или опит за такова) се случва, ако самото лице, притежаващо вътрешна информация, придобие/се разпорежи с енергиен продукт на едро (или се опита да го направи).

Косвено придобиване/разпореждане с енергиен продукт на едро (или опит за такова) се случва, когато лицето, притежаващо вътрешна информация, придобие/се разпорежи с енергиен продукт на едро (или се опита да направи това) чрез трета страна (например чрез брокер, свързано предприятие, друг участник на пазара или друго лице). Косвено използване може да се осъществи чрез предприятието майка на юридическо лице, т.е. в ситуация, при която нареждането/сделката се изпълнява от предприятието майка (или акционера) и юридическото лице няма никакви законови правомощия за управление над този субект и следователно над съответната операция⁶⁸. Косвено използване може да се случи и чрез участник на пазара, който изпълнява нареждане/сделка за своя сметка, след като е инструктиран да го направи от предприятие майка (или акционер), което притежава вътрешна информация.

Енергийни продукти на едро, за които се отнася информацията

Съгласно определението за „търговия с вътрешна информация“ в член 3, параграф 1, буква а) от REMIT вътрешната информация се използва за придобиване или разпореждане, пряко или косвено, с енергийния продукт на едро, за който се отнася тази вътрешна информация.

За да се изпълни това условие, е необходимо да се определи за кой енергиен продукт на едро⁶⁹ се отнася вътрешната информация.

Вътрешната информация се отнася до продуктите, които имат поне част от доставката през времето, когато се случват събития, които представляват вътрешна информация (напр. вътрешна информация за едновременно прекъсване може да се отнася до продукта в рамките на деня за този конкретен час, докато прекъсване на няколко седмици могат да се отнасят за форуърди и фючърси в рамките на деня, ден напред, седмични, месечни, тримесечни и годишни, включително тези седмици). Вътрешната информация се отнася и до продуктите, чиито перспективи за предлагането, търсенето и цената са косвено засегнати от информацията (напр. вътрешна информация за непланирано едновременно прекъсване може да се отнася и за продукти в рамките на деня, които са в непосредствена близост до този час, тъй като информацията създава несигурност относно възможността за потенциални забавяния при възобновяването на нормалната работа на генериращия блок).

Освен това фактори като размера на събитията, които представляват вътрешна информация (напр. прекъсване на електроснабдяването), технологията, засегнатата от събитието, и надеждността на дадена електроцентраля също са от значение за определянето на обхвата на потенциалния(те) енергиен(ни) продукт(и) на едро, за който (които) се отнася тази вътрешна информация. Например, прекъсване с голям обем в електроцентраля, която напоследък е свързана с няколко неочаквани прекъсвания, дори за кратък период от време, ще има по-голяма вероятност да бъде от значение за по-дълги периоди от време, отколкото по-малко прекъсване (например малко едновременно прекъсване вероятно може само да повлияе на продукта на този действителен час, докато голямо едновременно прекъсване може да повлияе на продуктите за ден напред, както и на продуктите с по-късна доставка).

По-долу Агенцията представя примери за прилагането на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT, като използва четирите елемента, обяснени по-горе.

⁶⁸ Например юридическо или физическо лице „косвено“ използва вътрешната информация, която притежава, като нарежда на брокер (т.е. трета страна) да продаде своя енергиен продукт на едро за сметка на акционерното дружество на последния.

⁶⁹ Енергийните продукти на едро са определени в член 2, параграф 4 от REMIT и обяснени по-подробно в подглава 2.2.1 от настоящите Насоки.

Пример: Използване на вътрешна информация чрез сключване на сделки - Липса на съвременни актуализации на спешно пазарно съобщение

Ситуация: Участник на пазара („УП“) А притежава и експлоатира газохранилище с дневен капацитет за извличане от 100 MWh. Газохранилището преминава през планиран двуседмичен период на профилактика без възможност за извличане или инжектиране на газ през този период. УП А публикува информация за тази профилактиката чрез спешно пазарно съобщение („УММ“) на платформа за вътрешна информация. Пет дни преди планирания край на профилактиката (D-5) настъпва следната ситуация:

- D-5 07:00 - УП А получава информация, че профилактиката е приключила предсрочно и че извличането на природния газ ще бъде възможно до края на деня (в 24:00). УП А решава да извлече газа и да го продава на пазара "в рамките на деня" от D-4 нататък. УП А е наясно, че ликвидността на пазара "в рамките на деня" на тръжната зона („ТЗ“), в която се намира хранилището („ТЗ А“), е доста ниска и поради това решава да продаде газа на пазара "в рамките на деня" на ТЗ Б, по-голям съседен пазар.
- D-5 18:00 - УП А информира диспечерския център на ОПС за актуализираните подробности на графика за работа на газохранилището за D-5 от 24:00 нататък. Информацията не се оповестява публично, тъй като ОПС не е длъжен да я публикува в D-5.
- D-5 21:00 - 24:00 - УП А придобива 100 MWh в рамките на деня преносен капацитет (почасови в рамките на деня продукти, обхващащи следния период: D-4 00:00 - D 00:00) от ТЗ А до Б. В същото време УП А продава природния газ от 100 MWh на пазара "в рамките на деня" на ТЗ Б (почасови в рамките на деня продукти, обхващащи следния период: D-4 00:00 - D 00:00).
- D-4 12:00 - УП А актуализира оригиналното УММ и информира пазара за предсрочното финализиране на профилактиката от D-4 00:00 нататък. Пазарните цени реагират със спад.

Оценка: УП А използва вътрешна информация, за да придобие пряко за своя сметка няколко енергийни продукта на едро, с които е свързана тази информация. Практиката на УП А се квалифицира като търговия с вътрешна информация и представлява нарушение на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT, обхващащо всички елементи, предвидени в тази разпоредба:

- *Вътрешна информация:* В D-5 07:00 ч. УП А получава информация за предсрочно приключване на профилактиката на своето газохранилище. УП А решава да рестартира извличането на газ от хранилището от D-4 00:00. Тази информация се конкретизира в D-5 7:00 ч., което се потвърждава от факта, че в D-5 18:00 УП А информира диспечерския център на ОПС относно актуализирания график на работа за D-4. Тази информация е точна, не е публична, свързана е с енергийния продукт на едро и е вероятно да окаже значително влияние върху цената на енергийния продукт на едро в рамките на деня. Следователно отговаря на критериите за вътрешна информация.
- *Придобиване или разпореждане с енергиен продукт на едро:* УП А придобива преносен капацитет от ТЗ А до Б и продава природния си газ от газохранилището в ТЗ Б, на пазарите "в рамките на деня".
- *За своя сметка/сметка на трета страна:* УП А използва своя собствена сметка за тези сделки.
- *Пряко или косвено:* УП А пряко е придобил преносния капацитет от ТЗ А до Б и също така пряко е продал газа на пазара "в рамките на деня" на ТЗ Б.
- *Енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация:* Тази вътрешна информация е свързана най-малко със следните енергийни продукти на едро:
 - (i) договори за доставка на газопреносен капацитет в рамките на деня от ТЗ А до Б (също от ТЗ Б до А) поне за почасовите договори между D-4 00:00 до D 00:00;
 - (ii) договори за доставка на газопреносен капацитет за ден напред от ТЗ А до Б (също от ТЗ Б за А) поне за дневни договори между D-4 и D-1 (включително);
 - (iii) договори за доставка на природен газ в рамките на деня на ТЗ Б и ТЗ А за най-малко почасовите договори между D-4 00:00 до D 00:00; и Д
 - (iv) договори за доставка на природен газ за ден напред на ТЗ Б и ТЗ А поне за дневните договори между D- Д

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

4 и D-1 (включително).

Съображения: Тази практика представлява и нарушение на задължението за публикуване на вътрешна информация съгласно член 4, параграф 1 от REMIT.

Пример: Използване на вътрешна информация чрез търгуване - Изпреварващи действия

Ситуация: На 27 декември участникът на пазара („УП“) А подписва нов договор за едногодишна доставка на 100 MWh базова електроенергия за следващата година на краен потребител. УП А иска да покрие половината от тази доставка (50 MWh) чрез закупуване на електроенергия на пазара за търговия на едро с енергия. УП А решава да придобие това количество чрез РРАТ, така че информира РРАТ, че това представлява значителна промяна в дейността му и че цялото количество трябва да бъде закупено в следващите няколко минути, за да може естествено да хеджира позицията си (но без да предоставя допълнителни подробности).

Като се вземат предвид актуалните пазарни обстоятелства, изборът от УП А РРАТ очаква, че краткото време, дадено за изпълнение на сделките, ще доведе до увеличение на пазарните цени на годишния продукт. Това нямаше да се случи, ако клиентът беше дал по-дълъг срок за изпълнение. Преди да въведе нареждането на клиента, РРАТ въвежда други нареждания за покупка за годишния физически форуърд за своя сметка, за да извърши сделка при най-добрите условия. След като тези нареждания бъдат изпълнени, РРАТ въвежда нареждания за покупка от името на УП А. Това води до значително увеличение на цената на годишния продукт, като в резултат на това се подобряват офертите на други участници на пазара. В този момент РРАТ продава закупената електроенергия за собствена сметка, осигурявайки печалба.

Оценка: РРАТ използва вътрешна информация, за да придобие за своя собствена сметка енергийния продукт на едро, за който се отнася тази информация. „Изпреварващите действия“, извършени от РРАТ, се квалифицират като търговия с вътрешна информация и нарушение на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT, обхващащо всички елементи, предвидени в тази разпоредба:

- *Вътрешна информация:* Информацията за необходимостта на УП А да изпълни нареждане за покупка на 50 MWh на годишния физически форуърден пазар за кратък период от време не представлява вътрешна информация за УП А, тъй като е част от собствената му стратегия за търговия. Следователно УП А не е задължен да публикува такава вътрешна информация. Но от гледна точка на РРАТ тази информация е вътрешна информация, свързана с дейността на УП А, тъй като е точна по своето естество, не е публична, свързана е с енергиен продукт на едро и има вероятност да повлияе значително на цената на енергиен продукт на едро.
- *Придобиване или разпореждане с енергиен продукт на едро:* РРАТ сключва годишен договор за доставка на електроенергия, като доставката е в Съюза (годишен физически форуърд).
- *За своя сметка/за сметка на трето лице:* С "изпреварващи действия" РРАТ придобива електроенергия за своя сметка.
- *Пряко или косвено:* електроенергията е придобита пряко от РРАТ.
- *Енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация:* Вътрешната информация е нареждането за покупка на годишни договори за доставка на електроенергия и следователно е пряко и ясно свързана с тези договори.

Съображения:

- Нареждането на клиента за търгуване, изпратено до РРАТ, е част от собствената стратегия на клиента за търгуване и не представлява информация по REMIT, що се отнася до клиента. Следователно не се разглежда като вътрешна информация от гледна точка на клиента. Въпреки това може да се квалифицира като вътрешна информация за РРАТ, тъй като не е част от собствената *стратегия за търгуване* на РРАТ, а по-скоро стратегията на техния клиент. Независимо от това РРАТ не е съответният участник на пазара, който трябва да публикува такава информация, тъй като член 4, параграф 1 от REMIT

изисква вътрешната информация да се публикува само по отношение на стопанската дейност или съоръженията, които съответният участник на пазара или неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира или за чиито оперативни въпроси отговаря този участник на пазара или това предприятие.

- В ситуация (различна от описаната в примера по-горе), при която нареждането от клиента към РРАТ се основава на вътрешна информация, отговорността за нарушението на правилото за търговия с вътрешна информация съгласно член 3, параграф 1, буква а) от REMIT се носи от клиента, а не от РРАТ (в този случай клиентът е този, който придобива ЕПЕ, за своя сметка, косвено, т.е. чрез РРАТ). В случай че РРАТ е наясно, че нареждането на клиента се основава на вътрешна информация (дори в ситуации, в които РРАТ не е наясно с точното съдържание на тази информация), РРАТ е длъжен да изпълни задълженията си съгласно член 15 от REMIT и да уведоми съответната НРО за съмнителното нареждане или сделка.

5.2.2. Търговия с вътрешна информация чрез разкриване на вътрешна информация

Втората форма на търговия с вътрешна информация (по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT) се състои в „разкриване на *[вътрешна]* информация на друго лице, освен ако това не е в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните задължения“.

Тази форма обхваща две съответни понятия, чието приложение ще бъде допълнително обяснено по-долу:

- разкриването на (вътрешна) информация на друго лице; и
- разкриването не е направено в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните задължения.

Разкриване на (вътрешна) информация на друго лице

Понятието за разкриване съгласно член 3, параграф 1, буква б) от REMIT не следва да се бърка с понятието за публично оповестяване на вътрешна информация, предвидено в член 4, параграф 1 от REMIT. Член 3, параграф 1, буква б) от REMIT има за цел точно да забрани разкриването на вътрешна информация, преди тя да бъде публикувана по ефективен и навременен начин, както се изисква в член 4, параграф 1.

За целите на прилагането на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT понятието „разкриване на информация“ включва всяка вътрешна информация, която все още не е разкрита съгласно член 4, параграф 1 от REMIT, като се използва всяка форма на разкриване (включително официални или неофициални механизми) и/или използването на всякакви възможни средства за комуникация за предаване и/или разпространение на информация.

Освен това тази забрана е приложима за разкриване пред всяко друго лице. Дали разпространението на вътрешна информация достига до едно или няколко лица не е от значение, за да се квалифицира това разкриване като нарушение на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT. Всъщност квалифициращият елемент за нарушение на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT е липсата на „нормални условия“ в разкриването (вж. по-долу понятието за нормални условия).

Следва също така да се отбележи, че за да се установи нарушение на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT, не е от значение дали някой е получил вътрешна информация и/или я е използвал за търговия, тъй като самото разкриване е забранено.

В своите оценки НРО могат да докажат разкриването на вътрешна информация пред друго лице с i) веществени доказателства за комуникация между страните, участващи в незаконното разкриване на информация, или, при липса на такива веществени доказателства, с ii) набор от точни и последователни доказателства (напр. доказателства за връзките между лицето, притежаващо вътрешна информация, третата страна и собствеността върху вътрешна информация от третата страна и т.н.), установяващи, че това е възможно единствено при неправомерно разкриване на вътрешна информация.

Разкриването не се извършва в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата, на професията, или техните задължения

Член 3, параграф 1, буква б) от REMIT предвижда изключение от забраната за разкриване на вътрешна информация на друго лице. Разкриването на вътрешна информация на друго лице не се счита за търговия с вътрешна информация, ако се извършва в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата, професията, или на задълженията на юридическо или физическо лице.⁷⁰ Това е в съответствие със задължението за публикуване на вътрешна информация, определено в член 4, параграф 1 от REMIT, като се гарантира симетрия на информацията между всички физически и юридически лица, действащи на пазарите за търговия на едро с енергия.

Разкриването на вътрешна информация при обичайното упражняване на трудово правоотношение, професия или задължения следва да се тълкува стриктно. По-специално, като преценяват дали разкриването е „в рамките на нормалните условия“, НРО могат да вземат предвид дали разкриването i) следва предварително установен работен процес, основан на принципа „необходимост да се знае“, или ii) е включено в договора, уреждащ задълженията на лицето.

Когато се разпространява информация с цел постигане на лична цел (т.е. полза за физическото лице), следва винаги да се стига до заключението, че разкриването не се извършва в рамките на нормалните условия на изпълнение на работа, професия или задължения.

Пример: Търговия с вътрешна информация чрез разкриване на вътрешна информация

Ситуация: Електроцентра (ЕЦ) А с производствена мощност 700 MW се намира в тръжна зона Б, която има общо 5000 MW инсталирана мощност.

Съгласно оперативните процедури ръководителят на техническите операции е отговорен за планираната профилактика на ЕЦ А. На сутрешна среща на ръководството ръководителят информира директора на ЕЦ А за планирана профилактика, насрочена за следващата година за период от 4 месеца. Тази информация не е споделяна с никого преди и отговорникът по съответствието на ЕЦ А ще бъде помолен да я публикува в 15:00 часа.

Един час след заседанието на ръководството директорът на ЕЦ А присъства на заседанието на синдиката на ЕЦ А. Една от точките в дневния ред включва план за социални дейности, организирани от синдиката за персонала и техните семейства за следващата година. Времето на важна социална дейност съвпада с насрочената профилактика. По време на обедната почивка директорът на ЕЦ А разговаря неофициално с представител на синдиката, като споменава плана за профилактика за следващата година и евентуално съвпадение на тази профилактика със социалната им дейност.

Оценка: Разкриването на вътрешна информация от страна на директора на ЕЦ А пред синдикалния представител не е осъществено в рамките на нормалното упражняване на трудовото правоотношение, професията или задълженията им. Следователно такова разкриване представлява неправомерно разкриване на вътрешна информация и съставлява нарушение на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT.

- *Вътрешна информация:* Информацията за продължителна профилактика отговаря на критериите за вътрешна информация (точна, непублична, отнася се до енергийния продукт на едро и има вероятност да повлияе на цените на едро на енергийния продукт).

- *Разкриване на [вътрешна] информация на друго лице:* директорът отговаря на определението за лице, притежаващо вътрешна информация съгласно член 3, параграф 2, буква а) от REMIT. Разкриването на вътрешна информация от директора пред представителя на синдиката се квалифицира като разкриване на вътрешна информация на друго лице, както е посочено в член 3, параграф 1, буква б) от REMIT.

- *Освен ако такова разкриване не е извършено в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, професията им, или на техните задължения:* разкриването на вътрешна информация от ръководителя на директора е извършено в съответствие с предварително установен работен процес, основан на принципа „необходимост да се знае“ между оперативния персонал и ръководството на ЕЦ А. Следователно то отговаря на критерия за извършване в рамките на нормалните условия на изпълнение

на техните задължения и не представлява нарушение на член 3, параграф 1, буква б) от REMIT. Въпреки това разкриването на вътрешна информация от директора на ЕЦ А пред представителя на синдиката, преди тази информация да стане публично достояние, не е извършено в съответствие с предварително установен работен процес, основан на принципа „необходимост да се знае“, и следователно не отговаря на критерия да извършване при нормалното изпълнение на техните задължения.

5.2.3. Търговия с вътрешна информация чрез препоръка или склоняване към търговия въз основа на вътрешна информация

Третата форма на търговия с вътрешна информация (по смисъла на член 3, параграф 1, буква в) от REMIT) се състои в „препоръка или склоняване на *друго лице, въз основа на вътрешна информация, да придобие или да се разпореди с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация*“.

В този контекст терминът „*препоръчване или склоняване*“ следва да се тълкува като обхващащо всяко действие, предприето от притежателя на вътрешна информация с цел предоставяне на друго лице (наричано още „получател на информацията“) на⁷¹ един или повече преки или косвени сигнали, свързани с търговията на един или повече пазари за търговия на едро с енергия, които са свързани с тази вътрешна информация.

⁷¹ Лице, което получава насоки или препоръка.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Член 3, параграф 1, буква в) от REMIT не изисква предаване на вътрешна информация на друго лице, а само предаване на сигнал за търговия на едро с енергийни продукти. По същия начин член 3, параграф 1, буква в) от REMIT не изисква действие от страна на бенефициента на препоръката, т.е. няма значение дали лицето, което е получило препоръката, е използвало тази информация за търгуване или изобщо не е търгувало.

Фактът, че притежателят на вътрешна информация е нарушил задължението си да се въздържа от отправяне на препоръки за придобиване или разпореждане с енергиен продукт на едро, е достатъчен, за да представлява нарушение на член 3, параграф 1, буква в) от REMIT.⁷²

Пример: Търговия с вътрешна информация чрез препоръка или склоняване към търговия въз основа на вътрешна информация

Ситуация: Участник на пазара („УП“) А притежава и експлоатира пет електроцентрали с комбинирана мощност 2000 MW (всяка електроцентрала има производствена мощност от около 400 MW). Главният технически директор на УП А е информиран, че компонент на турбината, използван във всички техни електроцентрали, е дефектен и трябва да бъде сменен в близко бъдеще (смяната, която се очаква да отнеме десет дни, не е спешна, но трябва да се извърши през следващото тримесечие), т.е. всички електроцентрали ще трябва да преминат през предсрочна профилактика. Въз основа на тези знания техническият директор препоръчва на своя приятел, търговец на енергия в компания Б, да закупи електроенергийни форуърди за следващото тримесечие възможно най-скоро.

Оценка: Препоръката, направена от техническия директор, се квалифицира като нарушение на член 3, параграф 1, буква в) от REMIT, тъй като:

- *Вътрешна информация:* Информацията, с която разполага главният технически директор относно електроцентралите на УП А, нуждаещи се от бъдеща профилактика, представлява вътрешна информация, тъй като е точна, непублична, отнася се до енергийни продукти на едро и има вероятност да засегне техните цени.
- *Препоръка или склоняване въз основа на тази информация:* Главният технически директор препоръчва на търговеца на дружество Б да закупи енергийния продукт на едро, за който се отнася тази информация (следващото тримесечие). Следователно най-вероятно препоръката се основава на вътрешната информация относно профилактиката на електроцентралите на УП А.

5.3. Индикатори за вътрешна търговия

За да идентифицират потенциална търговия с вътрешна информация съгласно REMIT, НРО вземат предвид неизчерпателния списък от индикатори, включени в подглави 5.3.1 и 5.3.2, които сами по себе си не се приемат непременно за търговия с вътрешна информация.

Списъкът е организиран в прости сигнали (напр. релевантни променливи, действия или сигнали с флаг) и по-сложни видове практики, които обикновено съчетават различни сигнали.

5.3.1. Евентуални сигнали

Следните примери за сигнали не са нито определящи, нито изчерпателни, и следва да се разглеждат само като отправна точка при преценката дали дадено поведение дава признаци за възможно нарушение на REMIT под формата на търговия с вътрешна информация. Следователно те трябва да се прилагат въз основа на анализ на всеки отделен случай.

- Релевантни и/или внезапни промени в търгуваните обеми** на енергийния(те) продукт(и) на едро преди публикуването или настъпването на факт, което се квалифицира като вътрешна информация. Това може да се случи, например, ако:
 - сделките и/или нарежданията за търгуване от конкретен участник на пазара или набор от участници на пазара са концентрирани в кратък период от време от търговската сесия преди публикуването или

⁷² В случаите, когато вътрешната информация се предава заедно с препоръка и бенефициентът на препоръката търгува или се опитва да търгува с енергиен продукт на едро, с който е свързана тази информация, получателят също носи отговорност за нарушение на търговията с вътрешна информация по смисъла на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

настъпването на факт, който се квалифицира като вътрешна информация; или

- преди да бъде публикувана информация за непланирано прекъсване на собствените активи на даден участник на пазара или на активите, които той експлоатира, е налице съответен обем сделки и/или нареждания за търгуване от този участник на пазара на енергийни продукти на едро, чиито цени могат да бъдат засегнати от тази информация.
- b) **Релевантни и/или внезапни промени в цените на енергийния(те) продукт(и) на едро** преди публикуването (напр. чрез спешни пазарни съобщения) или настъпване на факт, който се квалифицира като вътрешна информация. Това може да се случи например в среда, в която:
 - скоростта или мащабът на промените в цените не могат да бъдат обяснени със съществуващата информация, с която разполагат пазарът и пазарните основи; или
 - релевантната и/или внезапна промяна в цените настъпва преди публикуването или настъпването на факт, който се квалифицира като вътрешна информация.
- c) **Промени в търговското поведение** на участник на пазара на енергиен продукт на едро преди публикуването (например чрез спешни пазарни съобщения) или настъпване на факт, който се квалифицира като вътрешна информация. Това може да се случи например в ситуация, при която участник на пазара:
 - демонстрира необичаен търговски профил (напр. значително по-голям пазарен дял при нареждания или сделки в едната колона на дневника за нареждания) в свързан енергиен продукт на едро преди публикуването или настъпването на факт, който се квалифицира като вътрешна информация;
 - анулира/променя нареждания и/или сделки за кратък период от време, които представляват значителна част от дневния му обем. Този индикатор придобива още по-голямо значение, ако анулираните/променени поръчки са свързани със значителни промени в цената на енергиен продукт на едро; или
 - обръща позициите си за кратък период. Този индикатор придобива още по-голямо значение, ако обратите представляват значителна част от обема на нарежданията или сделките на участника на пазара с енергиен продукт на едро.
- d) **(Потенциално) увеличение на печалбата или промяна** за даден участник на пазара в резултат на промяна на позицията му по отношение на конкретни енергийни продукти на едро и/или по отношение на финансов инструмент преди публикуването или настъпването на факт, който се квалифицира като вътрешна информация.
- e) **Неспазването на други задължения съгласно REMIT по отношение на вътрешната информация** също е индикатор за възможността за търговия с вътрешна информация. Такъв може да бъде случаят, когато участник на пазара:
 - е най-малкото спорадично в нарушение на задълженията по член 4 от REMIT, като не разкрива информация нито ефективно, нито своевременно;
 - злоупотребява с изключението по член 3, параграф 4, буква б) от REMIT, например като:
 - не е един от видовете участници на пазара, които отговарят на условията за използване на изключението;
 - не използва собствените си налични активи за покриване на непосредствената физическа загуба;
 - издава нареждания/сключва сделки, които далеч надхвърлят стриктната необходимост за покриване на непосредствената физическа загуба; или
 - търгува за собствена сметка, когато търгува и от името на собственика на актива, който подлежи на изключението.

5.3.2. Видове практики

Следните примери за видове практики биха могли да представляват търговия с вътрешна информация и понастоящем се считат за подходящи за пазарите за търговия на едро с енергия:

- a) **Изпреварващи действия** - Това е вид практика, при която дадено лице или свързано лице („агент“), което изпълнява нареждане за покупка или продажба на енергиен продукт на едро, разполага със

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

съществена, непублична пазарна информация относно предстоящо нареждане/сделка с този енергиен продукт на едро или свързан с него енергиен продукт на едро преди датата, на която тази информация, отнасяща се до или свързана с нареждането/сделката, е публично достъпна или по друг начин е налична.

Типичен пример за това забранено поведение е, когато агент (напр. РРАТ) получи нареждане от клиента си, което отговаря на критериите за вътрешна информация и след това търгува за собствена сметка въз основа на тази информация.⁷³ За да бъде в съответствие с член 3, параграф 1 от REMIT, от агента се очаква да не използва знанието за нареждането на клиента, за да търгува за собствена сметка, преди да изпълни нареждането на клиента.⁷⁴ Комбинацията от следните сигнали може да сочи към този вид практика:

- **Близостта във времето между нареждането на агента и клиента:** нареждането на агента е въведено малко преди нареждането на клиента (което евентуално сочи, че агентът може да е получил неизпълненото нареждане на клиента преди да извърши личната си сделка);
- **По-добро нареждане на агента:** Нареждането на агента може да бъде направено на цена, която е същата или по-добра от нареждането на клиента;
- **Потенциална печалба от агента:** Изпреварващите действия често завършват с обрат на първоначалното нареждане на агента след изпълнението на нареждането на клиента чрез продажба (респ. закупуване) на по-висока (респ. по-ниска) цена от първоначалното нареждане, въпреки че това не е необходимо условие за "изпреварващи действия"; и
- **Повторение:** Повтарящите се изпреварващи сделки са по-подозрителни и е по-малко вероятно да бъдат истински съвпадения.

b) **Дублиране (Double printing)** - Този вид практика включва няколко извършени сделки, когато само една е необходима за изпълнение на нареждането. Например, участник на пазара, действащ като агент, получава инструкция от своя клиент да изпълни нареждане и използва тази информация, за да търгува от свое име по следния начин: агентът не изпълнява директно нареждането от името на клиента, въпреки че ситуацията на пазара би го позволила, а я изпълнява от свое име и след това изпълнява допълнителна сделка(и) между себе си и клиента, така че разликата в цената да бъде поета от агента в ущърб на клиента.⁷⁵

Сделките с дублиране обикновено се извършват на пазара. Това поведение може да бъде открито чрез сделки с подобна цена и/или количество, при които агентът, действащ като принципал, купува (продава) от (на) друг участник на пазара и продава (купува) на (от) клиента.

5.4. Обхват на разпоредбата

Съгласно член 3, параграф 2 от REMIT забраната за търговия с вътрешна информация се прилага за пет категории физически и юридически лица, които притежават вътрешна информация във връзка с енергийни продукти на едро. Такива лица са известни като "вътрешни лица".⁷⁶

Петте категории вътрешни лица, изброени в член 3, параграф 2 от REMIT, са:

1. членове на административните, управителните или надзорните органи на предприятие;
2. физически или юридически лица с участие в капитала на предприятие;

⁷³ Това поведение може да се състои и от предварително хеджиране, т.е. ако брокерът използва информацията, получена от клиента, за да търгува за своя собствена сметка, включително потенциално търговия срещу клиента.

⁷⁴ В съответствие със съображение 12 от REMIT нареждането на клиента не се квалифицира като вътрешна информация от гледна точка на клиента, тъй като това е информация, отнасяща се до неговите собствени планове и стратегии за търгуване. Нареждането на клиента обаче все още може да представи вътрешна информация от гледна точка на агента, при условие че такова нареждане отговаря на критериите за вътрешна информация. Следователно агентът ще трябва да спазва забраната за търговия с вътрешна информация съгласно член 3, параграф 1, буква а) от REMIT. Същевременно е важно да се отбележи, че задължението за публикуване на вътрешна информация по член 4, параграф 1 се прилага само за участниците на пазара и „вътрешната информация, която те притежават по отношение на стопанската дейност или съоръженията, които съответният участник на пазара или неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира или за чиито оперативни въпроси този участник на пазара или това предприятие носи отговорност, изцяло или частично“. Същото не важи за агента, който има достъп до вътрешна информация за нареждането на клиента. Следователно от агента не се изисква да публикува тази информация съгласно член 4, параграф 1 от REMIT.

⁷⁵ Понятието за двоен печат не следва да се прилага в контекста на правилата за сделки с посредничество.

⁷⁶ За разлика от това забраната за манипулиране на пазара съгласно член 5 от REMIT се прилага за всяко физическо или юридическо лице.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

3. физически или юридически лица с достъп до информацията при упражняването на своята работа, професия или задължения;
4. физически или юридически лица, които са придобили такава информация чрез престъпна дейност;
и
5. физически или юридически лица, които знаят или трябва да знаят, че съответната информация е вътрешна информация.

В карето по-долу е предоставен неизчерпателен списък с примери за петте категории вътрешни лица:

Примери за вътрешни лица

Категории вътрешни лица	Неизчерпателен списък с примери
Членове на административните, управителните или надзорните органи на предприятие	<p>Главен изпълнителен директор или други членове на ръководството на предприятие, които имат достъп до факти, които могат да се квалифицират като вътрешна информация;</p> <p>Мениджъри на контролния център на ОПС/ОРС, вземащи решение за графика на планираните прекъсвания;</p> <p>Мениджъри по доставките, отговорни за договорите за закупуване/обслужване на критичните части на електроцентрала;</p> <p>Членовете на надзорния съвет, които имат достъп до факти, които могат да се квалифицират като вътрешна информация.</p>
Лица с участие в капитала на предприятие	<p>Акционери (физически или юридически лица) на участника на пазара, които могат да бъдат информирани за непубличната информация на дружеството;</p> <p>Юридическото лице, което притежава информация по отношение на бизнес или съоръжения, които неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира или за чиито оперативни въпроси това юридическо лице или предприятие е отговорно, изцяло или частично.</p>
Лица с достъп до информацията при упражняването на своята работа, професия или задължения	<p>Участник на пазара, който разполага с информация по отношение на предприятията или съоръженията, които притежава или контролира, или за чиито оперативни въпроси този участник на пазара или това предприятие носи отговорност, изцяло или частично;</p> <p>Физическо лице, действащо от името на участника на пазара, което притежава информация по отношение на стопанските дейности или съоръженията, които участникът на пазара или неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира или за чиито оперативни въпроси този участник на пазара или това предприятие носи отговорност, изцяло или частично;</p> <p>Лица, които извършват сделки по занятие, въвеждащи и/или изпълняващи нареждания на пазарите за търговия на едро с енергия от името на своите клиенти.</p>
Лица, които са придобили такава информация чрез престъпна дейност	<p>ИТ хакери, откраднали информация от ИТ системата на участника на пазара или ИТ системата на РРАТ, използвана от участника на пазара;</p> <p>Конкуренти участници на пазара, които може да са имали достъп до тази информация чрез промишлен шпионаж.</p>
Лица, които знаят или трябва да знаят, че съответната информация е вътрешна информация	<p>Административен персонал, който се занимава с административните процеси по отношение на неналичността на електроцентрала;</p> <p>Съпруг(а), партньор или приятел на служител на участника на пазара, който обикновено притежава информация по отношение на бизнеса или съоръженията, които участникът на пазара, или неговото предприятие майка или свързано предприятие, притежава или контролира или за чиито оперативни въпроси този участник на пазара или предприятие носи отговорност (изцяло или частично) и които са наясно или трябва да са наясно с вида дейност, за която служителят отговаря, и чувствителността на информацията, с която работи.</p>

От тези категории може да се заключи, че понятието за лица, които притежават вътрешна информация, включени в REMIT, далеч надхвърля понятието за участници на пазара или физически лица, действащи от тяхно име.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

В член 3, параграф 5 от REMIT ясно е посочено, че когато лицето, което разполага с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, е юридическо лице, забраната, предвидена в член 3, параграф 1 от REMIT, се прилага и по отношение на физическите лица, които участват в решението за извършване на сделката за сметка на въпросното юридическо лице. Това отрежда особена отговорност на търговците, действащи от името на участниците на пазара, и приканва участниците на пазара да въведат целесъобразни мерки за съответствие, за да осигурят подходящ работен процес за вътрешната информация, с която се работи (вж. повече за това в подглава 9.2).

Пример: Отговорността на физическите и юридическите лица

Ситуация: Търговец X работи за участник на пазара А (УП А). УП А е производител на електроенергия, притежаващ и експлоатиращ няколко електроцентрали. По случайност търговецът X чува разговор на двама оперативни работници, които обсъждат подробности за непланираното прекъсване на една от електроцентралите на УП А. Тази информация отговаря на критериите за вътрешна информация.

Търговецът X, очаквайки, че цената на електроенергията вероятно ще се повиши поради обстоятелствата, довели до непланираното прекъсване, решава да закупи електроенергия на енергийния пазар на едро от името на УП А и да я продаде по-късно с печалба.

Оценка: Като физическо лице търговецът X нарушава член 3, параграф 1, буква а) от REMIT, тъй като отговаря на критериите за лице, което трябва да знае, че информацията отговаря на изискванията за вътрешна информация. Освен това в член 3, параграф 5 от REMIT изрично се посочва, че забраните за търговия с вътрешна информация по член 3, параграф 1, буква а) от REMIT се прилагат и за физическите лица, които участват във вземането на решение за извършване на сделката за сметка на съответното юридическо лице.

УП А може също да носи отговорност за нарушение на член 3, параграф 1, буква а) от REMIT, тъй като търговецът X търгува от негово име въз основа на вътрешна информация, притежавана от служителите на УП А.

Съображения: В този пример УП А също носи отговорност за потенциално нарушение на член 4, параграф 1 от REMIT, тъй като вътрешната информация не е публикувана ефективно. Това се доказва от факта, че някои подробности относно непланираното прекъсване не са били предоставени на пазара, но изглежда са от значение за цената въз основа на поведението на търговеца.

Член 3, параграф 2, буква д) от REMIT разширява приложното поле на разпоредбата, така че да обхваща лица, които знаят или би трябвало да знаят, че част от информацията е вътрешна информация. Чрез тази разпоредба се определя специална отговорност за юридически или физически лица, които могат да бъдат по-непряко свързани с процесите, които генерират или управляват вътрешна информация, или които са в контакт по лични или професионални причини с лица, които се занимават с вътрешна информация, и които в даден момент могат да бъдат изложени на такава информация.

Това значително разширява обхвата на прилагане на разпоредбата за търговия с вътрешна информация. При прилагането на член 3, параграф 2, буква д) от REMIT НРО следва да вземат предвид, за всеки отделен случай, какво дадено лице знае или е трябвало да знае за стопанската дейност на юридическо/физическо лице при обстоятелствата на всеки случай на потенциална търговия с вътрешна информация. Освен това НРО следва да преценят дали предвид професионалния опит на съответното лице и сключената сделка въпросното лице следва да е знаело, че информацията отговаря на изискванията за вътрешна информация по REMIT.

5.5. Изключения

Член 3, параграф 3 и член 3, параграф 4 от REMIT предвиждат изключения от прилагането на забраната за търговия с вътрешна информация.⁷⁷

⁷⁷ Важно е да се отбележи, че тези изключения се прилагат само за забраната на търговията с вътрешна информация, а не за задължението за публикуване на вътрешна информация съгласно член 4, параграф 1 от REMIT, както е посочено в глава 4 от настоящите Насоки.

Настоящата подглава представя насоки на НРО относно използването на тези изключения, за да се гарантира последователно разбиране на обстоятелствата, при които могат да бъдат прилагани тези изключения.

5.5.1. Изключение съгласно член 3, параграф 3 от REMIT

Член 3, параграф 3 от REMIT гласи: „*Букви а) и в) от параграф 1 от настоящия член не се прилагат по отношение на операторите на преносни системи, когато те закупуват електроенергия или природен газ, за да гарантират безопасно и сигурно функциониране на системата в съответствие със своето задължение съгласно член 12, букви г) и д) от Директива 2009/72/ЕО⁷⁸ или член 13, параграф 1, букви а) и в) от Директива 2009/73/ЕО.*“

Агенцията подчертава, че изключението от член 3, параграф 3 от REMIT се прилага само за член 3, параграф 1, букви а) и в). Член 3, параграф 1, буква б) и другите разпоредби на член 3 от REMIT остават приложими. Следователно при закупуването на електроенергия или природен газ, за да се гарантира безопасната и сигурна експлоатация на системата в съответствие с горепосочените им задължения съгласно Директива (ЕС) 2019/944⁷⁹ на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС („Директива (ЕС) 2019/944“) и Директива 2009/73/ЕО⁸⁰ на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ („Директива 2009/73/ЕО“), на ОПС се забранява да разкриват вътрешна информация на други лица, освен ако такова разкриване не се извършва в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните задължения.

Изключението от член 3, параграф 3 от REMIT следва да се прилага само за операторите на преносни системи, когато действат в съответствие със задачите си съгласно член 40, параграф 1, букви г) и д) от Директива (ЕС) 2019/944 или точки а) и в) от член 13, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО, а не когато изпълняват други задачи, определени в горепосочените директиви. Например, съгласно член 40, параграф 1, буква г) от Директива (ЕС) 2019/944 ОПС могат да закупуват електроенергия, за да осигурят сигурна, надеждна и ефективна електроенергийна система (осигуряваща необходимите допълнителни услуги),⁸¹ без да нарушават забраната за търговия с вътрешна информация съгласно член 3, параграф 1, букви а) и в) от REMIT. Въпреки това единствената цел на тези сделки трябва да бъде безопасното и сигурно функциониране на системата.

Агенцията е наясно, че пазарните модели на някои държави членки предвиждат специфични задачи за определени участници на пазара, подобни на тези на операторите на преносни системи по отношение на отговорността им да гарантират безопасно и сигурно функциониране на системата. В резултат на това, тези участници на пазара разполагат с информация, която – самостоятелно или обобщено, може да представлява вътрешна информация.

При изпълнението на задълженията си във връзка с тези специфични задачи, тези участници на пазара извършват сделки от името и за сметка на един или повече други участници на пазара. Макар да има

⁷⁸ Директива 2009/72/ЕО е отменена с Директива (ЕС) 2019/944. Член 12, букви г) и д) от Директива 2009/72/ЕО са заменени с член 40, параграф 1, букви г) и д) от Директива (ЕС) 2019/944.

⁷⁹ Член 40, параграф 1, букви г) и д) от Директива 2019/944: Всеки оператор на преносна система отговаря за:

(д) управлението на потоците на електроенергия през системата, като се отчитат обмените с други свързани системи. За тази цел операторът на преносната система отговаря за гарантирането на сигурна, надеждна и ефективна електроенергийна система и в тази връзка за осигуряване на наличието на всички необходими спомагателни услуги, включително услуги, предоставяни за оптимизация на потреблението и за съоръжения за съхраняване на енергия, доколкото наличието на тези услуги е независимо от друга преносна система, с която неговата система е взаимосвързана; и

(е) предоставянето на оператора на други системи, с която неговата система е свързана, на достатъчно информация за осигуряване на надеждна и ефективна експлоатация, съгласувано развитие и оперативна съвместимост на свързаната система.

⁸⁰ Член 13, букви а) и в) от Директива 2009/73: Всеки оператор на газопреносна система, на система за съхранение и/или ВПГ:

а) експлоатира, поддържа и развива в пазарни условия сигурни, надеждни и ефективни съоръжения за пренос, съхранение и/или ВПГ, с цел осигуряване на отворен пазар, като пази околната среда и предоставя подходящи средства за изпълнение на задълженията, свързани с услугите; и в) предоставя на операторите на други газопреносни системи, операторите на други системи за съхранение, операторите на други системи за ВПГ, и/или операторите на други разпределителни системи достатъчно информация, за да се гарантира, че транспортът и съхранението на природен газ стават по начин, съвместим със сигурната и ефективна експлоатация на взаимосвързаната система.

⁸¹ В съответствие с член 2, параграф 48 от Директива 2019/944 „спомагателна услуга“ означава услуга, необходима за функционирането на преносна или разпределителна система, включително балансиращи и нечестотни спомагателни услуги, но без да се включва управлението на претоварването. Освен това в член 2, точка 49 от Директива 2019/944 се определя „спомагателна услуга, която не е свързана с честотата“ означава услуга, използвана от оператор на преносна система или оператор на разпределителна система за регулиране на напрежението в стационарно състояние, бързо подаване на реактивен ток, инерция за стабилност на локалната мрежа, ток на късо съединение, способност за пускане в ход при затъмняване и способност за експлоатация на остров.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

изрично изключение от забраната срещу търговия с вътрешна информация в член 3, параграф 3 от REMIT за оператори на преносни системи, тъй като техните задължения са определени в европейското право и като такива си приличат във всички държави членки, националните специфики, както са описани по-горе, не могат да бъдат отнесени към изключението в член 3, параграф 3 от REMIT. По отношение на възможните различия в националните пазарни модели и законовата структура на взаимоотношенията „принципал – агент“ в различните държави членки, всяка подобна специфика трябва да се оцени от компетентните национални органи във всеки отделен случай.

5.5.2. Изключение съгласно член 3, параграф 4 от REMIT

В съответствие с член 3, параграф 4 от REMIT, забраните срещу търговия с вътрешна информация в член 3 не се прилагат за:

- „а) сделки, извършени за изпълнението на изискуемо задължение за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, когато това задължение е резултат от сключено споразумение или нареждане за търгуване, преди съответното лице да придобие вътрешната информация;*
- (b) сделки, извършени от производители на електроенергия или природен газ, оператори на газоохранилища или оператори на съоръжения за внос на втечен природен газ, чиято единствена цел е да покрият непосредствените физически загуби, произтичащи от непланирани прекъсвания, когато непредприемането на тези действия би довело до невъзможност участникът на пазара да изпълни съществуващите договорни задължения или когато подобно действие е предприето при споразумение със съответния(те) оператор(и) на преносни мрежи, за да се гарантира безопасно и сигурно действие на системата. В тези случаи съответната информация, свързана със сделки, се докладва на Агенцията и на съответния национален регулаторен орган. Това задължение за докладване не засяга задължението, предвидено в член 4, параграф 1;*
- (c) участниците на пазара, които действат в съответствие с националните правила за действие в извънредна ситуация, когато националните органи са се намесили с оглед гарантиране доставката на електроенергия или природен газ и пазарните механизми са суспендирани в дадена държава членка или в част от нея. В такъв случай органът, отговарящ за планирането на действия при извънредни ситуации, гарантира оповестяването в съответствие с член 4.“*

По отношение на изключението в член 3, параграф 4, буква а) от REMIT, Агенцията смята, че то се прилага също така при MAR и по-конкретно при сделки с договори за деривати, извършени за изпълнението на изискуемо задължение за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, когато това задължение е резултат от сключено споразумение или нареждане за търгуване, преди съответното лице да придобие вътрешната информация. Тъй като изключението се отнася и за нареждания за търгуване, издадени преди лицето да придобие вътрешната информация, Агенцията смята, че участникът на пазара е длъжен да се въздържа от всякакво изменение или избиращелно изтегляне на издаденото нареждане във връзка с вътрешната информация („дистанциран подход“), за да спазва забраната срещу търговия с вътрешна информация.

По отношение на изключението в член 3, параграф 4, буква б) от REMIT, Агенцията смята, че след като обхватът му е ограничен до участниците на пазара, споменати в него, то всяко непланирано прекъсване по силата на изключението в член 3, параграф 4, буква б) може да е свързано само със съоръжения за производство, съхранение и внос на втечен природен газ. Освен това се счита, че изключението може да се прилага само за непланирани прекъсвания, т.е. прекъсвания, които не са *предварително* известни на основния собственик на данните, и че за физическа загуба се счита тази, причинена незабавно и единствено от това непланирано прекъсване. Горепосочените участници на пазара могат да използват това освобождаване само за сключване на сделки за покриване на непосредствената физическа загуба. Всяка по-нататъшна търговия, която надхвърля покриването на непосредствената (т.е. в рамките на деня) физическа загуба, не попада в обхвата на това изключение.

Освен това изключението по член 3, параграф 4, буква б) от REMIT може да се прилага от гореспомнатите участници на пазара само за сделките, описани по-горе, в следните два случая:

- ако това не се направи, то би довело до невъзможност на участника на пазара да изпълни съществуващите договорни задължения; или

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

- когато такова действие се предприема със съгласието на съответния(ите) ОПС, за да се осигури безопасна и сигурна експлоатация на системата.

Що се отнася до първия случай, Агенцията счита, че посочените договорни задължения трябва да са налице *преди* непосредствената физическа загуба, произтичаща от непланирани прекъсвания. Съществуващите договорни задължения трябва да са свързани със съответния период на непланираното прекъсване. Агенцията счита, че даден участник на пазара „не е в състояние“ да изпълни такива съществуващи договорни задължения само в ситуации, които биха довели до действителни договорни нарушения,⁸² и само ако участникът на пазара не разполага с други собствени активи, за да изпълни задължението. Прилагането на изключението по член 3, параграф 4, буква б) от REMIT не може да съвпада с прилагането на член 4, параграф 2 от REMIT относно забавеното разкриване на вътрешна информация, тъй като член 4, параграф 2 изисква участникът на пазара да не взема решения, свързани с търговията с енергийни продукти на едро, въз основа на съответната вътрешна информация.

Що се отнася до втория случай на освобождаване по член 3, параграф 4, буква б) от REMIT, Агенцията смята, че критерият „за *гарантиране на безопасната и сигурна експлоатация на системата*“ може да се прилага в случаите, когато участниците на пазара действат от тяхно име след споразумение с ОПС, така че ОПС да могат да гарантират безопасната и сигурна експлоатация на системата в съответствие със задълженията си, установени в член 40, параграф 1, букви г) и д) от Директива (ЕС) 2019/944 и член 13, параграф 1, букви а) и в) от Директива 2009/73/ЕО.

При такива обстоятелства и по същия начин, както е предвидено в член 3, параграф 3, когато операторите на преносни системи действат пряко, единствената цел на сделките на участниците на пазара трябва да бъде да се гарантира безопасното и сигурно функциониране на системата. В резултат на това това изключение следва да се прилага и за участниците на пазара само когато те действат от името на ОПС, съгласно специално споразумение и на пазарите на спомагателни услуги, като се изключват всички други пазари на едро с енергия.

Що се отнася до времевата рамка, която може да бъде обхваната от изключението по член 3, параграф 4, буква б), Агенцията счита, че то е валидно, докато съществува причинно-следствена връзка между прекъсването и количеството, което трябва да бъде обхванато от строгите изключения. Поради това изключението по член 3, параграф 4, буква б) може да се прилага само за срока, за който *„участникът на пазара не може да изпълни съществуващите договорни задължения или когато подобно действие е предприето при споразумение със съответния(те) оператор(и) на преносни мрежи, за да се гарантира безопасно и сигурно действие на системата“*.

Ако участник на пазара използва изключението по член 3, параграф 4, буква б), съответната информация за сделките се докладва на Агенцията и на НРО. Това уведомяване трябва да се извърши възможно най-скоро, предвид най-добрия капацитет на пазарния участник. Агенцията е създала на своя уебсайт сигурна „Платформа за уведомяване“ (на разположение на адрес <https://www.acer-remit.eu/np/home>), която позволява, *inter alia*, сделките за покриване на непосредствените физически загуби съгласно член 3, параграф 4, буква б) да бъдат едновременно нотифицирани пред Агенцията и на съответния(те) национален(ни) регулаторен(ни) орган(и).

По отношение на изключението от член 3, параграф 4, буква в) от REMIT Агенцията подчертава, че то следва да се използва само когато компетентният орган на съответната държава членка е обявил официално извънредно положение с цел осигуряване на доставките на електроенергия или природен газ и когато пазарните механизми са преустановени в държава членка или в части от нея. Освен това органът, компетентен за планиране на извънредни ситуации, осигурява публикуването на вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT. Ако участник на пазара е длъжен съгласно националните извънредни правила да сключва сделки, всички такива сделки, сключени докато притежава вътрешна информация, няма да бъдат в нарушение на член 3 от REMIT.

⁸² Ситуациите, за които съществуват коригиращи действия или договорни споразумения, не се считат за водещи до действително нарушение на договора по смисъла на член 3, параграф 4, буква б). Например небалансирането поради непланирани прекъсвания не се счита за нарушение на договора като такова.

6. Забрана за манипулиране на пазара и опит за манипулиране на пазара

6.1. Въведение

Член 5 от REMIT забранява „всяко участие или опит за участие в манипулиране на пазара на едро на енергийни пазари“. Настоящата глава има за цел да предостави насоки на НРО относно прилагането на тази забрана въз основа на определенията, включени в член 2, параграфи 2 и 3 от REMIT.

Подглава 6.2 обяснява концепциите за пазарна манипулация и опит за пазарна манипулация, като описва различните им форми и изследва всеки елементи, включени в техните определения.

В подглава 6.3 Агенцията предоставя списък с индикатори, които могат да улеснят идентифицирането на потенциални манипулации на пазара и опити за манипулиране на пазара. Те са организирани в обикновени сигнали (напр. релевантни променливи, действия или сигнали с флаг) и по-сложни видове практики, които обикновено съчетават различни сигнали. Повече подробности за някои от тези видове практики могат да бъдат намерени в обяснителните бележки, публикувани от Агенцията, които представляват неразделна част от настоящите насоки.⁸³

Подглава 6.4 се основава на анализа, включен в подглава 2.4 от Насоките, като определя видовете юридически или физически лица, които попадат в обхвата на член 5 от REMIT.

Накрая, в подглава 6.5 Агенцията обяснява изключенията, свързани с концепцията за приети пазарни практики, които се прилагат за някои от разпоредбите относно манипулирането на пазара.

При прилагането на принципите, изложени в настоящата глава, НРО следва да вземат предвид конкретните факти и обстоятелства за всеки отделен случай.

6.2. Определения за манипулиране на пазара и опит за манипулиране на пазара

Член 5 от REMIT забранява манипулирането на пазарите за търговия на едро с енергия в широк смисъл, а член 2, параграфи 2 и 3 от REMIT определят две различни форми, за които това може да се случи: „манипулиране на пазара“ и „опит за манипулиране на пазара“.

Член 2, параграф 2 от REMIT определя манипулирането на пазара като:

„а) извършването на каквато и да е сделка или издаването на каквото и да е нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро, с което се:

(i) дават или могат да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;

(ii) определя или се прави опит да се определи, чрез действията на едно или повече лица, действащи заедно, цената на един или повече енергийни продукти на едро на изкуствено равнище, освен ако лицето, което е осъществило сделката или е издало нареждането за търгуване, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че въпросната сделка или въпросното нареждане за търгуване са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия; или

(iii) използва или се прави опит да се използва фиктивен способ или всякаква друга форма на заблуда или на измама, с които се дават или могат да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

или

б) разпространяване на информация по медиите, включително по интернет или с всякакви други средства, която дава или е възможно да даде лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на доставката, търсенето или цената на енергийните продукти на едро, включително разпространяване на слухове и на неверни или заблуждаващи новини, когато лицето, извършващо разпространението, е знаело или би трябвало да знае, че информацията е невярна или заблуждаваща.

Когато се разпространява информация за журналистически цели или художествено изразяване, такова разпространяване на информация се оценява, като се вземат предвид правилата за свободата на пресата и свободата на изразяване на мнение в другите медии, освен ако:

- (i) съответните лица извличат пряко или косвено предимства или печалба от разпространяването на въпросната информация; или
- (ii) разкриването или разпространяването се извършва с намерение подвеждане на пазара що се отнася до доставките, търсенето или цената на енергийните продукти на едро."

Член 2, параграф 3 от REMIT дава следното определение за опит за манипулиране на пазара:

„а) извършването на каквато и да е сделка, издаване на каквото и да е нареждане за търгуване или предприемането на каквото и да било друго действие, свързано с енергиен продукт на едро, с намерение да се:

- (i) дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;
- (ii) определят цената на един или повече енергийни продукти на едро на изкуствено равнище, освен ако лицето, което е осъществило сделката или е издало нареждането, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че въпросната сделка или въпросното нареждане за търгуване са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия; или
- (iii) използва фиктивен способ или всякаква друга форма на заблуда или на измама, с които се дават или могат да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;

или

б) разпространяването на информация, включително по интернет или по какъвто и да е друг начин, с намерение да се дадат лъжливи или подвеждащи сигнали що се отнася до доставките, търсенето или цената на енергийни продукти на едро."

Докато основният елемент в определението за „манипулиране на пазара“ (включен в член 2, параграф 2 от REMIT) е ефектът или вероятният ефект, който определени видове поведение имат върху търсенето, предлагането или цените на енергийни продукти на едро, основният елемент в определението за „опит за манипулиране на пазара“ (включено в член 2, параграф 3 от REMIT) е намерението зад поведението, дори ако опитът е неуспешен.

Всъщност, според определението за „манипулиране на пазара“, това, което има значение, е дали поведението е дало или е имало вероятност да даде неверни или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро (член 2, параграф 2, буква а), точка i), точка iii) и член 2, параграф 2, буква б) от REMIT) и/или определя цената на тези продукти на изкуствено равнище (член 2, параграф 2, буква а), точка ii) от REMIT). Това определение не включва никакъв елемент на умисъл. С други думи, независимо дали поведението е умишлено или не, може да се квалифицира като нарушение на член 5 от REMIT под формата на „манипулиране на пазара“. В резултат на това една просто погрешна търговска дейност може да се окаже манипулативна.

Съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка i), член 2, параграф 2, буква а), точка iii) и член 2, параграф 2, буква б) от REMIT е достатъчно поведението да може да даде неверни или подвеждащи сигнали по

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

отношение на търсенето, предлагането или цената на даден енергиен продукт на едро, за да се квалифицира като нарушение на член 5 от REMIT под формата на манипулиране на пазара. В такива случаи не е необходимо НРО да доказват, че действително са изпратени неверни или подвеждащи сигнали за търсенето, предлагането или цените на едро на енергийни продукти. Достатъчно е, че при обстоятелствата на даден случай поведението вероятно би дало тези неверни или подвеждащи сигнали.

Съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка ii) от REMIT манипулирането на пазара се установява, когато изкуствено равнище на цените е определено от лице или лица, които действат в сътрудничество чрез подозрителни нареждания или сделки, което означава, че равнището на цените на енергийния продукт на едро не съответства на това, което би възникнало от справедливото и конкурентно взаимодействие между предлагането и търсенето на този конкретен пазар, отразяващо основните пазарни принципи.

В резултат на това член 2, параграф 2 от REMIT не изисква проверка на кондицията на лицето, заподозряно в участие в манипулиране на пазара. Следователно - съгласно този член⁸⁴ - не е необходимо да се доказва, че заподозряното лице е знаело, че нарушава REMIT.

Вместо това определението за „опит за манипулиране на пазара“, включено в член 2, параграф 3 от REMIT, е съсредоточено върху понятието за намерение. Ситуации, при които са налице доказателства за намерение за манипулиране на пазара, но в крайна сметка няма въздействие върху пазара, се квалифицират като нарушение на член 5 от REMIT под формата на опит за манипулиране на пазара. Не е необходимо НРО да доказват, че опитът да се извърши нарушение на член 5 от REMIT е бил успешен. Такива ситуации могат например да възникнат, когато въпреки манипулативното намерение дадено нареждане или сделка не постига планираните резултати.

Важно е да се отбележи, че това дали юридическото/физическото лице, което си позволява определено поведение, извлича ползи от него, не е от значение, за да се квалифицира поведението като манипулация на пазара или опит за манипулация на пазара.⁸⁵ Този аспект все още може да бъде взет под внимание от НРО (или съответните национални правоприлагащите органи) на етапа на правоприлагане, по-специално при изчисляване на подходящия размер на санкцията, но не следва да влияе върху квалифицирането на поведението като нарушение на член 5 от REMIT.

Член 2, параграф 2 и член 2, параграф 3 от REMIT разграничават четири основни категории поведение като манипулативно: 1) даване на лъжливи или подвеждащи сигнали; 2) определяне на цената на изкуствено равнище; 3) използване на фиктивен способ, заблуда или измама; и 4) разпространяване на невярна или подвеждаща информация.

Както за манипулиране, така и за опит за манипулиране на пазара, първите три категории поведение (даване на лъжливи/подвеждащи сигнали, определяне на цената на изкуствено равнище, използване на фиктивен способ/заблуда/измама) включват издаването на нареждане или сключването на сделка. В този смисъл те представляват „пазарно“ поведение.⁸⁶

Понятията за сключване на сделки или издаване на нареждания за търгуване се тълкуват като обхващащи всички видове действия, свързани с нареждания и сделки или които са част от процесите на издаване на нареждания или сключване на сделки на един или повече пазари за търговия⁸⁷ на едро с енергия. Това включва например издаването на нови нареждания, изменението/промяната на съществуващи нареждания, отмяната на нареждания, установяването на връзки или зависимости между нарежданията или всяко друго действие, свързано със сключването на сделки или издаването на нареждания.⁸⁸

84 С изключение на член 2, параграф 2, буква б), за чието прилагане е от значение дали лицето, разпространяващо информация, е знаело или е трябвало да знае, че информацията е невярна или подвеждаща, както е описано подробно в подглава 6.2.4.

85 Единствено член 2, параграф 2, буква б), точка i) от REMIT изисква лицето, разпространяващо информация за целите на журналистиката или художественото изразяване, да извлича пряко или непряко предимство или печалба от разпространението (или има намерение да въведе в заблуждение пазара съгласно член 2, параграф 2, буква б), точка ii) от REMIT), за да квалифицира поведението като манипулиране на пазара.

86 „На пазара“ означава издаването на нареждания или сключването на сделки на пазарите за търговия на едро с енергия (включително извънборсовите пазари). Понятието „енергиен пазар на едро“ е определено в член 2, параграф 6 от REMIT и е обяснено по-подробно в подглава 2.2.2 от настоящите Насоки.

87 Това разбиране е в съответствие със съображение 13 от REMIT: „(...) видовете манипулиране на пазара включват издаване и оттегляне на фиктивни нареждания (...)“.

88 При определени обстоятелства, изискваща оценка за всеки отделен случай, това може да включва и неиздаване на нареждания

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Четвъртата категория поведение, която се състои в разпространяване на лъжлива или подвеждаща информация, може да се случи „извън пазара“ (за разлика от поведението, основано на нареждания/сделки), като се използва всеки комуникационен канал или всяко друго средство за разпространение на слухове или фалшиви новини. За да се извърши този тип манипулация, не е необходима търговска дейност на пазара. Следователно манипулирането на пазара или опитът за такова може да бъде изведено от по-широк набор от обстоятелства и видове поведение от тези, които са тясно свързани с търговската дейност на пазарите за търговия на едро с енергия.

В обобщение, манипулирането на пазара (и опитите за манипулиране на пазара) може да възникне чрез поведение „на пазара“ или „извън пазара“. Може да се извършва на всеки вид енергиен пазар на едро (непрекъснат, търг, друг). Може да включва различни продукти, пазари и места за търгуване. Това може да се състои на трансгранично равнище, между пазарите на електроенергия и газ, както и между финансовите и стоките пазари.

Таблицата по-долу обобщава различните форми и категории на (опит за) манипулиране на пазара, обяснени по-горе, а подглави 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3 и 6.2.4 представят повече подробности за прилагането на тези понятия.

		Намерение	Ефект	
			Вероятен ефект	Реален ефект
На пазара	Даване на лъжливи/подвеждащи и сигнали Определяне на изкуствена цена Използване на фиктивен способ/заблуда/измама	Опит за манипулиране	Манипулиране на пазара	
Извън пазара	Разпространяване на невярна или подвеждаща информация			

6.2.1. Даване, вероятност или опит за даване на лъжливи или подвеждащи сигнали

Както бе споменато по-горе, сключването на сделка или издаването на нареждане за търгуване на едро с енергийни продукти се счита за нарушение на забраната за манипулиране на пазара съгласно член 5 от REMIT, когато тези нареждания/сделки дават или има вероятност да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали като относно предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро (манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка i) от REMIT). По същия начин, също са забранени нареждания и сделки, сключени с намерение да се дадат лъжливи или подвеждащи сигнали (опит за манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 3, буква а), точка i) от REMIT).

Лъжливите или подвеждащи сигнали, дадени от някои нареждания/сделки, могат да накарат други участници на пазара да вземат решения за търгуване въз основа на лъжлива или подвеждаща информация за предлагането, търсенето или цените и следователно да действат по начин, по който не биха постъпили при липсата на манипулативно поведение. Тези нареждания/сделки, когато се възприемат или има подозрения от други участници на пазара, също могат да създадат недоверие към интегритета на пазара и например да повлияят отрицателно на ликвидността. При определени обстоятелства те могат също така да дадат лъжливи или подвеждащи ценови сигнали на потребителите

(когато се очаква участникът на пазара да издава нареждания).

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

на енергия/търговците на дребно, когато има договори на дребно, индексирани към цените на едро на енергията.⁸⁹

Даването на сигнали към пазара е присъщо на всяка търговска дейност, по-специално на търговията на едро с енергийни продукти на пазарни сегменти, където нарежданията (въпреки че са анонимизирани или обобщени) са видими в дневника за нареждания за всички пазарни участници по време на търговската сесия, или се разкриват анонимно и/или обобщено в края на търговете или на различни етапи от тръжния процес.

Като вземат това предвид, когато оценяват манипулирането на пазара съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка i) от REMIT, НРО могат да идентифицират съмнителни нареждания/сделки. Допълнителна оценка на съмнителните нареждания/сделки, като се вземе предвид контекстът, в който са били направени/склучени, и обосновката на участника на пазара за търговия, ще бъде отправна точка за НРО да определят дали тези нареждания/сделки могат да изпращат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергиен продукт на едро.

НРО могат да направят това, като идентифицират неавтентични нареждания/сделки. В действителност някои нареждания/сделки може да не произтичат от реален интерес за закупуване/продажба на енергиен продукт на едро на предложената цена, а по-скоро да се използват като средство за постигане на друга цел или може просто да са резултат от търговска грешка.

Следните нареждания/сделки (неизчерпателен списък), разгледани в техния контекст и в светлината на стратегията за търгуване на участниците на пазара, биха могли например да се считат за неавтентични:

- издадени нареждания или изпълнени сделки на ценови равнища, които не са икономически изгодни⁹⁰ за участника на пазара;
- нареждания/сделки, които са грешни и следователно не отразяват реален интерес за покупка или продажба на разглежданата цена;
- нареждания/сделки, които не са издадени/склучени с реален интерес от покупка или продажба на енергия, а по-скоро с други интереси (напр. влияние върху поведението на други лица; влияние върху уреждането на цените; влияние върху цената на други продукти; заобикаляне на пазарните правила; извличане на ползи от позиции в други договори; укриване на данъци; данъчни измами; разпределение на печалби/загуби; заобикаляне на счетоводни правила; прехвърляне на пари между участници на пазара...);
- нареждания, издадени без намерение да бъдат изпълнени; и/или
- нареждания за покупка с обем, който надвишава/не отговаря на нуждите от покупка/интереса, или нареждания за продажба с обем, който надвишава/не отговаря на нуждите от продажба/интереса на участника на пазара, в контекста на неговия портфейл за търгуване, обезпечен с активи.

В случай че неавтентични нареждания/сделки изпращат или има вероятност да изпратят сигнали до пазара, тези сигнали са лъжливи или подвеждащи и представляват нарушение на забраната за манипулиране на пазара.

Когато оценяват опити за манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 3, буква а), точка i) от REMIT, НРО следва да съсредоточат оценката си върху това дали нарежданията/сделките са били предназначени да дават лъжливи или подвеждащи сигнали (независимо от това дали са дали такива сигнали), тъй като доказателството за намерение е ключовият елемент за този вид нарушение.

Като се има предвид, че член 2, параграф 2, буква а), точка i) и член 2, параграф 3, буква а), точка i) от REMIT обхващат различни ситуации, в подглавите по-долу се обясняват елементите, които НРО трябва да вземат предвид, когато оценяват дали:

- нарежданията/сделките са **дали** лъжливи или подвеждащи сигнали; или

⁸⁹ Вж. решението на литовския НРО, VERT, от 3 януари 2020 г. по делото UAB Geros dujos, достъпно на адрес <https://www.acer.europa.eu/en/remit/Pages/Overview-of-the-sanction-decisions.aspx>.

⁹⁰ Например нареждания/сделки или поредици от нареждания/сделки, при които УП знае предварително, че те ще доведат до загуби.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

- е имало вероятност нарежданията/сделките да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали; или
- нарежданията/сделките са били предназначени да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали.

Оценяване на нареждания/сделки, даващи лъжливи или подвеждащи сигнали

С цел да се установи, че съмнителни нареждания/сделки са изпращали лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара, НРО могат да разгледат състоянието на пазара преди и след съмнителните нареждания/сделки, дали развитието на пазара може да бъде обяснено с тях (или да им се припишат други събития, които може да са настъпили), и да оценят измеримото въздействие на тези съмнителни нареждания/сделки върху пазара.

Трябва да се вземе предвид нивото на цените и обемът на сделките след подозрителната дейност, както и динамиката в дневника за нареждания. Действително, оценката на търговското поведение на други участници на пазара по отношение на издаването и/или промяната на техните нареждания след подозрителни нареждания/сделки (например чрез адаптиране на размера и/или цената им) може да осигури доказателства по отношение на ефекта от поведението на заподозрения участник на пазара. Може да докаже, че други участници на пазара действително са били подтикнати да вземат решения за търгуване въз основа на подозрителните нареждания/сделки.

При оценката на въздействието НРО могат също така да вземат предвид, че лъжливите или подвеждащите сигнали могат да засегнат поведението на други участници на пазара не само на пазара, на който се изпращат тези сигнали, но и на свързаните пазари за търговия на едро с енергия.

Следва да се отбележи, че когато такива ефекти могат да бъдат доказани, не е необходимо НРО да доказват също така, че подозрителните нареждания/сделки вероятно са изпращали лъжливи или подвеждащи сигнали. Възможно е да са налице ситуации, при които подозрителните нареждания/сделки вероятно са дали лъжливи или подвеждащи сигнали и наистина са имали този ефект, както и ситуации, при които не е имало вероятност подозрителните нареждания/сделки да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали, но въпреки това са постигнали този резултат. И в двата случая може да се установи манипулиране на пазара.

Пример: манипулиране на пазара чрез даване на лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара

Ситуация: Участник на пазара („УП“) А е активен на пазара на електроенергия "в рамките на деня". В даден ден пазарът се характеризира с ограничена търговска дейност и ниска ликвидност.

УП А има само нареждания за продажба на пазара, на цена от 32 евро/MWh. Броят на нарежданията, изпълнени от УП А, е много нисък предвид ниските нива на ликвидност.

Към даден момент УП А отменя оставащите нареждания за продажба и регистрира 60 нареждания за покупка на нарастващи ценови нива (вариращи от 32,1 евро/MWh до 32,7 евро/MWh). УП А знае, че ако тези нареждания бъдат изпълнени, той ще стане дисбалансиран и ще трябва или да обърне позицията в останалата част от сесията (което може да не е възможно поради намалената ликвидност), или да плати таксите за дисбаланс.

Малко след това други УП започват да записват нови оферти на пазара на по-високо ценово ниво. Впоследствие УП А анулира своите 60 нареждания за покупка и след това въвежда множество нареждания за продажба над предишното преобладаващо ценово равнище. След периода с ниска ликвидност, увеличаването на търговската активност на пазара след поведението на УП А позволява изпълнението на нарежданията за продажба на УП А.

Тълкуване: Това поведение представлява манипулиране на пазара под формата на даване на лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара (включващи вид практика, обикновено известна като „набиране на инерция“), като се има предвид, че:

- (i) 60-те тръжни нареждания са неавтентични, тъй като не произтичат от реален интерес за доставка на електроенергия, а по-скоро целят създаването на „инерция“ при покупките:

- Икономическият интерес на УП А е в раздел "продажби" в регистъра на нарежданията. 60-те

подадени оферти са анулирани малко след въвеждането им, разкривайки липса на интерес за изпълнение на тези нареждания.

- Ако бъдат изпълнени, тези нареждания биха били икономически неизгодни за участника на пазара и дори биха могли да създадат нужда от ребалансиране на позициите му. Всъщност УП А е въвел нареждания за продажба на цени, които са били по-ниски в сравнение с тези на следващите му 60 нареждания за покупка. Ако 60-те нареждания за покупка бяха изпълнени, УП щеше да понесе загуба.

(ii) налице са ефекти от поведението върху други участници на пазара:

- Наблюдаваното увеличение на цената след анулирането на 60-те нареждания е свързано с поведението на УП А, тъй като няма друга основна причина, която да обяснява отклонението му.

- Дейността на УП А създава пазарна дълбочина и по-висока ликвидност. Преди дейността на УП А пазарът се характеризира с ниска ликвидност. Тази допълнителна ликвидност се генерира от други участници на пазара. От това следва, че дейността на УП А е довела до търговска дейност на други участници на пазара, която не би се случила без поведението на УП А.

Съображения: Такова поведение често е свързано с високочестотна търговия (въпреки че това не е задължително). Алгоритмите, въвеждащи и анулиращи голям брой нареждания в едната колона на дневника за нареждания, може да имат за цел да подведат други програми за търгуване. Други системи на УП могат автоматично да реагират на повишената активност, интерпретирайки я като нарастващо търсене или предлагане. Когато реагират на това, те могат да наддават за цената, което увеличава ефекта.

В случаите, когато от анализа на кода/дизайна на алгоритъма може да се заключи, че намерението на участника на пазара е било да манипулира пазара, самият факт, че алгоритъмът се използва на пазара при такива обстоятелства, може да представлява опит за манипулиране на пазара.

Това търговско поведение, при което в определен момент от време даден участник на пазара има интерес да продаде, но въвежда нареждания за покупка, за да повлияе на материализирането на този интерес от продажба (както в примера по-горе), може да възникне в условията на спекулативна търговия, както и в условията на търговия, основана на активи (asset based trading).

Оценка на нареждания/сделки, които има вероятност да дават лъжливи или подвеждащи сигнали

Когато изглежда, че съмнителните нареждания/сделки не са оказали никакво въздействие върху развитието на пазара и следователно не могат да се считат, че действително са давали лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара, те все пак могат да се разглеждат като манипулативни, ако НРО може да установи, че е имало вероятност да го направят. Действително член 2, параграф 2, буква а), точка i) от REMIT забранява не само всяка търговска дейност, която действително дава лъжливи или подвеждащи сигнали, но и всяка търговска дейност, която има вероятност да даде лъжливи или подвеждащи сигнали.

Вероятността определено поведение да даде лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара трябва да се оцени, като се вземат предвид:

- обстоятелствата, съществуващи към момента на възникване на съмнителната търговска дейност; и
- характеристиките на съмнителните нареждания/сделки.

По отношение на обстоятелствата, съществуващи към момента на възникване на съмнителната търговска дейност, НРО ще вземат предвид по-специално информацията, с която разполагат участниците на пазара относно търсенето и предлагането (като прекъсвания, метеорологични условия, проблеми със задръстванията, използване на мрежата и наличностите и т.н.), ликвидността⁹¹ на пазара,

⁹¹ Например извършването на множество манипулативни сделки на неликвиден пазар може да увеличи вероятността тези сделки да дават неверни или подвеждащи сигнали на пазара (чрез създаване на илюзия за ликвидност на продукта) в сравнение със същите манипулативни сделки, сключени на много ликвиден пазар.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

ценовите нива на съответния продукт и на други свързани продукти, както и състава на дневника за нареждания към съответния момент.

По отношение на характеристиките на съмнителните нареждания/сделки, за да стигнат до заключение относно вероятността от даване на лъжливи или подвеждащи сигнали, НРО биха могли да вземат предвид:

- техният размер (като се вземат предвид например:
 - процентът на средните дневни/почасови търгувани обеми/издадени нареждания, които подозрителните сделки/нареждания представляват;
 - сравненията на обема с предишни дни или други съответни периоди;
 - среден размер на сделката и др.);
- тяхната цена (отклонение от преобладаващите пазарни цени); и
- тяхното времетраене и/или повторение.

Подозрителните нареждания/сделки (разглеждани поотделно или в обобщена форма), които са големи, на различни ценови нива, записани близо до отбелязването на референтните периоди или които се повтарят, е по-вероятно да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали.

Мненията на други участници на пазара и на РРАТ, присъстващи на съответния пазар към момента на подозрителното поведение, могат да представляват съответно доказателство за определяне на вероятността от даване на лъжливи или подвеждащи сигнали.

Пример: манипулиране на пазара, като е налице вероятност за даване на лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара

Ситуация: УП А е промишлен потребител на електроенергия, който е приел спешно нареждания за своя продукт в кратък срок. Той участва на пазара на електроенергия "в рамките на деня", за да покрие късата си позиция. Пазарът в този ден се търгува в тесен диапазон между 41 и 43 евро/MWh. В дневника за нареждания фигурират редица ценови равнища с малки обеми, достъпни както от страната на покупки, така и от страната на продажби (т.е. „дълбок дневник за нареждания“).

Въз основа на наблюдаваното поведение в предходни сесии "в рамките на деня", УП А очаква, че ако с малки нареждания за покупка получи най-добрите оферти на множество понижаващи се ценови нива, докато цената не падне под 40 евро/MWh, ще бъдат задействани многобройни нареждания за спиране на загубите от други участници на пазара, което допълнително ще стимулира низходящия ценови натиск. В миналото тази стратегия последователно е водила до цени между 36 евро/MWh и 38 евро/MWh. В този момент УП А ще може да купи обемите, от които се нуждае, на по-ниски цени.

Въз основа на това знание, УП А започва да се цели в най-добрите оферти на множество понижаващи се ценови нива, докато цената е под 40 евро/MWh.

Тълкуване: Това поведение представлява манипулиране на пазара под формата на вероятност за даване на лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара, като се има предвид, че:

(i) Нарезданията за продажба на УП А, постигащи най-добрите оферти при множество намаляващи ценови нива, не са реални, тъй като не отразяват истинския интерес към продажбата на електроенергия, а по-скоро се използват като инструмент:

- Тези нареждания са икономически неизгодни и са направени по начин, който е несъвместим с балансиращата отговорност на участника на пазара - икономическият интерес на УП А е в колоната "купува" в дневника за нареждания, а не в колоната "продава". УП А очаква да загуби пари с тези нареждания (залагайки на евентуален компенсиращ ефект от печалбите от големите нареждания за покупка). С изпълнението на тези нареждания УП вероятно ще увеличи временния си дисбаланс.

- Тези нареждания се правят с цел опит за неправомерно влияние върху цената.

(ii) съществува вероятност поведението да даде лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара поради:

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

- обстоятелствата, съществуващи по време на подозрителната търговска дейност: доказателства от предишни търговски сесии показват, че е по-вероятно, когато пазарът в определен ден търгува в тесен диапазон между 41 и 43 евро/MWh и има дълбок дневник за нареждания, пълен с нареждания с малък обем, постигане на най-добрите оферти при многократно намаляващи ценови нива, докато цената стане под 40 евро/MWh, това ще задейства допълнителни нареждания за продажба, предизвиквайки ценови натиск надолу;

- характеристиките на подозрителните нареждания/сделки: УП А издава последващи малки нареждания за купуване, създавайки насочено движение на цената. Търгувайки в бърза последователност при намаляваща последователност от ценови нива, преминаващи под 40 евро/MWh, УП А вероятно ще предизвика краткосрочно, но голямо движение на цените в сравнение с редовната волатилност в рамките на деня.

Сделките, които пробиват определено ниво - възприеман ценови под или таван - вероятно ще окажат влияние върху поведението на други участници на пазара.

Оценяване на опит за подаване на лъжливи или подвеждащи сигнали

Нареждания/сделки, които се подават/сключват на пазара с намерението да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали, ще се считат за манипулативни съгласно член 2, параграф 3, буква а), точка i) от REMIT, независимо дали е имало вероятност за даване на тези сигнали или действително са дадени. Преднамерена пазарна манипулация, която е неуспешна, може да се характеризира като опит за манипулиране на пазара, забранен съгласно REMIT.

За да докажат наличието на манипулативно намерение, НРО могат да използват доказателства от съобщения (по какъвто и да е канал), документи, включително планове и стратегии за търгуване, инструкции за дизайна или кода на алгоритъм за търгуване, както и много други възможни доказателства.

Пример: Опит за манипулиране на пазара без ефект

Ситуация: УП А е фирма-търговец, активна на пазара на газ "в рамките на деня". Използва алгоритъм, който наскоро е преработен, за да подава нареждания за разслоени поръчки в едната колона на дневника за нареждания и след това една голяма поръчка в колоната на покупките. След това разслоените нареждания се анулират незабавно. Впоследствие цикълът се повтаря от другата страна. Алгоритъмът е проектиран въз основа на убеждението, че разслоените поръчки ще накарат други участници на пазара да коригират цените на своите нареждания от същата страна, стеснявайки спреда "купува-продава", което води до по-печеливши сделки.

В определен ден, чрез алгоритъма, УП А подава 10 нареждания за продажба на различни низходящи ценови нива, последвани от една поръчка за покупка в рамките на спреда "купува-продава". Няколко минути по-късно всички нареждания се анулират. След това подава 10 нареждания за покупка и една поръчка за продажба по подобен начин при различни възходящи ценови нива и ги отменя отново в рамките на няколко минути. По време на сесията за търгуване пълният цикъл купува и продава в дневника за нареждания се повтаря няколко пъти.

Ликвидността на пазара е много ниска и в този конкретен ден не се изпълнява нито едно нареждания. Другите участници на пазара не променят поведението си и не се извършват сделки. Нивото на цените не се променя след дейността на УП А.

Тълкуване: УП А е в нарушение на член 5 от REMIT, тъй като се е опитал да манипулира пазара. Той се опитва (използвайки вид практика, обикновено известна като „разслояване“) да даде лъжливи или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето и цената на продукта в рамките на деня и/или да определи цената на продукта на изкуствено ниво. Стратегията му не успява. Въпреки това алгоритъмът, използван за търгуване, е проектиран с намерение да повлияе на търсенето, предлагането и цената на енергийния продукт на едро.

6.2.2. Определяне на цената на изкуствено равнище

Сключването на сделка или издаването на нареждане за търговия на едро с енергийни продукти се смята за нарушение на забраната за манипулиране на пазара съгласно член 5 от REMIT, когато това нареждане/сделка определя или се опитва да определи цената на един или няколко енергийни продукта на едро на изкуствено равнище (манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка ii) от REMIT). По същия начин нарежданията и сделките също са забранени, ако са въведени с намерението да се определи цената на изкуствено равнище (опит за манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 3, буква а), точка ii) от REMIT).

По този начин се идентифицира манипулиране на пазара, когато изкуственото ценово равнище е предопределено от подозрителни нареждания или сделки. Опит за манипулиране на пазара се установява, когато има намерение да се позиционира цената на изкуствено равнище, независимо дали нарежданията/сделките, които са подадени/сключени на пазара с намерението да се определи цената на изкуствено ниво, са постигнали това изкуствено равнище.

Терминът „определяне“ се отнася до успешно определяне/позициониране на цената на енергиен продукт на едро на определено ниво. Това означава, че цената се предопределя поне частично от действията (в този случай нареждания и/или сделки) на даден участник на пазара.

За да се счита дадено поведение, насочено към ценово позициониране, за манипулативно, получената цена следва да се счита за определена на изкуствено равнище.

Описаното тук поведение за определяне на цените може да се извършва от лице или лица, действащи в сътрудничество, и може да се отнася до един или няколко енергийни продукта на едро.

Понятието „изкуствено“ предполага, че равнището на цената на даден енергиен продукт на едро не съответства на равнището, което би възникнало от справедливото и конкурентно взаимодействие между предлагането и търсенето на този конкретен пазар, отразяващо основните пазарни принципи.

Цена, произтичаща от определени нареждания/сделки, се счита за изкуствена, ако се отклонява от ценовото ниво без никаква манипулация (т.е. съпоставителната цена). С други думи, ако не бяха манипулативните нареждания и/или сделки, другите участници на пазара щяха да бъдат изложени на други ценови нива. Изкуствената цена може на свой ред да накара други участници на пазара да издават нареждания или да сключват сделки на цени, които се различават от тези, които биха преобладавали при отсъствието на манипулативно поведение и могат да доведат до нова ценова тенденция на пазара.

Дали цената е определена на по-високо или по-ниско ниво в сравнение със съпоставителната цена е без значение при оценката на изкуствеността. Също така при оценката няма значение размерът на отклонението от съпоставителната цена.⁹²

Изкуствената цена не трябва да се бърка с ненормална цена. Пазарната цена може да се развие до крайни върхове или дъна (следователно да бъде необичайна в сравнение с обичайното на определен пазар) и все пак да бъде напълно оправдана от пазарните фундаментални фактори (например недостиг на производство на електроенергия). В този смисъл необичайно високата или ниската цена, обоснована от пазарните фактори, не е непременно изкуствена. Обратно, цената може да бъде определена на изкуствено равнище, докато все още е в рамките на спреда купува/продава на предишни сделки.

И накрая, цената може да бъде идентифицирана като определена на изкуствено ниво, независимо от продължителността на отклонението от съпоставителната цена. За да се смята, че цената на даден енергиен продукт на едро е определена на изкуствено равнище, не е необходимо цената да поддържа изкуствено равнище за повече от определен период от време.⁹³ По този начин дори съвсем краткосрочно изкуствено движение на цената е достатъчно, за да се квалифицира като нарушение на член 5 от REMIT.

⁹² С изключение на необходимото отчитане на доверителния интервал, когато се оценява съпоставимата цена.

⁹³ Вж. решението на Съда на Европейския съюз от 7 юли 2011 г. относно финансовите инструменти, дело C-445/09, IMC Securities BV, параграф 30.

Позиционирането на цената на изкуствено ниво винаги се квалифицира като манипулиране на пазара, освен ако лицето, което е сключило сделката или е издало нареждането за търгуване, установи, че причините за това са легитимни и че тази сделка или нареждане за търгуване съответства на приетите пазарни практики на съответния енергиен пазар на едро, както е посочено в член 2, параграф 2, буква а), точка ii) и член 2, параграф 3, буква а), точка ii) от REMIT. Следва да се подчертае, че тежестта на доказване се поема от заподозрения участник на пазара, тъй като от него се очаква да установи легитимността и съответствието с приетите пазарни практики на предполагаемото поведение.⁹⁴ Повече насоки за начина, по който НРО следва да оценяват тези изключенията, са представени в подглава 6.5.

И накрая, трябва да се отбележи, че е възможно поведение, с което се определя цената на енергиен продукт на едро на изкуствено равнище, също така да изпраща (или има вероятност да изпраща) лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на цената на този енергиен продукт на едро и следователно също да попада в категорията на манипулиране на пазара, описана подробно в подглава 6.2.1.

Пример: манипулиране на пазара чрез определяне на цената на изкуствено равнище

Ситуация: УП А е компания за доставка на природен газ. В новите си двустранни договори тя започва да индексира продажната цена към референтната цена на продукта "ден напред" от последния ден за търгуване на тримесечието, предхождащо доставката. Колкото по-висока е референтната цена за този ден, толкова по-висока е договорната цена.

В последния работен ден на определено тримесечие продуктът за "ден напред" на мястото за търговия с газ се търгува между 8 евро/MWh и 13 евро/MWh. В този ден пазарът не е ликвиден. УП А издава нареждане за продажба при 32 евро/MWh три минути преди края на търговската сесия. В същото време и съгласувано с УП А, УП Б (друг участник на пазара) издава нареждане за покупка за същата цена и количество. Наредданията за покупка и продажба съвпадат. Това е последната сделка за деня за продукта "ден напред".

Както обикновено, след приключване на борсовата сесия пазарният оператор изчислява референтната цена за "ден напред". Взема предвид среднопретеглената цена на сделките в референтния прозорец. Референтната цена е определена на 18 евро/MWh. Без търговията на УП А референтната цена щеше да бъде 11 евро/MWh.

Тълкуване: Това поведение (включващо вид практика, обикновено известна като „маркиране на референтния период“) представлява манипулиране на пазара чрез определяне на цената на изкуствено равнище, като се има предвид, че:

(i) УП А и Б позиционират цената, тъй като:

- УП А и Б маркират последната търговия на пазара, както и дневната референтна цена на значително по-високо ниво от наблюдаваното в референтния времеви прозорец. Това става възможно само благодарение на предходна договорка между УП А и УП Б.

- При липса на сделка между УП А и Б референтната цена би била със 7 евро/MWh по-ниска, а други УП биха били изложени на друга референтна цена (11 евро/MWh).

(ii) Цената е определена изкуствено, тъй като:

- УП А и Б са се договорили по телефона за времето, обема и цената. Те извършват сделката, за да определят последната търгувана цена и да маркират референтната цена за деня. Тази предварително уговорена сделка е между УП А и Б, действащи в тайно съглашение, което позволява на УП А да спечели косвено чрез своята изгодна позиция по двустранни договори.

- Референтната цена за "ден напред" и последната цена на сесията за търгуване не съответстват на тези, които биха възникнали от честно и конкурентно взаимодействие между предлагането и търсенето (съпоставителната цена би била 11 евро/MWh при липсата на тази сделка). Цената на предварително

договорената сделка (32 евро/MWh) е извън ценовия диапазон (търгуване между 8 евро/MWh и 13 евро/MWh), въпреки че не отразява промяна в пазарните основи.

Съображения: Като се има предвид, че референтната цена може да се използва от агенциите за отчитане на цените в техните оценки на цените и може косвено да засегне множество индексирани към нея договори, други УП може да са сключили сделки на цени, различни от тези, които биха преобладавали при липса на манипулативно поведение, и следователно е възможно това поведение не само да е позиционирало цената на изкуствено равнище, но и да е дало лъжливи или подвеждащи сигнали за цената на други продукти на природен газ.

Това поведение би отговаряло и на критериите за опит за манипулиране на пазара, тъй като нарежданията и сделката, вписани от УП А и УП Б на цена 32 евро/MWh, са имали за цел да определят цената на изкуствено равнище. В действителност, дори ако пазарният оператор е изключил тези нареждания и сделката от изчисляването на референтната цена за "ден напред", УП А и УП Б пак биха нарушили член 5 от REMIT под формата на опит за манипулиране на пазара.

Пример: манипулиране на пазара чрез определяне на цената на изкуствено равнище

Ситуация: От отварянето на пазара на електроенергия "в рамките на деня", продуктът за час 12 (11:00-12:00) се търгува на цени между 36 и 44 евро/MWh. Всички други часове в рамките на деня се търгуват под 45 евро/MWh. Условието за търсене и предлагане за час 12 са подобни на тези за съседните часове (час 11 и 13).

В последната минута на сесията за търгуване на час 12, УП А издава 39 нареждания за покупка на 70 евро/MWh всяка за 1 MW. Поръчките веднага пасват на вече съществуващите нареждания за продажба и това са последните сделки от търговската сесия.

Цената при затваряне за час 12 като следствие е определена на 70 евро/MWh. При липса на такива сделки тя би била 40 евро/MWh. Цената при затваряне за часове 11 и 13 е съответно 38 евро/MWh и 39 евро/MWh.

Впоследствие УП А информира енергийната борса, че неговите нареждания за покупка представляват явна грешка в резултат на неизправност на алгоритъма му. И все пак, това уведомление се подава извън времевия прозорец за анулиране/отмяна на нарежданията съгласно правилника на пазара. Сделките са потвърдени и участникът на пазара претърпява финансова загуба поради погрешните нареждания/сделки, които го принуждават да плати такси за дисбаланс.

Тълкуване: Това поведение, включващо погрешни нареждания, представлява манипулиране на пазара чрез определяне на цената на изкуствено равнище, като се има предвид, че:

- (i) УП А определя/позиционира цената на енергиен продукт на едро:
 - Поради поведението на УП А, продуктът час 12 се търгува на цени, значително по-високи от преобладаващите ценови нива и при цени, различаващи се от цените за търговия на съседните часове.
 - Цената при затваряне на час 12 е повече от двойно по-висока от цената при затваряне за часове 11 и 13, което е пряк резултат от поведението на УП А. В противен случай цената при затваряне би била подобна на тази на часове 11 и 13.
- (ii) Цената е определена изкуствено, тъй като:
 - Поръчките на УП А са подадени погрешно от алгоритъма и са представили погрешно страната на търсенето, разкривайки интерес за покупка на ценово ниво, което не съответства на нуждите или интересите на участника на пазара (всъщност те създават дисбаланс за участника на пазара).
 - Цената при затваряне на час 12 не съответства на цената, която би възникнала от справедливото и конкурентно взаимодействие между предлагането и търсенето на този конкретен пазар. Без манипулативните нареждания и/или сделки, другите УП щяха да бъдат изложени на различна цена на сетълмент (40 евро/MWh).

- Нивата на цените на нарежданията на УП А са извън ценовия диапазон, наблюдаван за този конкретен продукт (между 36 евро/MWh и 44 евро/MWh), въпреки че не отразяват никаква промяна на пазарните основи.

6.2.3. Използване на фиктивен способ/заблуда/измама

Сключването на каквато и да е сделка или издаването на нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро с използване на фиктивен способ, заблуда или измама, което дава или има вероятност да даде лъжливи или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро, се счита за нарушение на забраната за манипулиране на пазара съгласно член 5 от REMIT (член 2, параграф 2, буква а), точка iii) от REMIT). По същия начин нарежданията и сделките, сключени с намерението да се използва фиктивен способ, заблуда или измама, които дават или има вероятност да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали, също са забранени (опит за манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 3, буква а), точка iii) от REMIT).

Обикновено този тип манипулиране на пазара не се фокусира изключително върху конкретни нареждания или сделки. По-скоро обхваща нареждания или сделки, сключени като част от по-голяма схема, при която нарежданията/сделките „на пазара“ се основават на друга, потенциално „извънпазарна“ част от схемата. В този смисъл нарежданията/сделките „на пазара“ използват фиктивен способ, заблуда или измама.

„Извънпазарната“ част от стратегията може да бъде разпространението на лъжлива или подвеждаща информация, както е обхваната в подглава 6.2.4 по-долу,⁹⁵ но също така и предприемането на действия, които изпращат подвеждащи сигнали.⁹⁶ Може да бъде и препоръки за търгуване, които са погрешни или пристрастни. Независимо от това останалата част от схемата може да се случи и „на пазара“ и да включва други нареждания/сделки, които дават или е вероятно да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали, или нареждания/сделки, определящи пазарната цена на изкуствено равнище (съгласно подглави 6.2.1 и 6.2.2).

Другата част от схемата, независимо дали е „извънпазарна“ или „на пазара“, може или да предхожда, или да следва подаването на нареждания или сключването на сделки.

Например лице, което участва или е свързано с такова поведение, може първо да разпространява невярна информация/препоръки и след това да издава нареждания или да сключва сделки, за да се възползва от потенциалното развитие на пазара, предизвикано от разпространението, или, обратно, първо да прави поръчки/сделки и след това да разпространява невярна информация или препоръки. Вместо „извънпазарно“ разпространение на фалшива информация, същото въздействие върху пазара би могло да се постигне например чрез поредица от нареждания, издадени без намерение за тяхното изпълнение.

Поведението също така обхваща използването на всякакъв друг вид заблуда или измама, които биха представили фиктивно пазарната реалност.

Това използване на фиктивен способ, заблуда или измама се счита за манипулиране на пазара, ако дава или има вероятност да даде лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара, и опит за манипулиране на пазара, ако има за цел това.

Съображенията, посочени в подглава 6.2.1 относно начина, по който нарежданията и сделките дават или има вероятност да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро, също са напълно приложими към този тип манипулиране на пазара, както е обяснението на взаимодействията между манипулативните сигнали, които са дадени,

95 Cf. Решение на британския НРО (Ofgem) за санкциониране на InterGen (UK) Ltd, Coryton Energy Company Ltd, Rocksavage Power Company Ltd, Spalding Energy Company Ltd от 25 март 2020 г. за разпространение на невярна или подвеждаща информация и използване на фиктивен способ:

<https://www.acer.europa.eu/en/remit/Pages/Overview-of-the-sanction-decisions.aspx>

96 Например, липсата на предлагане на енергия на пазара може да даде информация за наличността на централата.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

вероятно ще бъдат дадени и има намерение да бъдат дадени.

Накратко, манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка iii) или опит за манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 3, буква а), точка iii) от REMIT може да се случи при следните сценарии:

- ако нареждания/сделки, използващи фиктивен способ, заблуда или измама, **дават** лъжливи или подвеждащи сигнали;
- ако има **вероятност нареждания/сделки, използващи фиктивен способ, заблуда или измама, да дадат** лъжливи или подвеждащи сигнали; или
- ако нареждания/сделки, използващи фиктивен способ, заблуда или измама, **имат за цел да дадат** лъжливи или подвеждащи сигнали.

Пример: Манипулиране на пазара чрез използване на фиктивен способ, заблуда или измама, което дава лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара

Ситуация: УП А притежава и експлоатира електроцентрала с мощност 300 MW с много висока способност за бързо увеличаване и намаляване на производството на електроенергия.

Извън балансиращия механизъм, УП А уведомява Оператора на преносна система (ОПС), че няма да генерира от сутринта до обяд на следващия ден. Този период включва часовете на сутрешното пиково търсене.

Междувременно УП А сключва и няколко сделки с други УП, като се ангажира да достави голяма част от мощността си за същия период (обхванат от уведомлението му за непроизводството до ОПС).

Със своя капацитет и технология УП А е подходящ доставчик на балансиращи услуги. Така УП А участва в балансиращия механизъм, където компаниите посочват цената, която искат да получат за увеличение или намаляване на производството.

След уведомяването на УП А операторът на преносна система очаква недостиг в системата и предприема балансиращи действия, предлагайки плащане на УП А, за да генерира по време на сутрешния пик.

След като ОПС се ангажира да заплати на УП А чрез балансиращия механизъм, УП А оттегля уведомлението си, за да посочи, че противно на посоченото по-горе, ще генерира по време на сутрешния пик. Успоредно с това УП А променя съответно своите нареждания в балансиращия механизъм.

Тълкуване: Това поведение представлява манипулиране на пазара чрез използване на фиктивен способ, заблуда или измама, което дава лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара, като се има предвид, че:

- а) Уведомлението, представено на ОПС, не представлява действителното очакване на УП А за това дали ще генерира. В същото време УП А сключва сделки, които не би могъл да изпълни без да работи електроцентралата му.
- б) В действителност УП А е знаел или би трябвало да знае, че електроцентрала всъщност ще работи. Той обаче информира ОПС, че няма да генерира. УП А е бил наясно, че това ще създаде дисбаланс в системата и следователно е запознат с необходимостта ОПС да я балансира. Действително, тъй като в системата е имало недостиг, УП А прогнозира, че предвид характеристиките на неговото съоръжение, има много голяма вероятност ОПС да изисква от него да генерира. С подаването на лъжливо и подвеждащо уведомление за намерението си да генерира енергия, УП А подтиква ОПС да предприеме балансиращи действия и да предложи плащане на УП А (което би получил, ако беше посочил коректното количество).
- в) УП А манипулира пазара чрез подаване на лъжливи и подвеждащи уведомления, които нарежданията, издадени в балансиращия механизъм, използват като фиктивен способ/заблуда, даващи лъжливи или подвеждащи сигнали относно доставката на енергийни продукти на едро.

6.2.4. Разпространяване на невярна или подвеждаща информация

Разпространението по какъвто и да е начин на информация, включително новини или слухове, която дава или има вероятност да даде лъжливи или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро (манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 2, буква б) от REMIT) се счита за нарушение на забраната за манипулиране на пазара съгласно член 5 от REMIT. По същия начин разпространението на информация с намерение да се дадат лъжливи или подвеждащи сигнали също е забранено (опит за манипулиране на пазара съгласно член 2, параграф 3, буква б) от REMIT).

За целите на член 2, параграф 2, буква б) и член 2, параграф 3, буква б) от REMIT, терминът „информация“ се разбира като всякакъв вид информация, посочена в подглава 4.2 (независимо дали информацията е публично известна, поверителна или вътрешна информация преди разпространението), включително слухове, фалшиви или подвеждащи новини и/или умишлено пропускане на съществени факти, както и съзнателно неточно докладване на информация.

Каналът и средствата, използвани за разпространение на информацията, са без значение за целите на прилагането на тези разпоредби. REMIT уточнява, че разпространението може да се осъществи чрез медиите, включително интернет, или чрез всякакви други средства (напр. социални медии, чат стаи и т.н.). По същия начин броят на лицата, на които се разпространява информацията, е без значение.

За да се установи манипулиране на пазара, разпространението на информация трябва да даде или има вероятност да даде лъжливи или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро. Този (вероятен) ефект върху предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро може да произтича от съдържанието на самата информация и/или от обстоятелствата, при които се извършва такова разпространение (напр. ролята на лицето, което разпространява, репутацията на разпространителя, специфичните обстоятелства на пазара, засегнати от такова разпространение и т.н.).

Вероятността от даване на лъжливи или подвеждащи сигнали чрез разпространяване на такава информация може да се тълкува като възможност, с оглед на претегляне на вероятностите, разпространението на тази информация да има такъв ефект. Няма изискване за доказване, че разпространението на информацията действително е подвело участниците на пазара. Поради това НРО следва да докажат, че съществува пряка връзка между разпространената невярна или подвеждаща информация и елементите на търсенето, предлагането или цената на енергийните продукти на едро⁹⁷, или че съществува непряка връзка, когато е по-вероятно това разпространение да засегне елементи на търсенето, предлагането или цената на енергийните продукти на едро.⁹⁸

В случай на манипулиране на пазара (а не на опит за манипулиране на пазара, който по естество включва намерение за подвеждане), разпространението ще се счита за манипулативно в случаите, когато разпространяващото лице е знаело или е трябвало да знае, че информацията е невярна или подвеждаща. Това означава, че НРО могат или да докажат, че лицето е знаело за неверния или подвеждащ характер на информацията, или могат да направят заключение от позицията на лицето в компанията, неговите отговорности, опита и/или предишни решения, взети от лицето, когато оценяват подобна информация, че лицето не може да не е запознато с неверния или подвеждащ характер или е трябвало да знае, че информацията е невярна или подвеждаща.

Въпреки че този вид манипулиране на пазара се извършва „извън пазара“ и не изисква нареждане или сключване на сделка, НРО следва също така да разследват паралелно търговската дейност на лицата, разпространяващи невярна или подвеждаща информация, както и на лицата, свързани с въпросното лице. Действително търговската дейност, която предшества или следва разпространението на невярна информация, може да разкрие как лицето се облагодетелства или възнамерява да се облагодетелства

⁹⁷ Например, ако разпространяваната информация е за възникване на експлозия на съоръжение за съхранение на природен газ, съществува пряка връзка между информацията и елемент на търсенето и предлагането на природен газ: съоръжението за съхранение на природен газ. Такъв е случаят, тъй като възможността за използване на съоръжението за съхранение на природен газ оказва въздействие върху търсенето и предлагането на газ в района (тъй като известно търсене и предлагане биха били доставени в това съоръжение).

⁹⁸ Например, ако разпространяваната информация е за стачка на персонала на подизпълнител, който предоставя критични услуги (които, ако не бъдат изпълнени, ще доведат до прекъсване на операциите) за зоната на газохранилището, съществува само непряка връзка между информацията и елемент от търсенето и доставката на природен газ: съоръжението за съхранение на природен газ.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

от пазарните тенденции, предизвикани от манипулативното разпространение. Освен това разпространението на невярна информация „извън пазара“ може да бъде съчетано с други видове манипулиране на пазара „в рамките на пазара“ (както е описано в подглави 6.2.1, 6.2.2 и 6.2.3), които дават лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара или определят пазарната цена на изкуствено равнище.

Освен това REMIT уточнява в член 2, параграф 2, буква б), че когато информацията се разпространява за целите на журналистиката или артистичното изразяване, трябва да се оценява, като се вземат предвид правилата, регулиращи свободата на печата и свободата на изразяване в други медии, освен ако тези лица пряко или косвено не печелят от разпространението или това е направено с намерението да се подведе пазара.

Прилагането на тази разпоредба изисква разпространителят да действа добросъвестно, професионално и да пристъпи към необходимата проверка на точността и достоверността на информацията, която възнамерява да разпространява, като следва принципите, залегнали в кодексите за пресата, особено когато има вероятност информацията да окаже важно въздействие върху пазара. Неспазването на това би позволило на НРО да поставят под въпрос техния професионализъм и да преценят дали при липса на проверка на разпространената информация, лицето е трябвало да знае, че информацията е невярна или подвеждаща.

В резултат на това медиите или по-общо юридическите или физическите лица, които предоставят и/или разпространяват информация за развитието и анализа на пазара на едро на енергия или прогнози за предлагането, търсенето или цените на енергийни продукти на едро, могат да манипулират пазара, като разпространяват информация, която дава или има вероятност да даде лъжливи или подвеждащи сигнали.⁹⁹

Пример: Манипулативно разпространение на невярна или подвеждаща информация

Ситуация: Дружество А е специализиран доставчик на пазарна информация за търговия с електроенергия. Публикува новина на своя уебсайт за продължаващата необявена неналичност на блок 1 на „АЕЦ Б“, с 1000 MW инсталирана мощност. Това представлява неочаквана загуба от 8% от общата инсталирана мощност на страната.

Тази информация противоречи на информацията, предоставена от участника на пазара, който притежава и експлоатира атомната електроцентрала, според която съоръжението функционира нормално. Информацията е в противоречие и с едночасовата закъсняла информация, публикувана от същия участник на пазара за реалното му генериране. Дружество А не успява да направи кръстосана проверка на публикуваната информация с други налични източници.

В следващите часове новината е споделена в социалните медии от няколко търговци с коментари на безпокойство, притеснени от затрудненото предлагане и високите цени. Два часа по-късно "АЕЦ Б" публикува съобщение на уебсайта си, с което информира за непрекъснати операции, както и опровергава всякакви необявени прекъсвания.

Дружество А премахва новината на следващия ден, след размяна на няколко съобщения и натиск от страна на „АЕЦ Б“. Накрая признава факта, че новината е невярна по своята същност.

Тълкуване: Това поведение представлява манипулиране на пазара чрез разпространяване на невярна и подвеждаща информация относно липсата на значителен обем доставки на електроенергия с пряко въздействие върху пазара, като се има предвид, че:

- а) Информацията за наличностите на производствени единици отговаря на понятието „информация“

⁹⁹ Вж. решението на френския финансов регулатор AMF от 11 декември 2019 г., с което се санкционира Bloomberg LP с 5 милиона евро за разпространяване на информация, за която е трябвало да знае, че е невярна. В решението се отбелязва, че публикуването на съобщенията от Bloomberg, започнало една минута след получаването на фалшивото прессъобщение, не е проверено от журналистите на Speed Desk на Bloomberg. Въпреки това новината, която съдържа няколко грешки и е изпратена до Bloomberg по време на сесия за търгуване и съобщава много сериозна информация, предполага, че е вероятен драматичен и незабавен спад в цената на акциите. Това изисква по-голяма бдителност от страна на журналистите. Подчертава също, че защитата, от която се ползват журналистите, зависи от условието те да действат добросъвестно, за да предоставят точна и достоверна информация (точка 82 от решението). Това решение е в процес на обжалване и може да бъде намерено на този линк.

съгласно член 2, параграф 1, буква б) от REMIT.

- b) Тази информация е разпространена, като е публикувана в рубрика за новини на уебсайта на доставчик на информация, специализиран в търговията с електроенергия.
- c) Тази информация е невярна, тъй като има доказателства, допълнително потвърдени от собственика на съоръжението и друга налична информация, че съоръжението не е било в режим на непланирана неналичност.
- d) Съществува пряка връзка между разпространената невярна или подвеждаща информация и елементите на доставката на електроенергия, тъй като всяка неналичност на генериращ блок неизбежно ще окаже въздействие върху потенциалното снабдяване с електроенергия.
- e) Разпространението на информацията вероятно може да даде лъжливи сигнали относно доставката на електроенергия, като се вземе предвид съдържанието на информацията (непланирани прекъсвания на електроцентрала с голям размер) и обстоятелствата, при които е настъпило това разпространение (а именно репутацията на доставчика на информация). Всъщност в този конкретен случай разпространението на информацията е дало лъжливи сигнали по отношение на доставката и цената на електроенергията, тъй като няколко търговци са коментирали опасенията си относно ограниченото предлагане и високите цени.
- f) Дружество А е уважавана специализирана фирма, която е трябвало да знае, че публикуваната от нея информация е невярна или подвеждаща, тъй като е имало съответните контрадоказателства за нея. Процесите на дружество А не са достатъчно надеждни за насрещната проверка на публикуваната информация.

Съображения:Обхватът на прилагане на член 5 от REMIT не се ограничава до участниците на пазара, а вместо това се отнася до „всяко лице“, включително - както в този пример - доставчиците на информация.

6.3. Индикатори за манипулиране на пазара

За да идентифицират (опит за) манипулиране на пазара съгласно REMIT, НРО вземат предвид неизчерпателния списък от индикатори, включени в подглави 6.3.1 и 6.3.2, за които не е задължително да се смята, че сами по себе си представляват (опит за) манипулиране на пазара.

Списъкът е организиран в прости сигнали (напр. релевантни променливи, действия или сигнали с флаг) и по-сложни видове практики, които обикновено съчетават различни сигнали.

6.3.1. Евентуални сигнали

Следните примери за сигнали не са нито определящи, нито изчерпателни, и следва да се разглеждат само като отправна точка при преценката дали дадено поведение дава признаци за възможно нарушение на REMIT под формата на (опит за) манипулиране на пазара. Освен това те трябва да се съобразяват за всеки отделен случай.

Сигнали за (опит за) манипулиране на пазара чрез (опит за) даване на лъжливи или подвеждащи сигнали или определяне на цената на изкуствено равнище:

- a) степента, до която издадените нареждания за търгуване или реализираните сделки представляват значителна част от дневния общ обем на сделките и/или нарежданията в конкретна търговска сесия на съответния енергиен продукт на едро, по-специално когато тези нареждания/сделки водят до значителна промяна в цената на енергийния продукт на едро;
- b) степента, до която издадените нареждания за търгуване или сделки, осъществени от лица със значителна позиция на покупка или продажба на даден енергиен продукт на едро, водят до значителни промени в цената на енергийния продукт на едро или на свързан енергиен продукт на едро;
- c) Дали реализираните сделки водят до запазване на действителната собственост на енергиен продукт на едро;

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

- d) степента, до която издадените нареждания за търгуване или реализираните сделки включват обрат в позиции за кратък период от време и представляват значителна част от обема на сделките в конкретна търговска сесия на съответния енергиен продукт на едро, и може да бъдат свързани със значителни промени в цената на енергиен продукт на едро;
- e) степента, до която издадените нареждания за търгуване или осъществени сделки са концентрирани в рамките на кратък период от сесията за търгуване и водят до промяна на цената, която впоследствие се обръща;
- f) степента, до която издадените нареждания за търгуване променят представянето на най-добрата оферта или офертните цени на даден енергиен продукт на едро или по-общо представянето на дневника за нареждания, който е достъпен от участниците на пазара, след което се премахват преди да бъдат изпълнени;
- g) степента, до която нарежданията за търгуване се издават или сделките се осъществяват в конкретен момент или близо до него, когато се изчисляват референтните цени, цени при отваряне, сетълмънт цените и оценките, като така водят до промени в цената, които оказват влияние на подобни цени и оценки;
- h) степента, до която постоянното издаване на нареждания или осъществяване на сделки, които на самостоятелна основа биха били неикономически и неинтуитивни, задейства манипулация чрез умишлено понижаване или увеличаване на пазарната цена и позволява на участник на пазара впоследствие да печели чрез друга търговска дейност, свързана със същия или свързан енергиен продукт на едро; и
- i) степента, до която издадените нареждания (включително всяко анулиране или изменение на тези нареждания) нарушават или забавят (или има вероятност да направят това) функционирането на системата за търгуване; затрудняват (или има вероятност да направят това) други лица да идентифицират действителни нареждания в системата за търгуване, включително чрез въвеждане на поръчки, които водят до претоварване или дестабилизиране на дневника за нареждания; или създават или има вероятност да създадат лъжлив или подвеждащ сигнал по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергиен продукт на едро, по-специално чрез въвеждане на нареждания за инициране или изостряне на тенденция.

Сигнали за (опит за) манипулиране на пазара чрез използване на фиктивен способ или друга заблуда или измама:

- a) дали издадените нареждания за търгуване или осъществените сделки от лицата биват предшествани или последвани от разпространяване на невярна и подвеждаща информация от същите лица или свързани с тях лица;

и

- b) дали нарежданията за търгуване се издават или сделките се осъществяват от лицата преди или след като същите лица - или свързани с тях лица - извършват или разпространяват проучвания или препоръки, които са грешни или предубедени, или очевидно повлияни от материален интерес.

6.3.2. Видове практики

В съображенията по REMIT се посочват по общ и неизчерпателен начин някои видове практики, които представляват манипулиране на пазара и опити за манипулиране на пазара:

„(13) (...) Видовете манипулиране на пазара включват издаване и оттегляне на фиктивни нареждания; разпространяване на невярна или подвеждаща информация или слухове чрез медиите, в това число интернет или с всякакви други средства; преднамерено предоставяне на невярна информация на предприятията, извършващи оценки на цените или изготвящи доклади за пазара с цел заблуждаване на участниците на пазара, които действат въз основа на тези оценки на цените и доклади за пазара; и преднамереното предприемане на действие, така че да изглежда, че наличността на производствен капацитет за електроенергия, наличността на природен газ или наличността на капацитет за

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

пренос е различна от капацитета, който в действителност е технически наличен, в случаите, когато подобна информация засяга или има вероятност да засегне цената на енергийните продукти на едро. Манипулирането и неговото въздействие може да възникне извън границите, между пазарите на електроенергия и газ, и на финансовите пазари и пазарите на продукти, в това число пазарите на квоти за емисии.

(14) Примерите за пазарна манипулация и опити за манипулиране на пазара включват поведението на лице или лица, които действат в сътрудничество, с цел да осигурят решаваща позиция при доставките или търсенето на даден енергиен продукт на едро, които довеждат или биха могли да доведат пряко или косвено до определяне на цените или до създаване на други неприятели търговски условия; и предлагането, купуването или продаването на енергийни продукти на едро с цел, намерение или последица въвеждането в заблуждение на участниците на пазара, които действат на основата на референтните цени. (...)"

За да предостави допълнителни насоки на НРО въз основа на настоящия опит, Агенцията разработи неизчерпателен списък на видовете практики, които при определени обстоятелства биха могли да представляват манипулиране на пазара или опити за такова, и които понастоящем се считат за приложими за пазарите за търговия на едро с енергия. Отново, тези видове практики не са изчерпателни и трябва да се разглеждат само като отправна точка, когато се разглежда дали дадено поведение поражда индикации за възможно нарушение на REMIT под формата на манипулиране на пазара или опит за манипулиране на пазара. Някои от практиките по-долу се отнасят до специфични видове поведение, докато други описват по-обща ситуация. Трябва да се отбележи, че тези видове практики могат да се използват поотделно или в комбинация. Освен това тези видове практики могат да бъдат причислени към един или повече от видовете манипулиране на пазара, посочени в подглави 6.2.1 до 6.2.4. Класификацията по-долу е само ориентировъчна.

Видове практики за (опит за) манипулиране на пазара чрез (опит за) даване на лъжливи или подвеждащи сигнали и/или определяне на цената на изкуствено равнище:

- a) Изпрани сделки (wash trades): сключване на споразумения за продажба или покупка на енергиен продукт на едро тогава, когато няма промяна на материалния интерес или на пазарния риск, или когато прехвърлянето на материалния интерес или на пазарния риск е само между страни, които действат съгласувано или в условия на тайно споразумение;^{100 101}
- b) Предварително уредена търговия: сключване на договорености за продажба или покупка на енергиен продукт на едро, когато прехвърлянето на материален интерес или пазарен риск е само между страни, които действат съгласувано или в тайно споразумение;¹⁰²
- c) Фишинг: изпълнение на нареждания за търгуване или поредица от нареждания за търгуване с цел разкриване на нареждания на други участници и след това издаване на нареждане за търгуване с цел възползване от получената информация;
- d) Разслояване на поръчки (layering): издаване на множество фиктивни нареждания за търгуване на различни ценови нива (слоеве) в едната колона на дневника за нареждания, за да се сключат една или множество сделки в другата колона на дневника за нареждания;¹⁰³
- e) Лъжливи поръчки (spoofing): издаване на единични големи или множество фиктивни поръчки на едно и също ниво на цената в едната колона на дневника за нареждания, за да се сключат една или множество сделки в другата колона на дневника за нареждания;¹⁰⁴
- f) Създаване на долна граница или таван в ценовия модел: сделките или нарежданията за търгуване

¹⁰⁰ Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2017 на Агенцията от 19 юни 2017 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на сделките за пране.

¹⁰¹ Поведението би могло да обхване сделки за посредничество, които не са манипулативни сами по себе си (както други изпрани сделки), но трябва да бъдат оценени като всяка друга сделка в контекста на член 5 от REMIT.

¹⁰² Пак там.

¹⁰³ Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2019 на Агенцията от 22 март 2019 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на разслояването на поръчки и лъжливите поръчки.

¹⁰⁴ Пак там

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

се извършват по такъв начин, че се създават пречки пред енергийните продукти на едро, като цените падат под или се покачват над определено ниво, главно с цел да се избегнат отрицателни последици, произтичащи от промени в цената;

- г) „Оцветяване на лентата“ (painting the tape): други форми на издаване на нареждания за търгуване или участие в сделка или поредица от сделки, които са показани на публично място, за да се създаде впечатление за активност или движение на цените на енергиен продукт на едро;
- h) „Набиране на инерция“: въвеждане на нареждания за търгуване или поредица от нареждания за търгуване, или осъществяване на сделки или поредица от сделки, които има вероятност да започнат или да изострят тенденция и да насърчат други участници да ускорят или разширят тенденцията, за да създадат възможност за закриване или откриване на позицията на благоприятна цена;
- i) Претрупване с поръчки (Quote stuffing): издаване на голям брой нареждания за търгуване и/или анулиране и/или актуализации на поръчки за търгуване, така че да се създаде несигурност за други участници, забавяйки процеса им и/или да се прикрие собствената стратегия;
- й) „Повишаване на офертите „купува“ (advancing the bid): издаване на нареждания за търгуване, които увеличават (или намаляват) офертите „купува“ за енергийни продукти на едро, с цел увеличаване (или намаляване) на цената им;
- к) „Дим“ (smoking): издаване на нареждания за търгуване с цел привличане на други участници на пазара, които използват традиционни търговски техники („бавни търговци“) и след това бързо преразглеждане на нарежданията при по-малко щедри условия с надеждата за реализиране на печалба срещу входящия поток от нареждания за търгуване на „бавен търговец“;
- л) Погрешни нареждания: непреднамерено издаване на нареждания или сключване на сделки, които изпращат лъжливи или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на енергиен продукт на едро;
- м) Издаване на нареждания без намерение за тяхното изпълнение: издаване на нареждания за търгуване, без интерес от тяхното индивидуално изпълнение (нарежданията могат да бъдат оттеглени преди изпълнението или дори изпълнени), които могат да дадат подвеждащи сигнали по отношение на предлагането или търсенето или цената на едро на енергийни продукти или е вероятно да определят цената на изкуствено равнище;
- н) Маркиране на референтния период: издаване на нареждания за търгуване или изпълнение на сделки с енергиен продукт на едро в референтен момент от сесията за търгуване (например маркиране на приключването, откриването, сетълмента) в опит да се увеличи, намали или поддържа референтната цена (например цена при затваряне, цена при отваряне, цена на сетълмент) на определено ниво. Тази практика може да се осъществи във всеки отделен ден на търговия, но и на конкретни дати на изтичане на фючърси/опции или тримесечен/годишен портфейл, или референтна/оценъчна точка на индекса;
- о) Изкривяване на разходите, свързани със стоков договор: сключване на договорености с цел изкривяване на разходите, свързани с енергиен продукт на едро, като например съхранение или транспорт, с цел определяне на цената на сетълмент на финансов инструмент или свързан енергиен продукт на едро на изкуствено ценово равнище;
- п) Неправомерно притискане или изтласкване („abusive squeeze“ или „market cornering“): едно или повече физически или юридически лица със значително влияние върху предлагането, търсенето или механизмите за доставка на енергиен продукт на едро и/или първичен продукт по договор за деривати, използващи ключовата си позиция, за да изкривят съществено цената, на която другите трябва да доставят, да получат доставеното или да отложат доставката на инструмента/продукта, за да изпълнят задълженията си. Следва да се отбележи, че подходящото взаимодействие между предлагането и търсенето може да доведе, а и често води, до напрегнат пазар, но това само по себе си не е пазарна манипулация. По същия начин това, че имаш значително влияние върху предлагането, търсенето или механизмите за доставка на енергиен продукт на едро, само по себе си не представлява пазарна манипулация.
- р) Кръстосано манипулиране по продукти: предприемане на търговия или въвеждане на нареждания за

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

търгуване на даден енергиен продукт на едро (включително въвеждане на индикации за интерес) с цел неправомерно влияние върху цената на друг (обикновено свързан) продукт. Пример за това може да бъде търговията с базовия енергиен продукт на едро (първичен актив) с цел изкривяване на цената на договора за деривати или търговията на пазара за ден напред/в рамките на деня с цел оказване на влияние върху балансиращия пазар. Друг пример може да бъде сключването на договорености с цел да се изкривят разходите, свързани с енергиен продукт на едро, като например транспортните разходи, с цел определяне на цената на енергиен продукт на едро на необичайно или изкуствено равнище;

- с) Кръстосано манипулиране чрез места за търговия: предприемане на търговия или издаване на нареждания за търгуване чрез един PPAT или двустранно (включително заявяване на интерес) с цел неправомерно влияние върху цената на същия енергиен продукт на едро в друг PPAT или върху друг двустранен договор;
- т) Презапасяване с капацитет за пренос: Тази практика включва: i) придобиване на целия или част от наличния капацитет за пренос ii) без той да се използва или без да се използва ефективно¹⁰⁵; и
- у) Действия, предприети от лица, които изкуствено предизвикват цени, които не са оправдани от пазарните сили на търсенето и предлагането (включително действителната разполагаемост на капацитет за производство, съхранение или транспорт и търсене).

Манипулативното задържане на капацитет се проявява, например, когато даден участник на пазара с относителна способност да влияе върху цената или взаимодействието между търсенето и предлагането на енергиен продукт на едро реши, без основание, да не предлага или икономически да задържи разполагаемия капацитет за производство, съхранение или пренос на пазара. Това включва неправомерно ограничаване на инфраструктурата или преносните мощности, което води до цени, които вероятно не отразяват справедливото и конкурентно взаимодействие на търсенето и предлагането.

По-специално, задържането на капацитет за производство на електроенергия се отнася до практиката да не се предлага конкурентно наличен производствен капацитет на пазара на електроенергия на едро, въпреки че предлагането му на конкурентна основа би довело до печеливши сделки на преобладаващите пазарни цени. Задържането на капацитет за производство на електроенергия може да се осъществи по два начина, а именно чрез икономическо задържане¹⁰⁶ или физическо задържане¹⁰⁷. Задържането на капацитет за производство на електроенергия може да бъде извършено от един или повече участници на пазара¹⁰⁸, действащи независимо или съгласувано.

REMIT се прилага по отношение на задържането на капацитет за производство на електроенергия, независимо дали се прилага (и) конкурентното право. Задържането на капацитет за производство на електроенергия не означава автоматично нарушение на член 5 от REMIT. Следователно е необходим анализ за всеки отделен случай, който отчита обстоятелствата и спецификите на пазара¹⁰⁹. REMIT не забранява високите цени, при условие че те отразяват справедливото и конкурентно взаимодействие между търсенето и предлагането¹¹⁰.

Представеният по-долу подход, основан на два едновременни елемента, може да оцени дали поведението, включващо задържане на капацитет за производство на електроенергия, представлява нарушение на член 5 от REMIT с оглед на критериите за манипулиране на пазара, както са

105 Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2018 на Агенцията от 22 март 2018 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулиране на пазара по отношение на презапасяването с капацитет за пренос.

106 Действия, предприети за предлагане на разполагаем производствен капацитет на цени, които са над пазарната цена и не отразяват пределните разходи (включително алтернативните разходи) на актива на участника на пазара, в резултат на което свързаният енергиен продукт на едро не се търгува или свързаният актив не е изпратен.

107 Действия, предприети под формата на непредлагане на разполагаемия производствен капацитет на каквато и да е цена.

108 Например собственици на активи на производители или складове.

109 Например има различни срокове и видове пазари, които трябва да се вземат предвид.

110 Приемане на справедливо и конкурентно взаимодействие между търсенето и предлагането и отсъствие на пазарни неефективности, клиринговата цена на пазара ще зависи от достатъчност/недостатъчност на наличния производствен капацитет. В случай на достатъчност, клиринговата цена на пазара

ще се определя от предоставената пределна генерираща технология и/или от предоставеното пределно еластично натоварване. В тези часове инфрапределните технологии ще получат законни наеми, които могат да се използват за покриване на фиксирани разходи. В случай на недостатъчност, пазарната клирингова цена ще бъде определена от прогнозната стойност на загубения товар от нееластичните товари. В тези часове всички генериращи технологии ще получат легитимен наем, който може да се използва за покриване на фиксирани разходи.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

определени в член 2, параграф 2 от REMIT¹¹¹. Първият елемент, който трябва да се оцени, е дали съответният участник на пазара е в състояние, в зависимост от конкретния случай, да повлияе на цената или взаимодействието между търсенето и предлагането на енергиен продукт на едро, като участва в такова поведение.¹¹² Вторият елемент, който трябва да се прецени, е дали участникът на пазара има някаква легитимна техническа, регулаторна¹¹³ и/или икономическа¹¹⁴ обосновка да не предлага своя наличен производствен капацитет или да го предлага над пределните разходи.

В случай на умисъл, всяко действие, свързано със задържане на капацитет, дори отвъд издаването на нареждания за търгуване или сключване на сделки, може да представлява опит за манипулиране на пазара.

Видове практики за (опит за) манипулиране на пазара чрез използване на фиктивен способ или друга заблуда или измама:

- a) „Смъкване и кеш“ (trash and cash): заемане на къса позиция в енергиен продукт на едро и след това предприемане на по-нататъшна дейност по продажба и/или разпространяване на подвеждаща отрицателна информация, пряко или косвено засягаща енергийния продукт на едро с цел намаляване на цената му чрез привличане на други продавачи. Когато цената е спаднала, позицията се затваря напълно или частично;¹¹⁵
- b) "Повдигане и напускане" (Pump and dump): заемане на дълга позиция в енергиен продукт на едро и след това предприемане на по-нататъшна дейност по закупуване и/или разпространение на подвеждаща положителна информация, пряко или косвено засягаща енергийния продукт на едро, с цел увеличаване на цената му чрез привличане на други купувачи. Когато цената се повиши, позицията е напълно или частично затворена¹¹⁶;
- c) Откриване на позиция и закриването ѝ веднага след нейното публично оповестяване: откриване на позиция в енергиен продукт на едро и закриването ѝ (частично или изцяло) скоро след като публично е било оповестено съществуването на такава позиция;
- d) Създаване на погрешни представи чрез конкретни действия: ангажиране (или не ангажиране, когато има очакване на пазара за ангажиране), например в поток, движение, транспортиране, инжектиране или съхранение на електроенергия или природен газ, което може да създаде подвеждащо впечатление по отношение на предлагането, търсенето, цената или стойността на енергиен продукт на едро;
- e) Заблуждаващи изследвания или препоръки: издаване на нареждания за търгуване или сделки преди или скоро след като участникът на пазара или лица, свързани с този участник на пазара, изготвят или разпространяват противоположни научни изследвания или инвестиционни препоръки, които са публично достъпни; и
- f) Други по-общии форми на разпространение на невярна или подвеждаща информация с основополагащ търговски интерес: разпространение на невярна или подвеждаща информация чрез медиите, включително интернет, или по друг начин, което води или има вероятност да доведе до изместване на цената на енергиен продукт на едро в посока, благоприятна за позицията или до сделка, планирана от лицето или лицата, заинтересовани от разпространението на информацията.

¹¹¹ Например, и не само, определяне на цените на изкуствено равнище.

¹¹² Например, но не само, да бъдеш „основен доставчик“, т.е. доставчик на електроенергия, чийто капацитет трябва да се използва за достигане на пиково

търсене и чийто капацитет надхвърля маржа на предлагане на пазара.

¹¹³ Например, в случай на непреодолима сила или локализирани ограничения за предаване. Валидността на причините за недостъпността на електроцентрала може да бъде оценена спрямо „евентуално“ поведение на конкурентен участник на пазара.

¹¹⁴ Т.е. пропуснати ползи. Пропуснатите ползи представляват очакваната стойност на най-ценния избор, който не е бил направен. На пазарите на електроенергия на едро това може, например, да представлява предлагане на пазара чрез (опит за) даване на неверни или подвеждащи сигнали с енергийно ограничено производство, напр. язовирни водоелектрически блокове. Може да представлява предлагане на различен последователен пазар (например форуърдни, „ден напред“ или „в рамките на деня“ пазари) за разполагаеми производствени активи въз основа на въпросните очаквания. В крайна сметка очакванията за стойността на електроенергията в реално време, включително очакваните прекъсвания и отчитането на обема, който ще се търгува, ще повлияят на пропуснатите ползи.

¹¹⁵ Ако практиката не включва разпространението на подвеждаща информация, пряко или косвено засягаща енергийния продукт на едро, тя все още би могла да бъде вид практика на (опит за) манипулиране на пазара чрез (опит за) даване на неверни или подвеждащи сигнали и/или осигуряване на цената на изкуствено ниво, ако има „по-нататъшна дейност по продажба“ след заемане на къса позиция.

¹¹⁶ Ако практиката не включва разпространението на подвеждаща информация, пряко или косвено засягаща енергийния продукт на едро, тя все още би могла да бъде вид практика на (опит за) манипулиране на пазара чрез (опит за даване) на лъжливи или подвеждащи сигнали и/или определяне на цената на изкуствено ниво, ако има „по-нататъшна дейност по закупуване“ след заемане на дълга позиция.

Видове практики на (опит за) манипулиране на пазара чрез разпространение на информация:

а) Разпространение на невярна или подвеждаща информация: това може да включва публикуване на информация или издаването на прессъобщение чрез медиите, включително интернет, или по какъвто и да е друг начин, който съдържа неверни или подвеждащи твърдения относно предлагането, търсенето или цената на енергията на едро; и

б) Други, по-общии форми, на разпространение на невярна или подвеждаща информация: това включва поведение, целящо да създаде невярно и подвеждащо впечатление чрез всякакви средства относно предлагането, търсенето или цената на даден енергиен продукт на едро.

6.4. Обхват на разпоредбата

6.4.1. Лица, попадащи в приложното поле на член 5 от REMIT

Член 5 от REMIT забранява „всяко участие или опит за участие в манипулиране на пазара на едро на енергийни пазари“. За разлика от някои други разпоредби на REMIT,¹¹⁷ член 5 от REMIT е формулиран с общи понятия и не е предназначен изключително за участниците на пазара. Това означава, че забраната за манипулиране на пазара се прилага за всяко юридическо или физическо лице.

Това е в съответствие с дефиницията за манипулиране на пазара, разгледана в подглава 6.2, според която манипулиране на пазара (или манипулиране на пазара) може да се случи извън пазара (без да е издадено нареждане или да е сключена сделка) чрез разпространение на невярна или подвеждаща информация. Всяко лице може да подава или има вероятност да подава лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийните продукти на едро и следователно може да манипулира пазарите за търговия на едро с енергия.

Поради това НРО следва внимателно да проучват поведението на участниците на пазара, но също така и на физическите и юридическите лица, чиито действия е по-вероятно да дадат сигнали относно предлагането, търсенето или цената на енергийните продукти на едро. Въз основа на досегашния опит следните субекти (неизчерпателен списък) бяха определени като по-склонни да предприемат действия, които дават сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийните продукти на едро:

- юридически или физически лица, които са участници на пазара;
- юридически или физически лица, които ще станат участници на пазара;¹¹⁸
- юридически или физически лица, които управляват физически активи или имат договорни задължения, които могат да окажат силно въздействие върху предлагането или търсенето на енергийни продукти на едро;¹¹⁹
- публични органи;¹²⁰
- лица, които извършват сделки по занятие, публикуват индекси, бенчмаркове или друга информация за цени, предлагане или търсене;
- юридически или физически лица, използващи технологии за наблюдение за предоставяне на информация в реално време (или квазиреално време) относно капацитета или използването на съоръжения за предлагане или търсене на енергийни продукти на едро;
- юридически или физически лица, предоставящи и/или осигуряващи информация за развитието и анализите на енергийния пазар на едро или прогнози за предлагането, търсенето или цените на

¹¹⁷ Вж. подглава 2.4 от настоящите Насоки.

¹¹⁸ Това може да включва например юридически или физически лица, които имат активи в процес на планиране, изграждане или разработване, които са пряко или непряко свързани с предлагането (или търсенето) на енергийни продукти на едро.

¹¹⁹ Това може да включва например критични или подходящи доставчици на услуги за участниците на пазара.

¹²⁰ Това може да включва например публични субекти с правомощия за вземане на решения относно наличността на предлагането или търсенето на енергийни продукти на едро.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

енергийни продукти на едро;

- юридически или физически лица, които публикуват бенчмаркове или индекси за цени на енергия на едро;
- доставчици на новини; или
- всяко друго физическо или юридическо лице, което има вероятност да подава сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийните продукти на едро.

Чрез обичайните си канали (медийни или интернет базирани платформи) тези юридически и физически лица биха могли да разпространяват информация, която дава или може да даде лъжливи или подвеждащи сигнали на пазара в нарушение на член 5 от REMIT, при условие че са знаели или е трябвало да знаят, че информацията е невярна или подвеждаща.

Като се има предвид бързото разпространение на алгоритмичната търговия на енергийните пазари на едро, друг аспект, който НРО трябва да вземат под внимание, е, че физическите или юридическите лица, участващи в алгоритмичната търговия, попадат еднакво в обхвата на член 5 от REMIT. Следователно лицата, които използват алгоритми за търгуване, носят отговорност за поведението на своя алгоритъм на пазара и могат да бъдат подведени под отговорност за манипулиране на пазара, в случай че има вероятност алгоритъмът да даде лъжливи или подвеждащи сигнали или да определи пазарната цена на изкуствено равнище, дори в ситуации, когато това е резултат от лошо проектиране на алгоритъма. По подобен начин юридическото(ите) или физическото(ите) лице(а), което (които) участва(т) в концепцията или дизайна на алгоритъма, може (могат) също да бъде(ат) държано(и) отговорно(и) за опит за манипулиране на пазара, ако самата концепция и дизайн на алгоритъма разкрият манипулативни намерения.

6.4.2. Обхватът на разпоредбата за манипулиране на пазара съгласно REMIT спрямо обхвата на конкурентното право

Както се припомня в глава 2 от настоящите Насоки, в член 1, параграф 2 от REMIT се предвижда, че регламентът не засяга прилагането на европейското конкурентно право¹²¹ по отношение на практиките, обхванати от REMIT. С други думи, фактът, че REMIT е приложим към определена ситуация или поведение, не възпрепятства прилагането на европейското право в областта на конкуренцията към същата ситуация или поведение.¹²²

Това произтича от факта, че двете законодателства - REMIT и европейското конкурентно право - обхващат различни видове нарушения. Докато REMIT забранява манипулирането на пазара съгласно член 5, конкурентното право забранява споразумения между компании, които предотвратяват, ограничават или нарушават конкуренцията в ЕС и които могат да засегнат търговията между държавите членки (член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)) и злоупотреби с господстващо положение (член 102 от ДФЕС).

Не е необходимо дадено дружество да сключва споразумения за продажба или покупка на едро на енергия, забранени от конкурентното право, за да бъде в нарушение на член 5 от REMIT. По подобен начин не е необходимо дадено дружество да има или да злоупотребява с господстващо положение, за да прилага манипулиране на пазара, забранено по силата на REMIT, докато господстващото положение и злоупотребата с него са необходими условия за квалифицирането на нарушение на европейското право в областта на конкуренцията. Следователно нарушението на REMIT не означава непременно нарушение на законодателството в областта на конкуренцията.

¹²¹ Двете основни норми на конкурентното право са установени в членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз - ДФЕС.

¹²²Налице са няколко примера за сътрудничество между НРО и националните органи за защита на конкуренцията, за да се осигури координирано прилагане на REMIT и конкурентното право. Например случай IO 09-0015 от белгийския орган за защита на конкуренцията, където CREG (белгийският НРО) има основна роля в анализа: https://www.belgiancompetition.be/sites/default/files/content/download/files/2014IQ15-ABC_Electrabel%20PUB.pdf Друг пример е случаят КНР/2016/5 от португалския орган по конкуренция, който започва от уведомление от ERSE (португалския НРО), включващо подробен доклад за поведението: http://www.concorrenca.pt/vPT/Praticas_Proibidas/Decisoes_e_Contencioso/Documents/PRC%202016%2005%20-%20Decis%C3%A3o%20Final%20VNC.pdf

И все пак в определени ситуации едно и също поведение може да се квалифицира както като манипулиране на пазара съгласно REMIT, така и като нарушение на европейското законодателство в областта на конкуренцията. Такива ситуации биха могли да се наблюдават например при предварително договорена манипулативна търговия, манипулативни изпрани сделки А - Б - А и манипулативно задържане на капацитет за производство на електроенергия (тези видове практики са описани в подглава 6.3.2), наред с други, които са видове поведение, което или дава лъжливи или подвеждащи сигнали и/или определя пазарната цена на изкуствено равнище по смисъла на REMIT и може също да представлява забранено споразумение или злоупотреба с господстващо положение в съответствие с конкурентното право. Сътрудничеството между Агенцията, НРО и органите по конкуренцията, както е предвидено в REMIT, трябва да се разбира именно в този аспект.

6.4.3. Обхватът на разпоредбата за манипулиране на пазара съгласно REMIT спрямо обхвата на други закони/наредби

Съгласно член 1, параграф 2 REMIT не засяга прилагането на европейското законодателство в областта на конкуренцията спрямо практиките, обхванати от REMIT. По същия начин REMIT не изключва прилагането на други закони и разпоредби, които са специално пригодени за санкциониране, например изпиране на пари, корпоративни измами и данъчни измами.

Някои нареждания или сделки на пазарите за търговия на едро с енергия може да не са мотивирани от реална нужда от доставка/продажба на енергия¹²³, а по-скоро за постигане на други цели, като например изпиране на пари, корпоративни или данъчни измами, и следователно представляват нарушение на законодателствата, които забраняват този вид поведение. Какъвто и да е мотивът зад тези търговски дейности, ако те в крайна сметка са манипулативни съгласно REMIT, могат да се квалифицират и като нарушение на член 5 от REMIT.

В действителност, въпреки че тези търговски дейности са с измамен характер, те не възнамеряват непременно да манипулират пазарите за търговия на едро с енергия. Въпреки това, в зависимост от тяхното повторение, мащаб и цените, на които са сключени сделките, те биха могли да навредят на интегритета на пазарите за търговия на едро с енергия. Вследствие на това НРО следва да проверяват за всеки отделен случай дали те (има вероятност да) са изпратили лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийните продукти на едро и/или са определили пазарни цени на изкуствени равнища. Ако това е така, ще се квалифицират и като нарушение на член 5 от REMIT.

6.5. Изключения

Регламентът REMIT не предвижда общи изключения от забраната за (опит за) манипулиране на пазара.

Единствено член 2, параграф 2, буква а), точка ii), определящ вида манипулиране на пазара чрез определяне на цената на изкуствено равнище, и член 2, параграф 3, буква а), точка ii), определящ опита за манипулиране на пазара чрез определяне на цените, предвиждат изключения от квалификацията за манипулиране на пазара.

Съгласно тези разпоредби определянето (или намерението да се определи) цената на един или повече енергийни продукти на едро на изкуствено равнище е (опит за) манипулиране на пазара, „освен ако лицето, което е осъществило сделката или е издало нареждането за търгуване, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че въпросната сделка или въпросното нареждане за търгуване са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия“.

Освен това в съображение 14 от REMIT се предвижда, че възприетите пазарни практики („ВПП“), като прилаганите в сектора на финансовите услуги, които понастоящем са определени в член 3, параграф 1, точка 9 и 13 от MAR¹²⁴, биха могли да бъдат легитимен начин за участниците на пазара да определят

¹²³Изпраните сделки, вид практика, описана в подглава 6.3.2., често се използват за този вид схеми.

¹²⁴Вж. също Делегиран регламент (ЕС) 2016/908 от 26 февруари 2016 г. за допълване на MAR и за определяне на регулаторни технически стандарти относно критериите, процедурата и изискванията за установяване на приета пазарна практика и изискванията за нейното поддържане, прекратяване или изменение на условията за нейното приемане

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

благоприятна цена за енергиен продукт на едро.

Следва да се отбележи, че според формулировката на REMIT аргументът „възприета пазарна практика“ може да се използва само по отношение на тази специфична категория (опит за) манипулиране на пазара, свързана с определянето на цените (подробно описан в подглава 6.2.2), а не по отношение на другите категории манипулиране на пазара¹²⁵ (описани в подглави 6.2.1, 6.2.3 и 6.2.4), които не предоставят тази възможност за изключване.

Освен това се подчертава, че за да не се счита за манипулативно поведение определянето на цената, дадено лице трябва да докаже кумулативно, че мотивите му са основателни и че нареждането или сделката съответстват на възприетите пазарни практики на съответния пазар. Следователно тежестта на доказване пада върху заподозрения участник на пазара.

Причините, на които дадено лице се позовава, за да оправдае всяко нареждане или сделка и да демонстрира, че поведението е в съответствие с възприетите пазарни практики, трябва да се разглеждат от НРО за всеки отделен случай.

В съответствие със съображение 27 от REMIT в Насоките на Агенцията се разглежда въпросът за ВПП в подкрепа на НРО, извършващи тази оценка.

Агенцията отбелязва следното по отношение на ВПП в рамките на REMIT:

На първо място, ВПП, приети от органите за финансовите пазари съгласно MAR, могат да се прилагат и съгласно REMIT, но ВПП съгласно REMIT не се ограничават до тези ВПП. Съответно нови ВПП, свързани с пазарите на енергия на едро, могат да бъдат установени съгласно REMIT.

Второ, също както органите на финансовите пазари разграничават последователно между практики и дейности, и Агенцията ще прави разлика между практики и дейности, извършвани на пазарите за търговия на едро с енергия. „Дейности“ ще обхващат различни видове операции или стратегии, които могат да бъдат предприети, като арбитраж, хеджиране и къси продажби. „Пазарните практики“ ще обхващат начина, по който тези дейности се обработват и изпълняват на пазара.

„Дейностите“ се считат за твърде широки, за да отговарят на условията за статус на ВПП. Само конкретните пазарни практики за изпълнение на тези „дейности“ могат да бъдат квалифицирани като ВПП. Например „дейност“, като хеджиране, може да бъде предприета по различни начини. Ако хеджиращата „дейност“ сама по себе си не може да се счита за ВПП, специфични практики на пазарни участници, насочени към хеджиране, могат да се приемат като ВПП.

На последно място, решението дали даден процес представлява ВПП е въпрос на национални или регионални особености. Следователно ВПП са основно отговорност на отделните НРО, което означава, че практиката, която даден НРО счита за ВПП, не може да се разглежда като такава от друг. Всеки НРО обаче е длъжен да се консултира с други съответни НРО и да се координира с Агенцията, преди да оповести пазарните практики, които е приел. Съществува също задължение на Агенцията да координира и публикува ВПП на своя уебсайт. Те се публикуват в стандартния формат на ACER и се посочва линк към националния законов текст, след като бъдат признати и преминават през необходимия процес на национални (при необходимост) и европейски консултации.

Следният неизчерпателен списък от фактори се взема предвид от НРО при оценката на конкретни практики на пазарите за търговия на едро с енергия:

- нивото на прозрачност на съответната пазарна практика спрямо целия пазар: прозрачността на пазарните практики е от основно значение за решение дали определена пазарна практика може да бъде приета от НРО. Колкото по-непрозрачна е дадена практика, толкова по-малко вероятно е тя да бъде приета;
- необходимостта да се гарантира действието на пазарните сили и подходящото взаимодействие между силите на предлагането и търсенето: пазарни практики, които възпират взаимодействието между предлагането и търсенето, като ограничават възможностите на други участници на пазара да

¹²⁵ Съгласно MAR понятието ВПП може да се прилага във връзка с манипулиране на пазара съгласно член 12, параграф 1, буква а) от посочения регламент, като обхваща манипулации както чрез даване на лъжливи/подвеждащи сигнали, така и чрез определяне на цените.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

отговорят на сделките, могат да породят по-големи рискове за интегритета на пазара и следователно има по-малка вероятност да се приемат от НРО;

- степента, до която съответната пазарна практика оказва въздействие върху ликвидността и ефективността на пазара: пазарни практики, които увеличават ликвидността и ефективността, вероятно ще бъдат по-добре приети от тези, които имат обратния ефект;
- степента, до която съответната практика взема предвид механизма на търгуване на дадения пазар и позволява на участниците на пазара да реагират по подходящ и навременен начин в новата пазарна ситуация, породена от тази практика;
- прекият или косвеният риск, присъщ на съответната практика за интегритета на свързаните пазари на съответния енергиен продукт на едро в рамките на целия Съюз;
- резултатът от възможно разследване на дадена пазарна практика от определен НРО, особено дали пазарната практика е нарушила правилата или разпоредбите за предотвратяване на пазарна злоупотреба, или кодексите за поведение – независимо дали на въпросния пазар или на пряко или непряко свързани пазари в рамките на Съюза;
- структурните характеристики на съответния пазар (включително неговата времева рамка), видовете търгувани енергийни продукти на едро и вида участници на пазара.

Основни принципи, които трябва да се спазват от НРО, за да се гарантира, че ВПП не подкопават интегритета на пазара, като същевременно насърчават иновациите и непрекъснатото динамично развитие на енергийните пазари на едро, включват:

- НРО не трябва просто да приема, че нови или възникващи ВПП не са приемливи само защото преди не са били приети от него;
- необходимо е практикуване на справедливост и ефективност от участниците на пазара, за да не се създават предразсъдъци спрямо нормалната пазарна дейност и интегритета на пазара;
- пазарна практика, която е установена като ВПП от определен НРО, не се счита за приложима за други пазари, освен ако НРО на тези други пазари също не са приели тази практика;
- НРО следва да анализират въздействието на съответната пазарна практика при оценката си дали такава практика представлява ВПП.

7. Регистрация на участниците на пазара

7.1. Въведение

В този раздел нагледно е обяснено какво е актуалното разбиране на Агенцията за прилагането на член 9 от REMIT и целта е да се предоставят насоки на НРО относно процеса на регистрация и тяхната роля в този процес, за да се улесни хармонизирането на практиките в рамките на Съюза. Точната информация в националните регистри и в европейския регистър на участниците на пазара е предпоставка за ефективен и ефикасен надзор на пазара.

7.2. Кои участници на пазара са задължени да се регистрират?

В съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT,

„Участниците на пазара, които извършват сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, се регистрират при националния регулаторен орган [...]“

В съответствие с член 2, параграф 7 от REMIT,

„Участник на пазара“ означава всяко лице, включително оператори на преносни системи, което извършва сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия.“

В подглава 3.4 от настоящите Насоки се описва разбирането на Агенцията за понятието „участник на пазара“ съгласно определението в член 2, параграф 7 от REMIT.

Трябва да се подчертае обаче, че задължението за регистриране като участник на пазара в съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT се отнася само до тези участници на пазара, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1.

Изискването за регистриране по силата на REMIT се прилага за всяко лице, юридическо или физическо, което извършва сделки, за които има изискване да бъдат докладвани. Следователно е важно да се отбележи, че всички участници на пазара, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, задължително трябва да се регистрират, дори ако предприятието майка, дъщерното дружество или друго свързано предприятие вече е регистрирано или е в процес на регистрация. Не е необходимо клоновете на даден участник на пазара да се регистрират като отделни участници на пазара, стига да не са отделни юридически лица.

Даден участник на пазара може да позволи на трета страна да подава информация за регистрация от негово име. В този случай съответният НРО може да поиска от третата страна да представи доказателства за това позволение.

7.3. Каква информация са длъжни да представят участниците на пазара?

В съответствие с член 9, параграф 3 от REMIT, Агенцията е задължена, в сътрудничество с НРО, да определи и публикува до 29 юни 2012 г. формат, в който НРО трябва да предават на Агенцията информацията за регистрацията на участниците на пазара.

На 26 юни 2012 г. Агенцията прие решение, определящо формат на регистрацията, който да се използва за създаването на европейския регистър на участниците на пазара¹²⁶. Форматът на регистрацията се

състои от 5 раздела:

- Раздел 1: Данни за участника на пазара
- Раздел 2: Данни за физическите лица, свързани с участника на пазара
- Раздел 3: Данни за упражняващия краен контрол или бенефициента на участника на пазара
- Раздел 4: Данни за корпоративната структура на участника на пазара
- Раздел 5: Данни за делегираните страни за докладване от името на участника на пазара

Всички участници на пазара, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, са длъжни да предоставят тази информация.

7.4. Създаване на национални регистри

В съответствие с член 9, параграф 2 от REMIT:

*„Не по-късно от три месеца от датата, на която Комисията приема актовете за изпълнение, посочени в член 8, параграф 2, националните регулаторни органи създават национални регистри на участниците на пазара [...]“
[...].”*

Така всеки НРО създава система на регистрация, чрез която участниците на пазара могат да му предоставят информация за регистрацията не по-късно от 3 месеца от приемането на актовете за изпълнение. НРО могат, ако пожелаят, да отворят по-рано процеса на регистрация за участниците на пазара.

НРО са свободни да използват каквато система смятат за най-подходяща за техния пазар. Агенцията разработва система, която да се използва за създаване на европейски регистър на участниците на пазара. Тази система ще бъде на разположение и на НРО като средство за регистриране на участниците на пазара в собствените им държави членки.

НРО трябва да гарантират, че участниците на пазара разполагат с информация за това как да се регистрират. За тази цел, а и с цел да се осигури прецизност на европейския регистър на участниците на пазара, създаден от Агенцията в съответствие с член 9, параграф 3 от REMIT, Агенцията ще предостави на НРО ръководство за потребителите относно регистрацията. В това ръководство ще има указания как да се попълват полетата в регистрационния формат. Въз основа на ръководството за потребителите, НРО могат да дават насоки на участниците на пазара как да се регистрират. Ръководството ще се актуализира периодично на базата на обратна връзка от НРО.

7.5. При кой национален регулаторен орган трябва да се регистрират участниците на пазара?

В съответствие с член 9, параграф 1:

„Участниците на пазара, които извършват сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, се регистрират при националния регулаторен орган в държавата членка, в която са се установили или пребивават постоянно, или ако не са установени или не пребивават постоянно в Съюза, в държавата членка, в която извършват дейност.“

Съгласно установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз, дадено юридическо или физическо лице може да бъде установено в повече от една държава членка. Юридическото или физическото лице е установено в държавата(ите) членка(и), в коя(и)то извършва професионална дейност устойчиво и непрекъснато¹²⁷. Ако даден участник на пазара е установен в повече от една държава членка, Агенцията обикновено ще очаква от него да се регистрира в държавата членка, в

¹²⁷1227/2011.

127 Вж. решение Reinhard Gebhard/Consigliodell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano, C -55/94, EU:C: 1995:411, т. 24 и 25.

която основно се е установил.

По отношение на участниците на пазара, които не са установени или не пребивават постоянно в Съюза, Агенцията приема, че подобни участници на пазара могат да изберат в коя държава членка да се регистрират, стига да извършват дейност в нея.

7.6. Какъв е крайният срок за подаване на формуляра за регистрация?

В съответствие с член 9, параграф 4 от REMIT,

„Участниците на пазара (...) подават формуляра за регистрация в националния регулаторен орган, преди да извършат сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1.“

Следователно участниците на пазара трябва да подадат всички раздели на формуляра за регистрация (раздели 1-5) преди да извършат сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията. В съответствие с член 12, параграф 2 от Регламента за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията, задължението за докладване ще се прилага по отношение на участниците на пазара от 7 октомври 2015 г. и от 7 април 2016 г., в зависимост от вида на данните, които се докладват на Агенцията.

За участниците на пазара, които извършват сделки на организиран пазар, задължението за регистриране влиза в сила най-късно преди **7 октомври 2015 г.** За всички други участници на пазара, това задължение влиза в сила най-късно преди **7 април 2016 г.**, или преди **първия ден на извършване на сделката**, която трябва да бъде докладвана на Агенцията.

Следователно Агенцията смята, че всяко лице, което извършва сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията - от 7 октомври 2015 г. или 7 април 2016 г. - без да е подало формуляра за регистрация на съответния НРО, нарушава член 9 от REMIT. Освен това Агенцията посочва, че съгласно член 9, параграф 5 от REMIT, участниците на пазара са задължени да уведомят незабавно съответния НРО за всякаква промяна по отношение на информацията в техните формуляри за регистрация.

НРО следва да насърчават участниците на пазара да се регистрират достатъчно рано преди извършването на сделката, която подлежи на изискването за докладване, за да улеснят процесите на регистрация и докладване.

Участниците на пазара, които са се регистрирали преди 17 март 2015 г. (преди Агенцията да публикува за пръв път списъка на участниците на пазара в европейския регистър), не са успели да попълнят раздел 4 (данни, свързани с корпоративната структура на участника на пазара) от формуляра за регистрация към момента на подаването му на НРО. В съответствие с Решение № 01/2012 на Агенцията, те трябва да представят информацията от раздел 4 от формуляра за регистрация не по-късно от 3 месеца от първото публикуване на европейския регистър. **Следователно те трябва да актуализират формулярите си за регистрация в раздел 4 най-късно до 17 юни 2015 г.**

Примери

Пример 1:

Участник на пазара (УП) А се регистрира преди 17 март 2015 г.

УП А е регистриран преди 17 март 2015 г. и трябва да попълни раздели 1, 2, 3 и 5 от формуляра за регистрация преди да го подаде.

Раздел 4 от формуляра за регистрация (*данни във връзка с корпоративната структура на УП*) не е попълнен от УП А към момента на първото подаване, защото публикацията на европейския регистър на УП се появява за пръв път на 17 март 2015 г.

След 17 март 2015 г. УП А разполага с три месеца (до 17 юни 2015 г.) да попълни раздел 4 от формуляра за регистрация с данните, налични в европейския регистър (така че раздел 4 да съдържа всички данни за свързани предприятия с УП А, които са регистрирани УП) към момента на

предаването на раздел 4 за пръв път.

В случай, че УП Б (свързано предприятие с УП А) се регистрира едва след 17 юни 2015 г., УП А ще е длъжен също така да актуализира съответно данните в раздел 4 в момента, в който регистрацията на УП Б се публикува в европейския регистър на УП.

В допълнение към актуализациите на раздел 4 от формуляра за регистрация, УП А има задължение да актуализира незабавно цялата информация във формуляра си за регистрация (това задължение е посочено в член 9, параграф 5 от REMIT) във всеки момент, в който дадена промяна влезе в сила (например ако УП А избере нов регистриран механизъм на докладване (RRM), съответно раздел 5 от формуляра за регистрация трябва да се актуализира).

Пример 2: УП В се регистрира след 17 март 2015 г.

Ако УП В е регистриран след 17 март 2015 г., той е длъжен да попълни всички раздели (1-5) от формуляра за регистрация с актуални данни към момента на предаване на формуляра. В раздел 4 от формуляра за регистрация (*данни във връзка с корпоративната структура на УП*), УП В е длъжен да включи всичките си свързани предприятия, които са регистрирани УП, т.е. всички тези, които са публикувани в европейския регистър на УП към момента на предаване на формуляра.

Ако УП Г (свързано предприятие с УП В) се регистрира при съответния НРО на по-късен етап, то УП В също е длъжен да актуализира своевременно формуляра си за регистрация по съответния начин в момента, в който регистрацията на УП Г се публикува в европейския регистър на УП.

В допълнение към актуализациите на раздел 4 от формуляра за регистрация, УП А има задължение да актуализира незабавно цялата информация във формуляра си за регистрация (това задължение е посочено в член 9, параграф 5 от REMIT) във всеки момент, в който дадена промяна влезе в сила (например ако УП А избере нов RRM, съответно раздел 5 от формуляра за регистрация трябва да се актуализира).

7.7. Издаване на код на ACER

Според изискванията на член 9, параграф 2 от REMIT, всеки участник на пазара, регистриран по силата на REMIT, получава единен идентификатор („код на ACER“). Този код позволява на участниците на пазара да докладват данни съгласно член 8 от REMIT. Участниците на пазара ще се нуждаят също така от списъка с кодовете на ACER, за да дават информация във връзка с раздел 4 от формуляра за регистрация (данни, свързани с корпоративната структура на участниците на пазара).

В съответствие с член 9, параграф 4 от REMIT, участниците на пазара подават формуляра за регистрация преди да извършат сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT. Кодът на ACER ще бъде издаден след предаване на информацията в националните регистри на Агенцията за пръв път, в съответствие с Решение № 01/12 на Агенцията. Съгласно член 2 от това решение на Агенцията, НРО трябва своевременно¹²⁸ да предадат информацията за регистрацията на Агенцията, след като тя е била подадена от участника на пазара, след което Агенцията веднага издава код на ACER. По този начин НРО трябва да гарантират, че участниците на пазара получават кода на ACER своевременно, и във всички случаи преди докладването на сделките, които участниците на пазара извършват, на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT. Това ще позволи на участниците на пазара да изпълнят задълженията си за докладване по член 8, параграф 1 от REMIT, и ще спомогне за ефективно и ефикасно събиране на данни от страна на Агенцията. Системата на регистрация ще даде възможност за автоматични проверки, което ще предоврати подаване на непълни формуляри за регистрация.

За участниците на пазара, които се регистрират преди Агенцията да публикува за пръв път европейския регистър, кодът на ACER ще бъде издаден при представяне от тези участници на информацията от първата фаза (свързана с раздели 1, 2, 3 и 5) на съответния НРО. Тези участници на пазара обаче не трябва да смятат, че с получаване на кода на ACER се потвърждава, че са

¹²⁸ В съответствие с член 2 от Решение № 01/2012 на Агенцията, НРО трябва да предоставят *незабавно* на Агенцията информацията в националните регистри в електронен формат, по сигурен канал и като ползват един от следните формати: CSV или XML.

приключили процеса на регистрация. За да приключат процеса, те ще трябва да представят и информацията, свързана с раздел 4 в регистрационния формат, както е описано в подглава 0.

За участник на пазара, който се регистрира след като Агенцията за пръв път публикува европейския регистър, кодът на ACER ще бъде издаден при представяне на всички раздели от регистрационния формат на съответния НРО (т.е. раздели 1, 2, 3, 4 и 5).

7.8. Изискване за актуализиране на информацията за регистрация

В съответствие с член 9, параграф 5 от REMIT,

„Участниците на пазара [...] уведомяват незабавно националния регулаторен орган за всяка промяна по отношение на информацията, предоставена във формуляра за регистрация.“

Важно е да се разбере, че регистрацията не е еднократно събитие, а по-скоро текущо изискване. REMIT не само изисква от участниците на пазара да се регистрират при НРО преди извършването на сделка, но също така да актуализират формуляра си за регистрация при *всяка промяна, настъпила по отношение на информацията, предоставена във формуляра за регистрация* в съответствие с член 9, параграф 5 от REMIT. Ако промяната в задължителната информация за регистрация не се съобщи своевременно, регистрацията ще се смята за непълна. Участниците на пазара, чийто формуляр за регистрация не е актуален, може да са в нарушение на член 9 от REMIT.

Макар че задължението за актуализиране на информацията, предоставена в националните регистри, да е на участниците на пазара, Агенцията смята за най-добра практика НРО да напомнят редовно на участниците на пазара (например веднъж годишно) да проверяват дали подадената информация все още е точна и актуална.

7.9. Ролята на НРО в процеса на регистрация

Като се има предвид, че участниците на пазара са задължени да се регистрират на *национално* равнище, а не пряко при Агенцията, то регистрацията на участниците на пазара по силата на REMIT е преди всичко национален процес. НРО следва да са подготвени да играят три роли по време на процеса на регистрация.

Първата роля се изразява в това да са източник на съдействие на участниците на пазара, които искат да се регистрират при дадения НРО. Дори да изберат да използват регистрационната система на Агенцията, НРО са именно тези, които трябва да окажат помощ на потребителите по време на регистрацията. Както е посочено в раздел 7.4 от настоящите Насоки, Агенцията ще предостави на НРО ръководство за потребителите относно регистрацията, което може да се използва за предоставяне на помощ на участниците на пазара. Въпреки това Агенцията е на мнение, че крайната отговорност за успешната регистрация е на участниците на пазара.

Втората роля на НРО е да предават информацията от националните си регистри на Агенцията. В съответствие с член 2 от Решение № 01/2012 на Агенцията, НРО трябва своевременно да предадат информацията за регистрацията на Агенцията в момента, в който я получат от участника на пазара, след което Агенцията незабавно издава код на ACER.

Третата роля е свързана с точността на информацията за регистрация. В съответствие с член 9, параграф 2 от REMIT, НРО създават регистри на участниците на пазара, които регистри те редовно актуализират. Точната информация в националните регистри и в европейския регистър на участниците на пазара е предпоставка за ефективна и ефикасна система за надзор на пазара. Агенцията смята за най-добра практика наличието на системи при НРО за ефективна проверка на информацията за регистрация, подавана от участниците на пазара, с цел да се установят пропуски и очевидни грешки. Агенцията трябва да бъде своевременно уведомявана за всякакви грешки, установени от НРО. Системата на регистрация, разработена от Агенцията, ще даде възможност за извършване на автоматични проверки, което ще предотврати подаването на непълни формуляри за регистрация от страна на участниците на пазара.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Участниците на пазара могат да търгуват без да са в нарушение на член 9 веднага след като подадат пълни формуляри за регистрация на съответния НРО, независимо дали им е бил издаден код на ACER. Затова Агенцията се стреми да издаде код на ACER веднага след получаване от НРО на информацията за регистрация. Но Агенцията се стреми също така да гарантира високо ниво на точност в европейския регистър на участниците на пазара. Следователно тя може да реши да забави публикуването на информацията, предоставена ѝ от НРО, докато НРО извършват допълнителни проверки на информацията за регистрация, предадена от участниците на пазара.

Важно е да се отбележи, че посредством процеса на регистрация, НРО не издават на участниците на пазара разрешително или лиценз за търговия. Приключването на процеса на регистрация не представлява проверка с цел „познавай клиента си“, нито оценка на надеждността и пригодността на участника на пазара.

7.10. Заключение

За даден участник на пазара, който започва процес на регистрация преди Агенцията да публикува за пръв път списъка на участниците на пазара в европейския регистър, този процес ще включва следните стъпки:

1. Преди да извърши сделка, за която има изискване за докладване на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT, участникът на пазара предава формуляр за регистрация на съответния НРО, предоставяйки информация във връзка с раздели 1, 2, 3 и 5 от Решение № 01/2012 на Агенцията. НРО следва да насърчават участниците на пазара да се регистрират предварително, за да улеснят безпрепятственото провеждане на процеса на регистрация. Участниците на пазара носят отговорност за предоставяне на точна и пълна информация за регистрацията;
2. НРО незабавно предава на Агенцията информацията от националния си регистър;
3. Веднага след предаване на информацията от НРО към Агенцията, последната издава уникален идентификатор („код на ACER“) на участника на пазара и уведомява участника на пазара и съответния НРО;
4. Агенцията създава европейски регистър на участниците на пазара въз основа на информацията, предоставена от НРО. Публикува се списък на участниците на пазара въз основа на европейския регистър;
5. Участникът на пазара приключва втората фаза от процеса на регистрация, като предава информацията във връзка с раздел 4 от регистрационния формат. Крайният срок за подаване на тази информация е 3 месеца след като Агенцията публикува за пръв път европейския регистър на участниците на пазара.

Всеки участник на пазара, който се регистрира след като Агенцията публикува за пръв път европейския списък на участниците на пазара, трябва да представи цялата необходима информация, т.е. информацията по отношение на раздели 1, 2, 3, 4 и 5 по време на първоначалната си регистрация. Участниците на пазара следва да предадат формуляра за регистрация на НРО преди извършване на сделка, която трябва да се докладва на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT. Важно е обаче на участниците на пазара да се даде ясно и последователно послание относно регистрирането по силата на REMIT: регистрацията на участниците на пазара в никакъв случай не представлява разрешително или лиценз за търговия и не засяга задълженията за спазване на приложимите правила за търгуване и балансиране.

Агенцията ще обяви достатъчно рано кога възнамерява да публикува за пръв път европейския регистър на участниците на пазара.

8. Спазване на задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие (PPATs)

8.1 Въведение

В настоящата глава се предоставят насоки на НРО във връзка с надзора на задълженията, вменени на лицата, които извършват сделки по занятие (PPATs), по силата на член 15 от REMIT.

В съответствие с член 15 от REMIT:

„Всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.

Лицата, които извършват сделки с енергийни продукти на едро по занятие, установяват и поддържат ефективни правила и процедури за установяване на нарушения на член 3 или 5.“

Важно количество сделки на пазарите за търговия на едро с енергия се извършват от PPATs. В ролята си на посредници, тези лица разполагат със специални знания за пазара, на който са активни, и за клиентите си; следователно са в добра позиция да следят дейностите по търгуването и да установяват възможни нарушения на REMIT. Затова REMIT вменява изрична отговорност на PPATs да наблюдават и да допринасят за интегритета, прозрачността и подходящото функциониране на европейските пазари за търговия на едро с енергия.

Разделите по-долу илюстрират сегашното разбиране на Агенцията за това кой се счита за лице, което извършва сделки по занятие (подглава 8.2), какво включва задължението за уведомяване относно възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT (подглава 8.3) и какво се очаква от PPATs във връзка с ефективните правила и процедури за установяване на тези възможни нарушения (подглава 8.4). В подглава 8.5 се разглежда спазването на разпоредбите, т.е. действия, които Агенцията препоръчва на НРО да предприемат с оглед насърчаване на спазването на член 15 от REMIT.

8.2. Определяне на границите на понятието за PPAT

Освен член 15 от REMIT, препратки във връзка с понятието PPAT са включени и в член 8, параграф 4, буква г) от REMIT и член 2, параграф 4 от Регламента за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията.

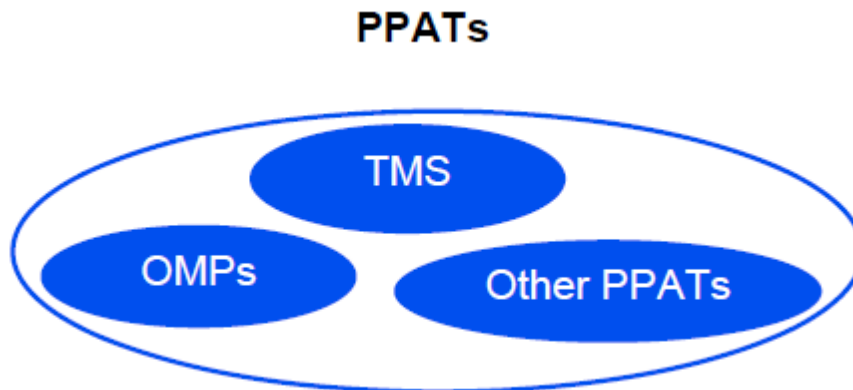
В член 8, параграф 4, буква г) от REMIT се прави преглед на субектите, които могат да се считат за лица, извършващи сделки по занятие:

„За целите на параграф 1 информацията се предоставя от: (...) г) организиран пазар, система за съпоставяне на сделки (trade matching system) или друго лице, което извършва сделки по занятие.“

Следователно може да се заключи, че организираният пазар и системите за съпоставяне на сделки попадат в определението за PPATs. Освен това в понятието се включват всякакви други субекти, ангажирани с подобни дейности (фиг. 2).

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Фиг. 2 – Взаимовръзка между понятията за PPATs, организирани пазари (OMPs) и системи за съпоставяне на сделки (TMS)

Определението на понятието „организиран пазар“ е посочено в член 2, параграф 4 от Регламента за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията, както следва:

- (a) *„многостранна система, която обединява или улеснява обединяването на многобройни интереси на трети страни за покупка и продажба на енергийни продукти на едро по начин, водещ до договор;*
- (b) *всяка друга система или инструмент, в които многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на енергийни продукти на едро са в състояние да взаимодействат по начин, водещ до договор.*

Това включва електроенергийни и газови борси, брокери и други лица, които професионално уреждат сделки, и местата на търговия по член 4 от Директива 2014/65/ЕС 129.”

Тъй като понятието за други PPATs не е изрично определено, за да се изясни кои субекти попадат в определението за PPAT и са предмет на задълженията по член 15, съществуването на различни елементи следва да се оценява за всеки отделен случай. За да се счита даден субект за PPAT, той трябва да изпълнява следните три кумулативни критерия:

- „лице“: означава физическо или юридическо лице;
- „по занятие“: буквалният анализ на тази фраза и съдебната практика¹³⁰ водят до следното тълкуване: *ангажирано със специфична дейност като част от нормалната и редовна платена професия;*
- „извършва сделки“ е дейност, която има следните цели

¹²⁹ „Място на търговия“ означава регулиран пазар, „многостранна система за търговия“ (МСТ) или „организирана система за търговия“ (ОСТ). В член 4, параграф 15 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID II), МСТ е описана като многостранна система, организирана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, която обединява многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на финансови инструменти - в рамките на самата система и в съответствие с нейните недискреционни правила - по начин, който води до сключването на договор. OST означава многостранна система, която не е регулиран пазар или МСТ и в която многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на облигации, структурирани финансови продукти, квоти за емисии или деривати могат да взаимодействат в системата по начин, който води до сключването на договор. Местата на търговия, на които се търгуват само финансови инструменти, не са предмет на задълженията по член 15 от REMIT, но са предмет на задълженията по член 16 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) (MAR). Съгласно член 16 от MAR, инвестиционните посредници, организиращи място на търговия, (също така) установяват и поддържат ефективни правила, системи и процедури, насочени към предотвратяване и разкриване на злоупотреба с вътрешна информация, манипулиране на пазара и опити за злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара.

¹³⁰ Вж. решенията на Съда по делата *Motosykletistiki Omospondia Ellados NPID (MOTOE)*, C-49/07, EU:C:2008:376; *Polysar*, C-60/90, EU:C:1991:268; *Комисията срещу Италия*, C-270/03, EU:C:2005:371.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

:

- да активира или подпомага трети страни (купувач или продавач) по начин, който води пряко до конкретна сделка за търговия на едро на енергия (т.е. има пряк ефект на сключена сделка); **или**,
- да предостави механизъм, който улеснява извършването на сделки от трети страни с енергийни продукти на едро (купувач или продавач). Предоставянето единствено на средства, чрез които страните по сделката (или евентуалната сделка) да могат да комуникират една с друга, се изключва от понятието за РРАТ131. Ако дадено лице предлага процедури, които са отвъд предоставянето на средства за комуникация, и добавя стойност към предоставеното, то ще загуби ползата от това изключване и ще бъде признато за РРАТ.

Допълнителни съображения относно понятието за РРАТ:

- Основната характеристика на лицето, което извършва сделки по занятие, е **ролята му на посредник** (независимо дали в качеството му на принципал или агент), т.е. урежда сделки за енергийни продукти на едро. Правната форма, собствеността, видът пазар, на който действа, видът на енергийния продукт на едро и броят на страните, които представлява, не са елементи от значение, за да се определи дали даден субект е РРАТ.
- REMIT вменява различни задължения на РРАТs и на участниците на пазара. Затова във всеки конкретен случай трябва да се установи дали въпросното лице действа в качеството си на РРАТ или на участник на пазара. Докато участникът на пазара извършва сделки, в които участва енергиен продукт на едро, РРАТ урежда сделката на енергийния продукт на едро. Въпреки това, един и същ субект би могъл да е РРАТ в една сделка и участник на пазара в друга. Освен това има ситуации, при които дадено лице е едновременно участник на пазара и РРАТ в една и съща сделка.
- Дейността по уреждането може да обхваща целия търговски жизнен цикъл или да бъде ограничена до една или повече части от него.
- В някои сделки могат да участват няколко РРАТs, а в други – нито едно.

Някои примери за прилагане на понятието за РРАТ

Извърши се оценка на някои субекти с оглед на характеристиките по-горе, за да се установи дали отговарят на критериите за категорията РРАТs.

Таблицата по-долу трябва да се разглежда само като пример за прилагането на понятието за РРАТ. Следователно тя не включва всеобхватна оценка на всички субекти, които могат или не могат да са РРАТs. Оценката на наличието на трите кумулативни критерия, описани по-горе, винаги трябва да се прави за всеки отделен случай.

Фиг. 3 – Анализ на избрани субекти по отношение на характеристиките на РРАТs

Вид	Характеристики			Кратко описание на уреждането на сделките
	лице	по занятие	извършва сделки	
Енергийни борси	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или • Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.

131 Например лица като доставчици на интернет услуги, доставчици на имейл услуги, на текстови съобщения или телекомуникации са изключени от понятието за РРАТ.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

Брокерски платформи / брокери	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или • Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Трансграничен обмен на капацитет / платформи	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или • Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Платформи за вторично разпределяне на капацитет	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или • Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
ОПС (или лица, действащи от тяхно име), които организират търговия с газ, балансиране на енергия, търгуване с капацитет	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или • Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Осигуряване на посредничество (извършвайки сделки)	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага сключването на сделки, като предлага услуга да действа като посредник, който продава или закупува стоки от името на други участници на пазара, които нямат споразумение да търгуват помежду си.
Посредничество (без да извършва сделки)	✓	✓	✗	<ul style="list-style-type: none"> • Сключване на сделки, които позволяват продажбата или покупката на стоки между други участници на пазара, които нямат споразумение за търговия, без да се търгува от името на тези участници на пазара.
Механизми за комуникация	✓	✓	✗	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставя се само обща система, която не е специално предназначена за сключване на сделки от трети страни.

8.3. Задължението за уведомяване за възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT

В съответствие с член 15, параграф 1 от REMIT:

„Всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.“

Настоящият раздел допълнително конкретизира задължението за уведомяване относно възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT. В него се посочва какво, на кого, кога и как се извършва уведомяването. Целта му не е да определя критерии за установяване на възможно нарушение. Преценката за разумно основание за подозрение е отговорност на РРАТ.

Въпреки че задължението за уведомяване за възможно нарушение е свързано с член 3 и 5 от REMIT, лицата, които извършват сделки по занятие, могат да разберат за възможно нарушение и на друга разпоредба на REMIT, докато извършват задълженията си по наблюдение¹³². В този случай, като

¹³² По-конкретно нарушение на задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4, на задълженията за докладване на данни в съответствие с член 8 или задължението за регистриране в съответствие с член 9 от REMIT.

добра практика на сътрудничество, PPATs могат да предават цялата информация, с която разполагат, на съответния НРО чрез канали за комуникация, които намират за подходящи.

8.3.1. Какво трябва да е уведомлението?

Уведомлението за възможно нарушение на REMIT трябва да е ясно и точно, да дава възможност на НРО да разбере основните факти по случая и да съдържа възможно най-много информация, която да позволи на НРО да започне оценка на случая.

Когато докладват за възможно нарушение на член 3 или 5 от REMIT, лицата, които извършват сделки по занятие, трябва да представят информация за самоличността на участника на пазара, момента на възможното нарушение, съответния(ите) пазар(и) и подробности за свързаната(ите) сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я).

Като най-добра практика, Агенцията препоръчва докладът за подозрителна сделка (STR) да съдържа информация (ако е налична) за следното:

1. Вид на пазарната злоупотреба:
 - търговия с вътрешна информация и/или манипулиране на пазара;
 - идентификация на подкатегорията пазарна злоупотреба.
2. Подробности за уведомяващата страна:
 - данни за уведомяващата страна: наименование, организация, позиция и контакти;
 - дата и час на уведомлението.
3. Описание на възможното нарушение (сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я)):
 - описание на сделката(ите)/нареждането(ията)/поведението(ята): за кой(и) продукт(и) се отнася, място на доставката на продукта, дата на доставката на продукта (начало и край, дата и час на нарежданията/сделките, период, в който е настъпило възможното нарушение), вид на товара, идентификационни данни на договора, идентификационни данни на сделката, други детайли на сделките/нарежданията;
 - описание на вътрешната информация или потенциалната вътрешна информация (за нарушения на член 3): дата на оповестяване на вътрешната информация, съоръжението, за което става дума, начална дата и час, крайна дата и час, оповестени бележки по съдържанието на разкритата вътрешна информация;
 - информация за потенциално засегнатите страни и продукти;
 - идентификация на участващото(ите) PPAT(s) (различни от уведомяващата страна – ако е приложимо): име на PPAT, други подробности относно идентификацията на PPAT.
4. Причини да се породят съмнения, че сделката(ите)/нареждането(ията)/ поведението(ята) могат да представляват търговия с вътрешна информация/ манипулиране на пазара.
5. Идентификация на лицата, участващи във възможното нарушение:
 - идентификация на лицето(ата), участващи във възможното нарушение: име, организация, позиция и данни за връзка;
 - идентификация на всякакво(и) друго(и) лице(а), свързани с възможното нарушение: име, организация, позиция и данни за връзка.
6. Идентификация на уведомените страни:
 - идентификация на съответния(ите) НРО, които да бъдат уведомени;
 - идентификация на други субекти, които са уведомени.
7. Допълнителна информация от значение:
 - анализ на поведението;
 - електронна таблица с анализ на съответната(ите) сделка(и)/нареждане(ия)/ поведение(я);
 - копие на комуникацията с участника на пазара или с други субекти относно събитието;
 - всякакъв вид друго действие, което вече е предприето от PPAT;
 - оценка на въздействието на събитието върху цените на пазара;
 - оценка на ползата от възможното нарушение за участника на пазара;
 - засегната(и) държава(и) членка(и) и всякакви свързани подкрепящи доказателства;

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

- всяка друга информация, която РРАТ смята за важна (например информация за събития, които могат да доведат до възможно нарушение на друга разпоредба на REMIT).

8.3.2. Кой да бъде уведомен?

В съответствие с член 15, параграф 1 от REMIT:

„Всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.“

Важно е на лицата, които извършват сделки по занятие, да се предостави някаква справка с цел увеличаване на възможността уведомленията да се изпратят на НРО, които евентуално ще участват в по-нататъшното разглеждане на случая.

РРАТ трябва да уведомят като минимум следния(те) НРО:

- НРО в държавата(ите) членка(и) на доставка на енергийния продукт на едро¹³³ ;
- НРО в държавата членка, в която е регистриран участникът на пазара, извършил възможното нарушение (в Централизирания европейски регистър на участниците на пазара, CEREMP).

Ако само един НРО отговаря на двата критерия, тогава този НРО трябва да бъде уведомен. В противен случай трябва да се уведомят всички тези НРО, които отговарят на поне един от критериите.

Ако РРАТ уведомява повече от един НРО, трябва да уведоми всеки НРО за това, че са уведомени и другите НРО.

Ако РРАТ вече е уведомило като минимум НРО, който/които отговаря(т) на посочените горе критерии въз основа на доказателствата, с които разполага към момента на уведомлението, тогава от РРАТ не бива да се търси отговорност за това, че не е уведомило другите НРО, за които е установено след уведомлението, че са засегнати от възможното нарушение. В случай обаче, че съгласно националното законодателство на държавата членка, в която РРАТ е регистрирано и/или извършва дейност, трябва да се уведоми друг НРО, различен от този/тези, споменати по-горе, тогава РРАТ уведомява този НРО в допълнение към тези, които трябва да бъдат уведомени съгласно критериите, посочени в настоящите насоки.

В член 1, параграф 2 от REMIT се споменава, че членове 3 и 5 не се прилагат по отношение на енергийни продукти на едро, които представляват финансови инструменти и по отношение на които се прилага член 2 от MAR. Ако обаче възможното нарушение е свързано с енергийни продукти на едро, които представляват също така финансови инструменти, попадащи в обхвата на член 2 от MAR, РРАТ следва да уведоми и посочените по-горе НРО наравно със съответните финансови органи, за да насърчи сътрудничеството между различните разследващи органи.

8.3.3. Кога се извършва уведомяването?

В член 15 от REMIT е посочено, че:

„Всяко лице, което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.“

Понятието „незабавно“ е свързано със съществуването на разумно основание за предположение за възможно нарушение на REMIT. С други думи, РРАТ уведомява НРО след предварителен анализ на дадено необичайно събитие и веднага след като има разумно основание да предполага, че е

¹³³При договори за пренос, понятието за доставка следва да се разбира като мястото, където се предоставя услугата по преноса. Така например, ако подозренията включват нареждания или сделки за капацитета на даден интерконектор между две държави, трябва да се уведомят НРО и в двете държави.

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

извършено възможно нарушение на REMIT.

Навременността на уведомяването след настъпването на необичайното събитие е от съществено значение когато стане въпрос за събиране на доказателства. Колкото по-скоро НРО е уведомен за възможното нарушение, толкова по-бързо може да събере доказателства (по-специално документи за комуникацията), като така предотврати тяхното унищожаване или влошаване.

За да се насърчи добрата практика, PPATs уведомяват НРО възможно най-скоро след като имат разумно основание да предполагат, че се извършва нарушение на REMIT, и обикновено трябва да направят това в рамките на четири седмици от настъпването на необичайното събитие.

Тази препоръка означава, че PPATs трябва рутинно да извършват надзор на пазара. В момента, в който установят необичайно събитие, те събират доказателства и извършват необходимия анализ, за да направят допълнителна оценка на това събитие. Това ще даде възможност на PPATs да преценят дали имат разумно основание да предполагат, че се извършва възможно нарушение, в рамките на четири седмици от настъпването на необичайното събитие, и да излязат с качествен доклад за подозрителна сделка (STR).

Този четириседмичен период се смята за достатъчен, за да могат PPATs да извършат наблюдение на пазара, да съберат необходимата информация, за да стигнат до заключение относно наличието на разумно основание, и да съставят изчерпателно уведомление, включващо елементите от раздел 8.3.1 по-горе.

Ако обаче необичайното събитие е от особено сложно естество или пък PPAT не е в състояние по други обективни причини да стигне до заключение относно наличието на разумно основание за предположение в рамките на посочения горе срок, тогава PPAT трябва да продължи с анализа си и да уведоми НРО в момента, в който има разумно основание да предполага за нарушение на REMIT.

Практиката да се отложи подаването на доклад за подозрителна сделка, за да може да се включат допълнителни такива доклади¹³⁴, няма как да е в синхрон със задължението да се действа незабавно когато PPAT е събрало достатъчно доказателства, за да има разумно основание да предполага за възможно нарушение.

Наличните механизми и процедури трябва да дават възможност за уведомяване относно възможно нарушение, което се е случило в миналото, при възникване на разумно основание за предположение в светлината на последващи събития или информация. В такива случаи, PPAT би трябвало да може да обясни забавянето от деня на настъпване на необичайното събитие до уведомяването, съобразно специфичните обстоятелства на случая, ако НРО поиска това от него.

PPATs трябва също така да предават всяка допълнителна важна информация, която са научили след първоначалното подаване на уведомлението.

8.3.4. Как се извършва уведомяването?

PPATs използват сигурни канали за комуникация, за да уведомят НРО.

Агенцията е създавала на уебсайта си сигурна „платформа за уведомления“ като услуга, предназначена за НРО, с цел подаване на уведомления – наред с останалото – и за доклади за подозрителни сделки от PPATs (намира се на <https://www.acer-remit.eu/np/home>). Тази платформа позволява на PPATs да изпълняват задълженията си за уведомяване, като им дава възможност директно да уведомяват, едновременно и по стандартизиран начин, един или няколко от 28-те НРО заедно с Агенцията. За да се гарантира правна сигурност, уведомяващото PPAT получава незабавно потвърждение на уведомлението си.

PPATs могат да уведомяват за възможно нарушение и като използват сигурните канали за комуникация, които НРО евентуално са им предоставили на разположение.

При всички случаи НРО трябва да публикуват на уебсайта си канала за комуникация, който PPATs да

¹³⁴ Например когато се изчаква същото поведение да се повтори или същият участник на пазара да извърши друго възможно нарушение.

използват за уведомяване относно възможни нарушения.

Всеки контакт с компетентните НРО чрез други способи, различни от посочените по-горе сигурни канали за комуникация, не замества предаването на доклад за подозрителна сделка.

8.4. Задължението да се установяват и поддържат ефективни правила и процедури

8.4.1. Целта

В съответствие с член 15, параграф 2 от REMIT:

"Лицата, които извършват сделки с енергийни продукти на едро по занятие, установяват и поддържат ефективни правила и процедури за установяване на нарушения на член 3 или 5."

Разпоредбите на член 15 от REMIT посочват отговорността на РРАТ не само да уведомява в случаи на разумно основание да предполага възможно нарушение, но и проактивно да наблюдава пазарите за търговия на едро с енергия, в които участва.

Настоящият раздел дава насоки за това какво може да се очаква от РРАТs по отношение на установяването и поддържането на ефективни правила и процедури за наблюдение.

Имайки предвид факта, че РРАТs се различават по своя размер и организационни характеристики, и извършват дейност на различни пазари (например електроенергия, газ, спот, фючърси, капацитет и т.н.), не съществува универсално управление или организационни мерки, приложими за всички. В резултат на това, макар някои препоръки да засягат основни изисквания, валидни за всички РРАТs, начинът на изпълнение на препоръчаните мерки трябва да отчита спецификата на всяко РРАТ.

По принцип, ефективната дейност на дадено РРАТ за наблюдение на пазара, както и нивото му на вътрешна и външна независимост и интегритет, зависят от съществуващите организационни правила и процедури. В следващите подглави Агенцията посочва някои минимални организационни (подглава 8.4.2) и процедурни (подглава 8.4.3) мерки, които НРО трябва да очакват от РРАТs.

8.4.2. Организационни мерки

В настоящия раздел Агенцията дава насоки, предназначени за най-високото ниво, относно подходящите минимални организационни мерки, които НРО трябва да изискват от РРАТs, за да могат да вършат добре задачите си за надзор на пазара.

а) Управление

При създаването на модел за управление, РРАТ трябва да има предвид конфликта на интереси на индивидуално и корпоративно равнище. Индивидуалният конфликт на интереси може да възникне когато даден член на екипа за пазарен надзор е в тесен контакт с участници на пазара, които търгуват на платформата му. Възможно е този член на екипа да не е склонен да докладва вътрешно за необичайно събитие или да уведомява НРО за възможно нарушение по ред причини, включително с цел да избегне влошаване на взаимоотношенията и осуетяване на бъдещи възможности за кариерно развитие при участниците на пазара.

Корпоративният конфликт може да възникне когато даден член на екипа за пазарен надзор иска да докладва за необичайно събитие / да уведоми за възможно нарушение относно даден участник на пазара, докато ръководният екип не иска – поради търговски или други причини. Този член на екипа може да бъде поставен под натиск да не докладва за необичайното събитие / да не уведомява за възможно нарушение. Влияние върху появата и естеството на корпоративните конфликти оказват – наред с други фактори – структурата на контрола, моделът на управление, както и характерът на стопанската дейност, извършвана от РРАТ. За да може конфликтът на интереси да се установи, предотврати или управлява, е важно да се разгледат всички стъпки, които РРАТ трябва да предприеме – от установяването на необичайното събитие до финалното уведомяване на НРО за възможно нарушение.

Гореспоменатите рискове биха могли да се смекчат чрез подходящи модели на управление, основани

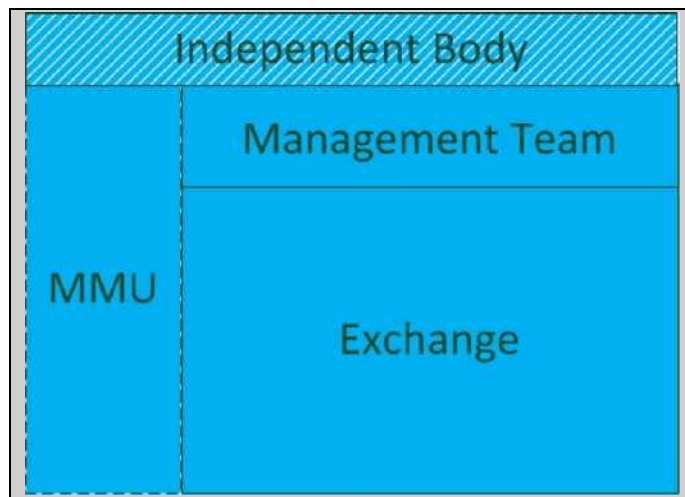
НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

на оценка на потенциалните източници на риск в рамките на PPAT, и чрез разглеждане на структурата на екипите за пазарен надзор, как те докладват на ръководния екип (вътрешно докладване) и как предават доклади за подозрителни сделки на НПО (външно докладване). Следват три примера за модел на управление, като съответно се разглеждат различните степени на конфликт на интереси, на които PPAT може да е изложено.

Някои примери за алтернативни структури на управление, които могат да смекчат риска от конфликт на интереси

(1) Звено за наблюдение на пазара (ЗНП)

При този модел на управление екипът за пазарен надзор функционира независимо от останалите части на PPAT. ЗНП се отчита само пред независим орган, който не участва в ежедневното управление на PPAT (напр. борсов съвет, надзорен съвет), и отговаря за надзора на ефективното изпълнение на дейността на звеното. Може да съществуват разлики в структурата, задълженията и състава на независимия орган (например членовете могат да са лица извън PPAT или поне някои от тях, включително представителите на НПО).

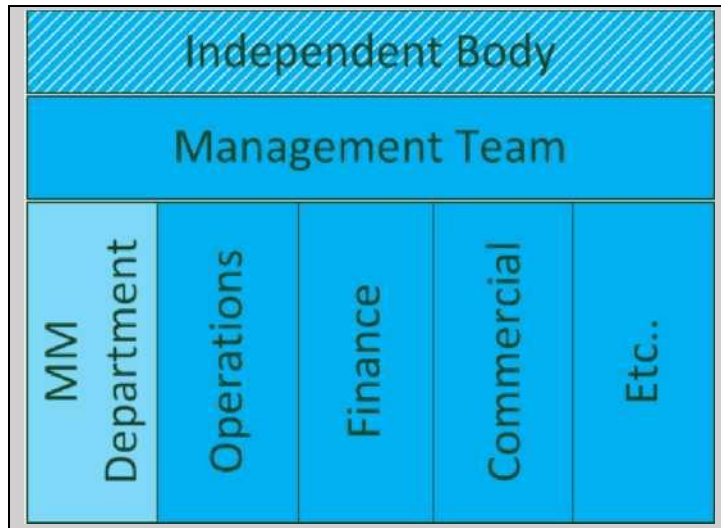
ЗНП

Независим орган
Ръководен екип
Борса

В тази ситуация, тъй като екипът за пазарен надзор работи като обособена единица отделно от другите дейности на PPAT и не докладва на ръководния екип, конфликтът на интереси на корпоративно ниво може на теория да се предотврати по-ефективно. Съставът и задълженията на независимия орган са от съществено значение при този модел, за да гарантират ефективно смекчаване на този риск и да осигурят поверителност на дейностите по надзора на пазара. В този случай структурата на управление трябва да включва ясни правила относно номинирането на членовете на независимия орган, както и задълженията на органа, за да се намали по подходящ начин риска от възможен индивидуален конфликт на интереси. Както структурата на независимия орган, така и нивото на обособяване на екипа за пазарен надзор, трябва да отчитат също така потенциалните конфликти, които биха се породили от структурата на контрола на PPAT и видовете дейности, извършвани от PPAT.

(2) Отдел за наблюдение на пазара (ОНП)

При този модел на управление, екипът за пазарен надзор функционира като всеки друг отдел на организацията – докладва на директора, който може да е член на ръководния екип.

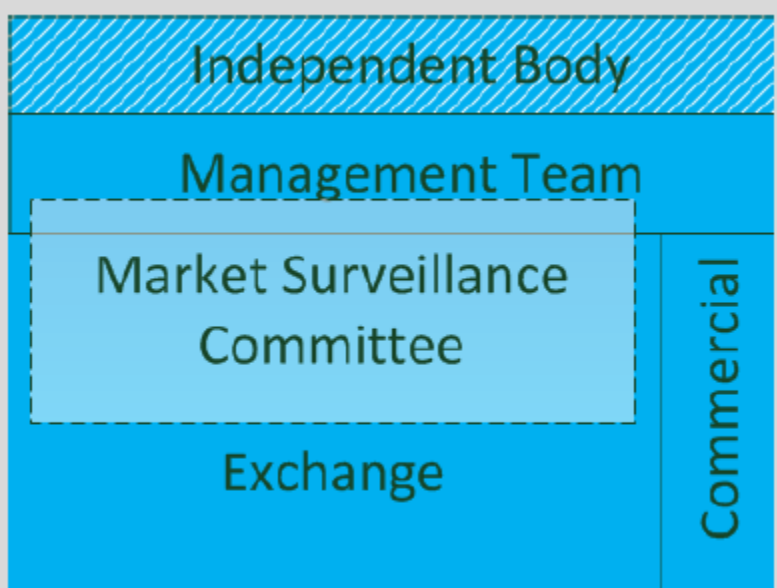

Независим орган
 Ръководен екип
 Отдел за наблюдение на пазара Производство Финанси Търг. отдел др.

При тази ситуация е добре да се помисли за направлението, по които се извършва докладването, за да се избегне конфликт на интереси. Екипът за пазарен надзор не би трябвало да докладва на директор, чиито цели на изпълнение се оценяват на базата на търговски резултати, а не толкова на базата на изпълнението на мисията на функцията за пазарен надзор. Трябва да съществуват подходящи мерки, основани на естеството и оценката на конфликта на интереси на РРАТ, за да се управлява потока на поверителна информация (също на ниво ръководен екип). Трябва да са налице и подходящи процеси, които дават възможност за одитиране на докладването от отдела за наблюдение на пазара към ръководния екип, за да се смекчи риска от възможен конфликт на интереси. Независимият орган или даден одитиращ орган могат да поемат отговорността за наблюдението на тези комуникации. Би могло да се помисли и за назначаване на отговорник по съответствието.

(3) Комисия за наблюдение на пазара (КНП)

При този модел на управление, екипът за пазарен надзор се състои от определен брой експерти, които работят в различни структури на РРАТ. КНП се отчита на ръководния екип като цяло или на посочен директор.

Независим орган

Ръководен екип	
Комисия за наблюдение на пазара	
Борса	Търговски отдел

В ситуация, при която екипът за надзора на пазара е организиран под формата на комисия, трябва да съществуват подходящи мерки за намаляване на риска от възможен конфликт на интереси и за гарантиране на поверителността на данните, тъй като те биха могли да преминават през различни части на организацията. Заложените цели или ефективността на членовете на КНП не би трябвало да се оценяват на базата на търговски резултати, а по-скоро на изпълнението на мисията на функцията за пазарен надзор. Освен това членовете на КНП не би трябвало едновременно да работят за екипите в РРАТ, които имат търговски отговорности.

Подобно на ситуацията с ОНП, трябва да се обърне внимание на посоките на докладване на екипа за пазарен надзор. Трябва да има подходящи процеси, които дават възможност за одитиране на докладването от КНП към ръководния екип, за да се избегне възможен конфликт на интереси. Някой независим или одитиращ орган могат да поемат отговорност за наблюдението на тези потоци информация. Би могло да се помисли и за назначаване на отговорник по съответствието.

b) Организационна структура

Подходящата организация на дейността за надзора на пазара е от основно значение за способността да се установи пазарна злоупотреба. Това включва поне пет измерения: адекватност на ресурсите; политика в областта на човешките ресурси; подходящо количество човешки ресурси, специално определени за надзор на пазара (наречени екип за пазарен надзор); комуникация с останалите звена и поверителност.

За всяко измерение, РРАТ трябва да е в състояние да се аргументира защо организационната му структура е най-подходяща за задачите на екипа за пазарен надзор.

(1) Адекватност на ресурсите

Дейността по надзора на пазара изисква наличност на някои основни ресурси, които включват човешки ресурси, аналитични инструменти и данни/информация. Подходящото количество ресурси, заделени за дейността по надзора на пазара, зависи от размера на РРАТ. Отделно от специфичните изисквания по тези въпроси, адекватността на ресурсите – както по отношение на количеството, така и на качеството – е от основно значение, за да се гарантира ефективност и истинска независимост на надзора на пазара.

Човешките ресурси, аналитичните инструменти и данните/информацията трябва да са адекватни, за да се извършват анализи в реално време и последващи анализи на необичайни събития, които се смятат важни за пазарите, на които действа РРАТ. Така например пазарите с малки обеми на сделки може да са по-подходящи за ръчен надзор, докато такива с големи обеми сделки могат да имат полза от автоматизирани системи.

Винаги трябва да съществува елемент на човешки анализ при установяването на възможни нарушения на REMIT, като най-ефективната форма на надзор вероятно ще е смесица от автоматизирани и човешки форми.

(2) Политика в областта на човешките ресурси

Различни вътрешни и външни фактори като например възможен конфликт на интереси на индивидуално ниво имат потенциала да се отразят на работата на екипа за пазарен надзор. За да се гарантира подходящо ниво на качество, последователност и ефективност на работата на екипа за пазарен надзор, следва да съществува политика по отношение на човешките ресурси с конкретни изисквания за служителите, отговорни за надзора на пазара, която може да допринесе за установяване и гарантиране на независимостта и интегритета на екипа. Тази политика може да включва принципите за управление на конфликт на интереси (включително списък на интересите,

НАСОКИ НА АСЕР ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

които трябва да се декларират).

Като част от конкретните изисквания към служителите, отговорни за надзора на пазара, в политиката за човешките ресурси могат да се включат конкретни стимули, основани на изпълнението на функцията за надзора на пазара, без да имат връзка с финансовите/търговските резултати.

(3) Специално съставен екип за пазарен надзор

Спецификата на функцията за надзор на пазара изисква съставяне на специален екип за тази цел. Този екип е специално посветен на дейностите по наблюдението, притежава съответните умения и е в състояние да отделя необходимото време и да действа своевременно. Прилагането на подходящи мерки за отделяне (например „китайски стени“) е много важно за изграждането на специалния екип за пазарен надзор, за да се гарантира интегритета и поверителността на оценяваната информация.

Лицата, извършващи сделки по занятие, които принадлежат към група от компании, трябва да могат да възлагат функциите си по наблюдение на друг субект в рамките на групата.

Освен това PPATs би трябвало да са в състояние да възлагат на външен изпълнител част от дейността си по наблюдението, включително анализа на нарежданията и сделките, генерирането на предупредителни сигнали за установяване на необичайни събития, както и идентификацията на възможни нарушения на член 3 и 5 от REMIT. Въпреки това PPATs трябва да:

- запазят в рамките на организацията експертния опит и ресурсите, необходими за оценка на качеството на предоставяните услуги и на организационната адекватност на доставчиците, както и за ефективен и постоянен надзор на възложените услуги и управление на свързаните с това рискове;
- имат пряк достъп до съответната информация, свързана с възложената навън услуга;
- посочат в писмено споразумение своите права и задължения, и тези на доставчиците. Споразумението за аутсорсинг трябва да позволява на PPATs да го прекратят.

При всички случаи PPATs трябва да гарантират, че субектът, на когото са възложени дейностите, спазва организационните и процедурните мерки, описани в настоящите насоки. PPATs остават изцяло отговорни за задълженията, посочени в член 15, и следва сами да подават всеки доклад за подозрителна сделка на компетентния НРО. Освен това PPATs все пак трябва да са в състояние да извършват допълнителни анализи.

(4) Комуникация с останалите звена

Независимо как е организиран екипът за пазарен надзор, самият екип трябва да е в постоянна връзка с другите функции в рамките на PPAT и да има достъп до необходимата информация, за да извършва дейностите си.

(5) Поверителност

За да се гарантира интегритетът на екипа за пазарен надзор, събираната от този екип информация за целите на изследването на дадено необичайно събитие ще се счита за поверителна и ще се прилагат системи, ограничаващи достъпа до подобна информация.

с) Ясно определение на функцията

Липсата на ясно определение на функцията за надзор на пазара може да подкопае способността на екипа за пазарен надзор да извършва задачите си – а именно, чрез отслабване на доверието във функцията.

Затова екипът за пазарен надзор трябва да има ясна (разписана) функция и да се ползва с доверието на ръководството на PPAT, останалите служители и членовете/клиентите. Без ясно определение на функцията, доверие от страна на ръководството на PPAT и на останалите служители на PPAT, както и известен авторитет спрямо членовете/клиентите на PPAT, екипът за пазарен надзор няма да може нито да разследва необичайни събития, нито да уведомява адекватно за възможни нарушения на

REMIT.

Мисията на функцията за надзор на пазара би трябвало да е по-широка от сбора на задачите на екипа за пазарен надзор, защото засяга служителите на PPAT, които работят извън този екип. Тези служители биха могли да поставят под заплаха усилията на екипа за пазарен надзор, насочени към изпълнението, ако не са наясно с мисията на функцията за надзор на пазара (например дадени служители на PPAT, които работят извън екипа за пазарен надзор, могат да имат разумно основание да предполагат за възможно нарушение на REMIT, но може да не докладват за него на съответния член на екипа за пазарен надзор поради неосведоменост за законовите задължения или за мисията на функцията за надзор на пазара).

PPAT трябва да има процедури, които да гарантират, че служителите извън екипа за пазарен надзор са наясно с мисията на функцията за надзор на пазара.

8.4.3. Процедурни мерки

Процедурните мерки са съществени за гарантиране, че PPAT изпълнява задълженията си по член 15 от REMIT. В настоящия раздел са очертани насоки относно стратегията за наблюдение на пазара, политиките в областта на човешките ресурси и процедурите, свързани с комуникациите и проследяемостта.

Процедурните мерки на PPATs трябва да са документирани, включително техните изменения или актуализации. Трябва да се състави и документация за спазването на тези процедурни мерки от PPAT. И двата вида документация трябва да се пази за период от поне пет години.

а) Стратегия за наблюдение на пазара

За да установят възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT, PPAT би трябвало да има документирана стратегия за наблюдение на пазара. Тази стратегия трябва да е разработена въз основа на оценка на риска.

В стратегията за наблюдение на пазара се посочват прагове за проучване на сигнали и са включени съществуващите процеси за установяване на възможни нарушения. В нея има и предписания за действия, които екипът за наблюдение да предприема с оглед по-нататъшна оценка на необичайните събития.

Оценката на риска включва като минимум идентификация на различните видове пазарна злоупотреба, която може да представлява нарушения на член 3 или 5, и степенуване на различните форми пазарна злоупотреба въз основа на очаквания риск от появата им на платформата/операциите на PPAT. При идентификацията на различните видове пазарна злоупотреба, която може да представлява нарушения на член 3 или 5, следва да се вземат предвид глави 3, 4, 5, 6 и 8 от настоящите насоки.

Оценката на риска и стратегията за наблюдение на пазара се преглеждат редовно. По-конкретно се преглеждат при наличието на доказателства, че текущата стратегия не е достатъчно всеобхватна и има пропуск при установяването на определено възможно нарушение. Преглеждат се също така при настъпване на важни промени на пазарите или в поведението на участниците на пазара. При разработването на подобна стратегия трябва да се вземе предвид най-добрата практика.

При поискване, PPAT трябва да е в състояние да обясни на НРО как управлява сигналите, генерирани от установената система и защо въведеното ниво на автоматизация е подходящо за дейността му.

б) Процедури, свързани с човешките ресурси

Конфликтът на интереси има потенциала да засегне интегритета и фокуса на екипа за пазарен надзор. Затова този екип в рамките на всяко PPAT трябва да бъде обхванат от политиките и процедурите на организацията в областта на човешките ресурси, което ще гарантира независимостта и интегритета на членовете на екипа за пазарен надзор, както и останалите засегнати отдели.

Политиката по човешките ресурси, изпълнявана от PPAT, би трябвало да е с фокус върху конфликта на интереси в цялата организация. Като част от управлението на конфликта на интереси, съответните служители трябва да са задължени да декларират потенциално дялово участие, което могат да имат

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

в компании, активни на пазарите за търговия на едро с енергия – например акции или близки родствени връзки. Трябва да се правят рутинни базови проверки при назначаване на работа, които обхващат и проверка на досието за съдимост и измама на лицето. При назначаване на служители в екипа за пазарен надзор следва да се прави комплексна проверка („дю дилидженс“).

Внимание трябва да се обърне и на възможния психологически тормоз върху екипа за пазарен надзор, който могат да упражнят лица, участващи в дейности във връзка с търгуването – например брокери или търговци в рамките на РРАТ. Възможно е даден брокер или търговец в рамките на РРАТ да бъде разследван за възможно нарушение на REMIT, а после същият този брокер или търговец да упражнява тормоз върху член на екипа за пазарен надзор по време на разследването. Трябва да се проведе подходящо обучение на екипа за пазарен надзор за справяне с потенциални ситуации на психологически тормоз и да се предвидят съответните предпазни мерки за управлението им.

За членовете на екипа за пазарен надзор трябва да се проведе подходящо обучение и да се дадат насоки относно REMIT и практическите съображения при прилагането на член 15. Обучението трябва да се провежда редовно в съответствие с плана на обученията и да се актуализира съобразно насоките, предоставени на Агенцията и НРО. Обучението по REMIT не трябва да бъде ограничено до членовете на екипа за пазарен надзор, а да се предлага за цялата организация, ако е подходящо. Трябва да се пази документацията за присъствалите или завършилите обучението, а ефективността му да се оценява от РРАТ.

с) Процедури, свързани с комуникацията

Използването на данните и информацията от екипа за пазарен надзор трябва да е предмет на вътрешни политики, които да позволяват на членовете му да имат достъп до всякаква информация или данни от помощ да се обясни дадено необичайно събитие, което се проучва. Екипът за пазарен надзор би трябвало да може да поиска информация от участника на пазара във връзка с дадено необичайно събитие.

Специално внимание трябва да се обърне на комуникацията между екипа за пазарен надзор и всеки, който участва в някакво необичайно събитие / възможно нарушение на REMIT, за да се избегне разкриване на заподозряната компания или лице. Екипът за пазарен надзор трябва да знае и да следва политика, която регулира процеса на контакт с членовете/клиентите, а цялата комуникация във връзка с определено необичайно събитие / възможно нарушение трябва да се отбелязва или записва във файл.

Общото правило е, че след подаване на доклад за подозрителна сделка към даден НРО, екипът за пазарен надзор не трябва да осъществява контакт с члена/клиента във връзка с дадения инцидент, освен ако това не е съгласувано с НРО. Освен това при никакви обстоятелства членът/клиентът не трябва да разбира от екипа за пазарен надзор, че НРО е получил доклад за подозрителна сделка. В изключителни случаи може да е необходимо екипът за пазарен надзор или висшето ръководство в организацията на РРАТ да се свърже с члена/клиента, посочен в доклада за подозрителната сделка, като може да му бъде наложена санкция като например временно отстраняване от търгуването. По своя характер тази форма на контакт може да подскаже на члена/клиента, че се провежда разследване, но това може да е необходимо, за да се предотврати допълнителна вреда на пазара. Ако е възможно да се случи това, е важно съответният НРО да бъде ангажиран от самото начало.

При обстоятелства, в които се предвиждат контакти между екипите за пазарен надзор на различни РРАТs, например при потенциални случаи на кръстосано манипулиране на пазари, във вътрешните политики трябва да са разписани съответните подробности. Вътрешните политики трябва да съдържат ясни указания за това какво може да се обсъжда между екипите за пазарен надзор, а всички контакти и решения трябва да се документират, така че ако се подаде доклад за съмнителна сделка, съответният НРО да е наясно с извършената вече работа, а ако не се подаде – това да може да се обоснове.

Съществуващата политика за комуникация трябва да посочва в детайли как служителите, които не се занимават с функцията за надзор на пазара, установяват подозрения в пазарна злоупотреба и/или разпространяват информация за тях.

d) Процедури, свързани с проследяемостта

Цялата работа, осъществявана от екипа за пазарен надзор, трябва да се документира – било то в специално създадена за целта система за управление на казусите, в споделена папка или в проследяеми документирани имейли, за период от минимум пет години.

Препоръчително е да има ясна писмена политика за процедурите на мониторинг, в която подробно са посочени процесите, които екипът за пазарен надзор трябва да следва при разглеждане на необичайното събитие. Целият процес на вземане на решения от PPATs, свързан с категоризирането на необичайно събитие като възможно нарушение (от първоначалния сигнал до съставянето на доклад за подозрителна сделка) трябва да бъде проследим, а ключовите акценти на решенията да бъдат документирани.

Всички сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я), включително свързаните с тях актуализации, особено по отношение на необичайно събитие / възможно нарушение, се съхраняват от PPAT за определен период от време. Съответният НРО може да наложи допълнителни изисквания за съхранение, ако е подходящо.

НРО би трябвало да поискат от PPATs да съхраняват за период от минимум пет години информацията, която документира извършения анализ във връзка с необичайното събитие / възможното нарушение, които са разгледани, както и причините да (не) се подаде доклад за подозрителна сделка. Тази информация се предоставя на НРО при поискване.

Всички процеси и решения, взети от екипа за пазарен надзор, също се документират. PPAT следва да провежда вътрешни одити или да наеме външен одитор, който да извършва преглед на процесите поне на годишна база и в определени обстоятелства, когато НРО може да поиска да извърши посещение или одит.

8.5. Насърчаване на спазването на разпоредбите

В рамките на своите разследващи и санкциониращи правомощия, съответните НРО следва да налагат спазване на член 15 от PPATs. Въз основа на своите компетенции и наред с други мерки, НРО могат да решат да използват „въпросници за системите и контрола“ във връзка с процесите на PPAT по член 15. Могат да извършват посещения при екипите на PPAT за пазарен надзор с цел да оценят на практика процесите на надзор и мониторинг. Това ще помогне на НРО да разберат процесите, през които е преминал даден доклад за подозрителна сделка, и да обмислят следващите си стъпки. Друга възможност за НРО е да организират форуми за преглед на доклади за подозрителни сделки с фокус върху обмена на добри практики между PPATs.

Всеки НРО преценява дали да извършва посещения, да разработва въпросници или да провежда форуми във връзка с процесите по член 15 от REMIT, като преди подобни дейности трябва да даде достатъчно дълго предизвестие на PPAT.

НРО могат да извършват партньорски прегледи на качеството на докладите за подозрителни сделки и да залагат параметри за ефективността на PPATs в сравнение с референтни показатели, с цел подобряване на спазването на изискванията по член 15.

9. Режи ми на спазване на разпоредбите и санкции по REMIT

9.1 Въведение

Настоящата глава съдържа някои съображения от страна на Агенцията относно най-добрите практики, които участниците на пазара биха могли да приложат, за да гарантират спазването на REMIT (подглава 9.2) и относно прилагането на различните задължения и забрани по REMIT чрез националните режими за санкции (подглава 9.3).

9.2 Режим на спазване на разпоредбите

Агенцията е на мнение, че участниците на пазара би трябвало да разработят ясен режим на спазване в посока оповестяване на вътрешна информация в реално време или почти реално време, и на останалите изисквания и забрани по REMIT.

НРО следва да разгледат следните примери за най-добри практики при подобен режим на изпълнение за участниците на пазара, но като отчитат размера и капацитета за търгуване на всеки участник на пазара:

- Култура на спазване: създаването на корпоративна култура за спазване на изискванията на REMIT,
- Цели на спазването: спазването на изискванията на REMIT, а именно – тези за регистрация, оповестяване и докладване, както и забраните срещу пазарна злоупотреба,
- Организация на спазването: определяне на ролите и отговорностите във вътрешната организация (напр. отговорности по отношение на изискванията на REMIT (централизирано спрямо децентрализирано), вътрешни спрямо външни посоки на докладване, вътрешни спрямо външни интерфейси, осигуряване на ресурси: човешки / технически (системи за ИТ) ресурси),
- Рискове за спазването: идентификация / оценка на конкретни рискове за спазването,
- Програма за спазването: определяне на конкретни действия за дефиниране на поведение, което (не) отговаря на спазването,
- Комуникация: комуникацията на правилата и регламентите, които трябва да се съблюдават:
 - вътрешна комуникация и концепция за обучение (повишаване на осведомеността на служителите);
 - външна комуникация и докладване на Агенцията/НРО;
 - процеси на докладване: вътрешни доклади за спазването, докладване на нарушения, статут на текущите процеси и т.н.
- Подобрения на наблюдението: система на вътрешен контрол, одити и т.н.; механизми на докладване относно резултатите от наблюдението; документиране на процесите и действията.

9.3 Режим на санкции

В съответствие с член 18 от REMIT, държавите членки би трябвало да са установили правилата относно санкциите, приложими към нарушения на REMIT най-късно до 29 юни 2013 г. За да гарантира ефективно изпълнение на REMIT, Агенцията смята за важно да има санкции за всички потенциални нарушения на REMIT, които могат да се състоят в нарушения на забраните за пазарна злоупотреба в член 3 и 5 от Регламента, но също така нарушения на задължението за съобщаване на съответната

НАСОКИ НА ACER ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА REMIT

информация на Агенцията и компетентния НРО в ситуации по член 3, параграф 4, буква б) от Регламента, задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламента, задължението да се съобщава на Агенцията и на компетентния НРО отложено разкриване на вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 2 от Регламента, задължението да се предоставя на Агенцията отчет за сделките на пазарите за търговия на едро с енергия, включително нарежданията за търгуване, в съответствие с член, параграф 1 от Регламента, задължението за регистриране при компетентния НРО в съответствие с член 9, параграф 1 от Регламента, както и задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие, в съответствие с член 15 от Регламента.

Приложение 1: Списък на съкращенията

Съкращение	Значение
ACER/Агенцията	Агенция на ЕС за сътрудничество между регулаторите на енергия
ВПП	Възприети пазарни практики
CEREMP	Централизиран европейски регистър на участниците на пазара
ЕК	Европейска комисия
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕМОПС-Е	Европейска мрежа от оператори на преносни системи на електроенергия
ВПГ	Втечен природен газ
LSO	Оператори на системи за ВПГ
MAD	Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 година (Директива относно пазарната злоупотреба)
MAR	Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба)
MiFID	Директива 2004/39/ЕО относно пазарите на финансови инструменти
MiFID II	Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти
MiFIR	Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти
КНП	Комисия за наблюдение на пазара
ОНП	Отдел за наблюдение на пазара
ЗНП	Звено за наблюдение на пазара
МСТ	Многостранна система за търговия
НРО	Национален регулаторен орган
ОП	Организиран пазар
ОТС	Извънборсов
ОСТ	Организирана система за търговия
РРАТ	Лице, което извършва сделки по занятие
REMIT	Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара на търговия на едро с енергия
RRM	Регистриран механизъм за докладване
SSO	Оператор на система за съхранение
STR	Доклад за подозрителна сделка
ОПС	Оператор на преносна система
TMS	Система за съпоставяне на сделки